

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Diplomová práce

**Statistická analýza vývoje cestovního ruchu v oblasti
Krkonoš se zaměřením na turistické cíle z 1. zóny
KRNAP**

Bc. Hana Podhajská

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Hana Podhajská

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Statistická analýza vývoje cestovního ruchu v oblasti Krkonoš se zaměřením na turistické cíle z 1. zóny KRNAP

Název anglicky

Statistical analysis of tourism development in the Krkonoše region focusing on tourist destinations from the 1st zone of KRNAP

Cíle práce

Cílem diplomové práce je pomocí statistických metod analyzovat vývoj a úroveň ukazatelů cestovního ruchu v oblasti Krkonoš se zaměřením na turistické cíle z 1. zóny KRNAP. V práci bude hodnocen vývoj návštěvnosti vybraných turistických cílů, vývoj a struktura hromadných ubytovacích zařízení a vývoj počtu turistů. Na základě provedených zkoumání budou formulovány návrhy a doporučení pro další rozvoj nebo omezení cestovního ruchu v oblasti.

Metodika

Základní podkladová data budou získána z ČSÚ, ze Správy KRNAP a z MMR. Vytvořená databáze bude statisticky vyhodnocena pomocí metod z oblasti časových řad a indexní analýzy.

Harmonogram:

Studium dostupné literatury a odborných textů: 03/2018-09/2018

Předložení literární rešerše: 10/2018

Sběr dat a jejich analýza: 08/2018-01/2019

Předložení konečné podoby textu diplomové práce: 02/2019

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

cestovní ruch, typologie, Krkonoše, KRNAP, návštěvnost, hromadná ubytovací zařízení, statistická analýza, časová řada

Doporučené zdroje informací

- ARLT, Josef a ARLTOVÁ, Markéta. Ekonomické časové řady. V Professional Publishing vyd. 1. Praha: Professional Publishing, 2009. 290 s. ISBN 978-80-86946-85-6.
- BANAŠ, Marek a kol. Manažerský a marketingový modul. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. 164 s. ISBN 978-80-7435-388-8.
- HESKOVÁ, Marie a kol. Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011. 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6.
- HINDLS, Richard a kol. Statistika pro ekonomy. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 415 s. ISBN 978-80-86946-43-6.
- INDROVÁ, Jarmila a kol. Cestovní ruch: (základy). Vyd. 2., přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009. 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4.
- KOTÍKOVÁ, Halina. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 207 s. ISBN 978-80-247-4603-6.
- PÁSKOVÁ, Martina. Udržitelnost cestovního ruchu. 3. vyd., přeprac. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. 335 s. ISBN 978-80-7435-329-1.
- PETRŮ, Zdenka. Základy ekonomiky cestovního ruchu. 2., upr. vyd. Praha: Idea servis, 2007. 124 s. ISBN 978-80-85970-55-5.
- RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida. Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.
- ZELENKA, Josef a kol. Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. 327 s. Recenzované monografie; 29. ISBN 978-80-7435-244-7.
-

Předběžný termín obhajoby

2019/20 ZS – PEF (únor 2020)

Vedoucí práce

doc. Ing. Marie Prášilová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 5. 12. 2018

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 2. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 06. 04. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Statistická analýza vývoje cestovního ruchu v oblasti Krkonoš se zaměřením na turistické cíle z 1. zóny KRNAP" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 6. 4. 2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Marii Prášilové, CSc. za odborné vedení, cenné rady, připomínky a věnovaný čas, který mi poskytla při zpracování závěrečné práce. Také bych chtěla poděkovat pracovníkům Správy KRNAP, kteří mi poskytli potřebná data pro zpracování diplomové práce.

Statistická analýza vývoje cestovního ruchu v oblasti Krkonoš se zaměřením na turistické cíle z 1. zóny KRNAP

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá statistickou analýzou vývoje cestovního ruchu v oblasti Krkonoš se zaměřením na turistické cíle z 1. zóny KRNAP v časovém období 2012–2018. Pozornost je věnována monitorování počtu turistů v rozdělení na rezidenty a nerezidenty, počtu hromadných ubytovacích zařízení a počtu lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší. Důraz je kladen na vybrané turistické cíle z 1. zóny KRNAP, u kterých je analyzována návštěvnost, identifikována sezónnost a zobrazena vývojová tendence počtu návštěvníků pro následující dvě období. Vývoj zvolených ukazatelů je popsán pomocí základních charakteristik časových řad a indexní analýzy. Na základě výsledků jsou zformulovány návrhy a doporučení k dalšímu rozvoji nebo omezení cestovního ruchu v oblasti.

Klíčová slova: cestovní ruch, typologie, Krkonoše, KRNAP, návštěvnost, hromadná ubytovací zařízení, statistická analýza, časová řada

Statistical analysis of tourism development in the Krkonosé region focusing on tourist destinations from the 1st zone of KRNAP

Abstract

The diploma thesis deals with the statistical analysis of the development of tourism in the Krkonosé region (Giant Mountains) focusing on tourist destinations from the 1st zone of KRNAP in the time period 2012–2018. Attention is paid to monitoring of the number of tourists divided into residents and non-residents, the number of the accommodation establishments capacity and the number of beds in the Krkonosé and Podkrkonosí. Emphasis is placed on selected tourist destinations from the 1st zone of KRNAP, where the attendance is analyzed, seasonality is identified and the trend of the number of visitors for the next two periods is shown. The development of selected indicators is described by the basic characteristics of time series and the index analysis. Based on the results are formulated the suggestions and recommendations for further development or limitations of tourism in the area.

Keywords: tourism, typology, Krkonosé, KRNAP, attendance, accommodation establishments, statistical analysis, time series

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	16
3.1 Vymezení cestovního ruchu	16
3.1.1 Základní pojmy cestovního ruchu.....	17
3.1.2 Typologie cestovního ruchu.....	18
3.2 Materiálně-technická základna.....	21
3.3 Faktory ovlivňující cestovní ruch.....	23
3.4 Udržitelnost cestovního ruchu.....	24
3.4.1 Vlivy cestovního ruchu na přírodní a sociokulturní prostředí	25
3.4.2 Monitoring návštěvnosti jako nástroj udržitelnosti cestovního ruchu v chráněných územích	25
3.5 Trendy cestovního ruchu v chráněných územích.....	26
3.6 Nové produkty cestovního ruchu	27
3.7 Organizace a řízení cestovního ruchu v České republice.....	30
3.7.1 Cestovní ruch a regionální rozvoj	31
3.8 Programy zaměřené na podporu cestovního ruchu	31
3.9 Postavení cestovního ruchu v národním hospodářství	32
3.10 Legislativní rámec	34
4 Charakteristika Krkonoš a 1. zóny KRNAP z hlediska řešení problematiky	35
4.1 Geografická poloha Krkonoš	35
4.2 Krkonoše jako cílová destinace cestovního ruchu	35
4.2.1 Krkonošský národní park.....	36
4.3 Potenciál a předpoklady cestovního ruchu v Krkonoších	39
4.3.1 Příroda Krkonošského národního parku	39
4.4 Regionální rozvoj oblasti Krkonoše	40
4.5 Charakteristika vybraných turistických cílů z 1. zóny KRNAP	41
4.5.1 Luční bouda	41
4.5.2 Sněžka	42
4.5.3 Labská bouda	42
4.5.4 Jelenka	43
4.5.5 Výrovka	43

4.5.6	Pramen Labe	43
4.5.7	Bílé Labe	44
4.5.8	Vosecká bouda	44
5	Vlastní práce	45
5.1	Vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení a lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší	45
5.2	Vývoj návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší	49
5.3	Vývoj návštěvnosti vybraných turistických cílů 1. zóny KRNAP.....	53
5.3.1	Vývoj návštěvnosti turistických cílů z 1. zóny KRNAP s vysokým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018	56
5.3.2	Vývoj návštěvnosti turistických cílů z 1. zóny KRNAP s nízkým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018	60
5.4	Sezónnost a predikce vývojové tendence turistických cílů z 1. zóny KRNAP	63
5.4.1	Sezónnost a predikce vývojové tendence turistických cílů z 1. zóny KRNAP s vysokým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018	64
5.4.2	Sezónnost a predikce vývojové tendence turistických cílů z 1. zóny KRNAP s nízkým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018	73
6	Zhodnocení výsledků a navržená doporučení	83
7	Závěr.....	88
	Seznam použitých zdrojů	91
7.1	Literatura	91
7.2	Internetové zdroje.....	92
8	Seznam obrázků, grafů a tabulek	95
8.1	Seznam obrázků	95
8.2	Seznam grafů.....	95
8.3	Seznam tabulek.....	96
9	Přílohy	99

1 Úvod

V současné době hraje cestovní ruch významnou roli v rozvoji území a po desetiletí je nepřetržitě podporován na všech geografických úrovních od makroregionální až po lokální. Jedním z přínosů cestovního ruchu pro rozvoj území, a to i v problémových regionech, z hlediska zaměstnanosti, je vytváření nových pracovních příležitostí v hospodářských odvětvích, která jsou s ním spjata např. potravinářství, dopravě, stavebnictví a dalších. V neposlední řadě cestovní ruch pomáhá k poznání přírodního a kulturního dědictví, k pochopení mentality a zvyklostí jiných kultur, a tím rozvíjí myšlenku mírového soužití.

Naproti tomu může vlivem rozšiřování cestovního ruchu docházet k znečišťování životního prostředí a nadměrnému využívání přírodních zdrojů. Z těchto důvodů je s růstem životní úrovně ve vyspělých zemích a s prognózou rozvoje tohoto perspektivního odvětví v posledních letech řešena otázka udržitelnosti cestovního ruchu.

Zajišťování udržitelného cestovního ruchu je cílem organizací destinačního managementu. Mezi činnosti organizací cestovního ruchu v daném území patří strategické plánování a řízení marketingových aktivit, podpora vzniku turistických produktů a koordinace činností poskytovatelů cestovního ruchu. Nejvyšším stupněm destinačního managementu v České republice je Ministerstvo pro místní rozvoj. V turistických regionech a oblastech jsou řídicí jednotkou organizace destinačního managementu, které spolupracují s příslušnými krajskými úřady a agenturou CzechTourism.

Horský turismus má v České republice dlouholetou tradici. Stal se poměrně oblíbenou aktivitou díky přírodním podmínkám, za kterými se obyvatelé snažili uniknout před městy, která byla v době Československa převážně průmyslovou oblastí a chtěli v přírodě strávit svůj volný čas. Vzestup cestovního ruchu v horských oblastech byl podpořen výstavbou potřebného zázemí pro hosty v podobě nových hromadných ubytovacích zařízení, restauračních zařízení, ale i různých odpočívadel atd. Rozvoj cestovního ruchu v horských oblastech s sebou obecně přináší nové podnikatelské příležitosti, které mají kladný dopad na snižování nezaměstnanosti.

Horský cestovní ruch je však ovlivněn vysokými výkyvy v sezónnosti a odvíjí se od počasí. Pěší turismus je nejoblíbenější činností převážně v letních obdobích, kdy na hory cestuje až dvakrát tolik návštěvníků oproti ostatním ročním obdobím.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je analyzovat pomocí statistických metod vývoj a úroveň ukazatelů cestovního ruchu v oblasti Krkonoš se zaměřením na turistické cíle z 1. zóny KRNAP v období 2012–2018. Práce monitoruje vývoj a strukturu hromadných ubytovacích zařízení, počet lůžek a počet hostů ubytovaných v hromadných zařízeních v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší. Práce se zaměří na vývoj návštěvnosti, identifikaci sezónnosti a zobrazení vývojové tendence počtu pěších turistů v následujících dvou obdobích ve vybraných turistických cílech z 1. zóny KRNAP. Po zhodnocení provedených zkoumání jsou formulovány návrhy a doporučení pro další rozvoj nebo omezení cestovního ruchu v oblasti.

2.2 Metodika

Teoretická východiska diplomové práce jsou založena na studiu a sběru sekundárních dat uvedených v seznamu použitých zdrojů. Pro vypracování vlastní části práce je využito dat získaných z Českého statistického úřadu, ze Správy KRNAP a z Ministerstva pro místní rozvoj. Data jsou analyzována pomocí statistických metod časových řad a indexní analýzy. Výpočty jsou provedeny v programu MS Excel 2013. Pro predikci vývoje dat je využito statistického programu Gretl.

Analýza časových řad

Časová řada vyjadřuje posloupnost v čase uspořádaných dat, kdy se každý údaj vztahuje k určitému časovému okamžiku nebo časovému intervalu (Hindls a kol., 2007).

Elementární charakteristiky časových řad

Elementární charakteristiky časových řad slouží k získání rychlé informace o stavu charakteru procesu a chování ukazatele v časové řadě. Popisují dynamiku vývoje ukazatele. V diplomové práci byly za sledované období počítány první difference, tempo růstu (řetězový index), průměrný koeficient růstu a bazický index.

- První absolutní diference

První diference (dyt) ukazuje absolutní meziroční změnu (přírůstek/úbytek) hodnoty zkoumaného ukazatele v daném roce (t) oproti předchozímu roku (t-1). Prvních absolutních diferencí je celkem $n-1$:

$$dy_t = y_t - y_{t-1} \quad t = 2, 3, \dots, n.$$

- Koeficient růstu

Koeficient růstu (k_t) udává relativní změnu (přírůstek/úbytek) hodnoty sledovaného ukazatele v daném okamžiku (t) oproti předchozímu roku (t-1). Říká, kolikrát se změnila hodnota v okamžiku (t) oproti předchozímu roku (t-1). Pokud je tento koeficient vyjádřen v procentech hovoří se o tempu růstu:

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad t = 2, 3, \dots, n.$$

- Bazický index

Bazický index (BI) zobrazuje relativní změnu (přírůstek/úbytek) hodnoty sledovaného ukazatele v daném okamžiku (t) v porovnání s hodnotou ukazatele v období zvoleném jako základní ($t = 0$):

$$B_t = \frac{y_t}{y_0}.$$

- Relativní přírůstek

Relativní přírůstek (r_t) po vynásobení stem říká, o kolik procent se změnila hodnota časové řady v čase (t) ve srovnání s časem ($t-1$):

$$r_t = \frac{\Delta y_t}{y_{t-1}} \quad (\text{Svatošová, Kába, 2007; Svatošová, Kába, 2008}).$$

Modely časových řad

Podle klasického modelu se při analýze časových řad vychází z předpokladu, že je časovou řadu možné dekomponovat na následující složky:

- trendovou složku,
- sezónní složku,
- cyklickou složku,
- náhodnou složku (Hindls a kol, 2012).

Trendová složka má dlouhodobou tendenci vývoje hodnot ukazatele, přičemž se může jednat o trend rostoucí, klesající či konstantní, kdy se hodnoty ukazatele dané časové řady

pohybují kolem určité, víceméně neměnné úrovně. Periodické kolísání je charakteristickou pravidelně se opakující odchylkou ukazatelů časové řady od trendové složky. Podle délky jedné periody se rozlišuje na cyklické kolísání (délka periody pravidelně se opakujících výkyvů přesahuje období jednoho roku), sezónní kolísání (charakteristická roční perioda) a krátkodobé kolísání (pravidelné výkyvy v časové řadě se opakují v rámci jednoho roku). Cyklická složka vyjadřuje kolísání okolo trendu v důsledku dlouhodobého cyklického vývoje s periodou delší než jeden rok. Dlouhodobé kolísání s neznámou periodou, tedy cyklus, může mít i jinou příčinu než klasický ekonomický cyklus. V souvislosti s tím se rozlišují například cykly demografické, inovační apod. Náhodná složka je taková složka, která zůstává po vyloučení trendu a složek sezónní a cyklické. Jedná se o složku nesystematickou, která se nedá předvídat. Projevuje se drobnými, nepravidelnými či ojedinělými výkyvy v hodnotách časové řady (Hindls a kol., 2012, Svatošová, Kába, 2008).

Klasické modely trendu, výběr vhodného trendu

Matematicko-analytické přístupy zahrnují metody, při kterých by mělo docházet k popisu trendu analyticky, a to některou jednoduchou křivkou. Po odhadu parametrů křivky lze konstruovat bodovou nebo intervalovou předpověď. Při tomto postupu se předpokládá, že analyzovaná časová řada má tvar funkce $Y_t = T_t + u_t$ nebo byla na tento tvar funkce převedena. Mezi základní trendové funkce patří především polynomy, kam řadíme:

- a. konstantní trend ve tvaru $T_t = \beta_0$;
- b. lineární trend ve tvaru $T_t = \beta_0 + \beta_1 t$;
- c. kvadratický trend ve tvaru $T_t = \beta_0 + \beta_1 t + \beta_2 t^2$.

Odhad parametrů polynomů se provádí metodou nejmenších čtverců (OLS), ve kterém se minimalizuje kritérium

$$Q = \sum_{t=1}^T (Y_t - T_t)^2 \rightarrow \min,$$

a trendovou proměnou t lze stanovit jako index $t = 1, 2, \dots, T$ nebo může být centrována $\sum_{t=1}^T t^* = 0$. Odhad parametrů lineárního trendu lze poté provést jako

$$\beta_1 = \frac{\sum_{t=1}^T t y_t - t^- \sum_{t=1}^T y_t}{\sum_{t=1}^T t^2 - T(t^-)^2} \text{ a } \beta_0 = y^- - \beta_1 t^-,$$

pro běžnou časovou řadu proměnou $t = 1, 2, \dots, T$ (Adamec, Střelec, Hampel, 2013).

Pro výběr vhodného trendu je využito interpolačního kritéria koeficientu determinace:

$$R^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (Y_i^{\wedge} - Y^-)^2}{\sum_{i=1}^n (Y_i - Y^-)^2}$$

Sezónnost v časových řadách

Sezónností se rozumí periodické kolísání v časové řadě, které má systematický charakter. Kolísání se opakuje během jednoho kalendářního roku a další rok se opakuje ve stejné nebo modifikované podobě. Příčinami těchto periodických změn jsou zejména střídání ročních období a různé lidské zvyky. Pro určení míry sezónnosti je využit sezónní index:

$$I_j = \frac{1}{k} \sum_{i=1}^k \frac{Y_{ij}}{T_{ij}} \text{ pro } j = 1, 2, \dots, m,$$

pro který přibližně platí

$$\sum_{j=1}^m I_j = m.$$

U většiny časových řad je sezónnost zjištělná z grafického vyjádření. Sezónní vlivy mohou mít v časové řadě také nepravidelný charakter. Parametry, které charakterizují sezónnost se nazývají sezónní faktory, jejichž součet je roven nule. Vyrovnané hodnoty jsou vypočteny jako:

$$Y_{ij}^{\wedge} = I_j * T_{ij}$$

(Arlt, Arltová, 2009, Adamec, Střelec, Hampel, 2013).

Predikce dat

Predikce v softwaru Gretl je vytvořena přes model s využitím metody nejmenších čtverců (OLS), do kterého je zadána závislá proměnná a regresory dle vybrané trendové funkce včetně periodických indikátorových proměnných, jež očišťují data o sezónnost. Následně jsou zjištěny předpovědi na následujících 24 měsících a graficky zobrazeny prodloužené časové řady.

3 Teoretická východiska

Teoretická část práce obsahuje základní vymezení, materiálně-technickou základnu a faktory cestovního ruchu. Dále se zabývá udržitelností cestovního ruchu, jeho trendy a novými produkty, organizacemi a řízením cestovního ruchu a programy zaměřenými na jeho podporu. Závěrem teoretických východisek je cestovní ruch vymezen z hlediska postavení v národním hospodářství a je vypsán základní legislativní rámec zabývající se oblastí cestovního ruchu.

3.1 Vymezení cestovního ruchu

Cestovní ruch je v dnešní době vnímán jako neodmyslitelná součást moderní společnosti. Každoročně představuje pohyb lidské populace, která zpravidla ve svém volném čase dočasně opouští místa trvalého bydliště za účelem rekreace, poznání, styku s lidmi a z celé řady dalších důvodů. Běžné životní prostředí lidem nenabízí dostatek možností a příležitostí nebo neumožňuje dostatečnou kvalitu jejich uspokojení. Lidé záměrně volí změnu prostředí, aby vyhověli svým potřebám, jedná se například o odpočinek, klid, pohyb, poznání, kulturní a estetické zážitky, změnu místa a seberealizaci (Indrová a kol., 2009).

Vnímání cestovního ruchu je z různých pohledů odlišné. První skupina osob – turisté vyhledávají rozdílné duševní a fyzické zkušenosti a uspokojení. Jejich povaha značně ovlivňuje volbu destinací a aktivit. Obchodníci a podnikatelé jako druhá skupina osob vidí v cestovním ruchu příležitost k získání výtěžku poskytováním zboží a služeb, které si turistický ruch žádá. Třetí skupinou je správa hostitelských zemí či oblastí. Politici spatřují v cestovním ruchu kapitál plynoucí do ekonomiky pod jejich správou. A poslední skupinou je hostitelská komunita neboli místní obyvatelé, kteří vnímají cestovní ruch jako faktor ovlivňující jejich kulturu a zaměstnanost.

Z výše uvedeného rozdělení lze definovat cestovní ruch jako:

- komplexní společenský jev;
- souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu;
- souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují;

- souhrn aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch;
- souhrn politických a veřejnosprávních aktivit (politika, propagace a regulace cestovního ruchu, mezinárodní spolupráce apod.);
- reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity (Goeldner, Ritchie, 2014).

3.1.1 Základní pojmy cestovního ruchu

Cestovní ruch je dle AIEST (Mezinárodní sdružení expertů cestovního ruchu) definován jako souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování a pobytu osob, pro něž místo pobytu není trvalým místem bydlení nebo zaměstnání. Definice je převzata od Krapfa a Hunzikera, kteří ji formulovali již v roce 1942 (Kotíková, 2013).

Cestovní ruch je podle WTO (Světová organizace cestovního ruchu) činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanovena, kdy hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě. Přechodná doba v mezinárodním měřítku činí 1 rok, u domácího cestovního ruchu 6 měsíců. Definice vznikla v roce 1991 na Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu pořádané pro účely statistického sledování turismu, která vyžadovala jednotný návrh na unifikaci základních pojmů souvisejících s cestovním ruchem (Indrová a kol., 2009).

Průmysl cestovního ruchu je soubor ubytovacích a stravovacích služeb, činnost cestovních kanceláří a doprovodných služeb (průvodcovské, animační, dopravní, lázeňsko-léčebné, prodejní síť, průmysl zábavy, výroba suvenýrů, finanční služby apod.) (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Ekonomika cestovního ruchu je širší pojem než průmysl cestovního ruchu. Navíc zahrnuje i veškeré vyvolané ekonomické aktivity spojené s realizací cestovního ruchu (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Satelitní účet cestovního ruchu zachycuje ukazatele a kvantifikuje ekonomické a sociální aspekty cestovního ruchu (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Rezident, stálý obyvatel (resident) v *domácím cestovním ruchu* představuje osobu, která žije alespoň šest po sobě následujících měsíců v jiném místě, než do jakého místa přijel na kratší dobu než šest měsíců. V *zahraničním cestovním ruchu* jde o osobu, která žije

v zemi alespoň jeden rok před příjezdem do jiné země na kratší dobu než jeden rok (Hesková a kol., 2011).

Návštěvník (visitor) v *domácím cestovním ruchu* je osoba, která cestuje do jiného místa, než kde má své trvalé bydliště na kratší dobu než šest měsíců. V *zahraničním cestovním ruchu* cestuje do jiné země na dobu, která nepřesahuje jeden rok s tím, že hlavní účel cesty je v obou případech jiný než výkon výdělečné činnosti. Návštěvník může být turistou i výletníkem (Hesková a kol., 2011).

Turista (tourist) je v *domácím i zahraničním cestovním ruchu* dočasný návštěvník, jehož cesta je spojena minimálně s jedním přenocováním. Z hlediska délky pobytu se rozlišuje **turista na dovolené (holiday maker)**, který pobývá na daném místě více než určený počet nocí nebo dní (v ČR 2–3 noci), a **krátkodobě pobývající turista (short-term tourist)**, jehož cesta nepřekračuje určený počet nocí nebo dní, ale zahrnuje pobyt alespoň s jedním přenocováním (Hesková a kol., 2011).

Výletník, jednodenní návštěvník (excursionist, same-day visitor) je osoba, která cestuje na dobu kratší než 24 hodin, aniž by přenocovala v navštíveném místě (Hesková a kol., 2011).

3.1.2 Typologie cestovního ruchu

Cestovní ruch byl doposud vymezován v obecné rovině, avšak ve skutečnosti nabývá zcela konkrétní podoby, která je výrazem jeho obsahové i jevové stránky. V odborné literatuře se setkáváme s nejrůznějším členěním cestovního ruchu v závislosti na tom, jak se projevuje reálně v konkrétní podobě na straně poptávky nebo nabídky. Cestovní ruch bývá nejčastěji členěn na:

- *formy cestovního ruchu*, v nichž je základním hlediskem motiv účasti na cestovním ruchu;
- *druhy cestovního ruchu*, které zahrnují především jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky (Indrová, Houška, Petrů, 2011).

Mezi základní **formy cestovního ruchu** patří:

- *rekreační cestovní ruch*, který přispívá k regeneraci a reprodukci fyzických a duševních sil jednotlivce; bývá realizován ve vhodných rekreačních prostředích např. ve vodách, lesích, horách; specifikací pro české prostředí je chataření a chalupaření;
- *kulturně poznávací cestovní ruch*, jenž je cílený na poznávání historie, kultury, tradic, zvyků apod.;
- *sportovně-turistický cestovní ruch* využívá zájmu lidí o aktivní odpočinek a účast na sportovních činnostech; jehož obsahem může být i organizování pasivní účasti na sportovních akcích;
- *léčebný a lázeňský cestovní ruch*, který je zaměřen na léčbu, prevenci, relaxaci a celkovou obnovu fyzických a duševních sil člověka (Rygllová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Druhy cestovního ruchu dle jednotlivých hledisek:

- podle vztahu k platební bilanci:
 - *domácí cestovní ruch* zajišťují osoby trvale sídlící v zemi cestující uvnitř ní a nepřekračující její hranice; jde o domácí spotřebu;
 - *zahraniční cestovní ruch* zajišťují osoby, které překračují hranice jednoho či více států, patří sem:
 - *aktivní cestovní ruch (incoming)*, což jsou příjezdy cizinců do destinace; jde o devizové příjmy;
 - *pasivní cestovní ruch (outcoming, outgoing)*, což jsou výjezdy domácích turistů do zahraničí; jde o devizové výdaje;
 - *tranzitní cestovní ruch* zajišťují osoby, které projíždí přes území státu do jiného cílového státu (bez přenocování) nebo osoby, které v letištním prostoru při mezipřistání letadla prochází celním odbavením a pasovou kontrolou;
- podle místa realizace služeb cestovního ruchu:
 - *vnitřní cestovní ruch*, který zahrnuje domácí cestovní ruch (cesty obyvatel ve vlastní zemi) a aktivní cestovní ruch;

- *národní cestovní ruch*, který zahrnuje domácí i pasivní cestovní ruch;
- *mezinárodní cestovní ruch*, který zahrnuje veškerý cestovní ruch, při němž dochází k překročení hranic státu (aktivní i pasivní cestovní ruch);
- podle způsobu financování:
 - *volný cestovní ruch (komerční)*, účast na tomto cestovním ruchu není formálně podmíněna a účastník si ji hradí v plném rozsahu;
 - *vázaný cestovní ruch (sociální)*, účast na tomto cestovním ruchu je vázaná na splnění určité podmínky např. pacient v lázeňském cestovním ruchu; jedná se o částečnou úhradu ze společenských fondů; může jít o podnikovou rekreaci ve vlastních podnikových zařízeních, lázeňskou péči, dětskou rekreaci apod.;
- podle délky pobytu:
 - *krátkodobý cestovní ruch* do tří přenocování;
 - *dlouhodobý cestovní ruch* s více než třemi přenocováními;
- podle způsobu účasti (zabezpečení cesty):
 - *organizovaný cestovní ruch*, který zajišťují cestovní kanceláře nebo jiní zprostředkovatelé;
 - *neorganizovaný cestovní ruch*, který si účastník zajišťuje sám;
- podle počtu účastníků:
 - *individuální cestovní ruch*, jednotlivec se účastní sám, popř. s rodinou;
 - *kolektivní cestovní ruch* zahrnuje více osob;
- podle ročního období:
 - *sezónní cestovní ruch*, jde o vysokou koncentraci návštěvnosti místa, která zahrnuje i další faktory např. maximální nabídku služeb, maximální ceny;
 - *mimosezónní cestovní ruch* s sebou nese nízkou návštěvnost míst;
- podle vlivu na životní a sociokulturní prostředí:
 - *tvrdý cestovní ruch*, který zahrnuje tzv. tvrdé investice, přičemž je hlavním měřítkem zisk bez ohledu na environmentální, sociální a kulturní prostředí destinace;
 - *měkký cestovní ruch* je odpovědný a šetrný (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

3.2 Materiálně-technická základna

Materiálně-technická základna umožňuje účastníkům cestovního ruchu realizovat služby cestovního ruchu. Obsahuje ubytovací a stravovací služby, dopravu, služby cestovních kanceláří a agentur, služby sportovně-rekreační, wellness, lázeňské služby a služby doplňkové např. průvodcovské, finanční a směnářské, prodej suvenýrů apod. Služby cestovního ruchu mají jednu společnou vlastnost – jsou neskladovatelné, tzn. jejich nevyužívání se rovná ekonomické ztrátě (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Ubytovací služby jsou základní podmínkou pro rozvoj cestovního ruchu. Lze je charakterizovat jako umožnění ubytování mimo místo trvalého bydliště. Rozvoj ubytovacích zařízení je spjat s politickými, hospodářskými a sociálními změnami ve společnosti, které ovlivňují pohyb obyvatelstva mimo místo trvalého bydliště a působí na vznik různých druhů ubytovacích zařízení (Indrová a kol., 2009).

Mezi formy ubytování v hromadných ubytovacích zařízeních patří:

- *hotely* (hotely, hotely garni, apartment hotely, motely, botely, horské hotely, hotely na pobřeží a další zařízení, která zabezpečují hotelové služby včetně minimálně každodenního stlaní lůžka, úklidu pokoje a hygienického zařízení) a *obdobná zařízení*, která zahrnují penziony poskytující omezené hotelové služby včetně úklidu pokoje a hygienických zařízení a stlaní lůžka.
- *specializovaná zařízení*, která se dělí na:
 - léčebná zařízení;
 - pracovní a prázdninové kempy;
 - veřejné dopravní prostředky;
 - konferenční centra;
- *jiná hromadná ubytovací zařízení*:
 - prázdninová ubytovací zařízení;
 - místa pro turistické kempování;
 - jiná hromadná zařízení (Petrů, 2007).

Mezi formy individuálního ubytovacího zařízení patří vlastní příbytek, pronajímané pokoje v rodinných domech, bydlení pronajaté od soukromníků nebo jejich prostřednictvím, ubytování zajišťované příbuznými či přáteli a jiné typy ubytování v soukromí (Petrů, 2007).

Existují i další hlediska dělení ubytovacích služeb – charakteru zařízení, časového využití, způsobu využití, velikosti nebo druhu staveb. Avšak k lepší orientaci nabízených služeb jednotlivými ubytovacími zařízeními slouží systém tzv. klasifikačních tříd, kde počet hvězdiček udává rozsah služeb: * Tourist, ** Economy, *** Standard, **** First Class, ***** Luxury. Klasifikace je dobrovolná a od roku 2010 se v ČR využívá jednotná středoevropská klasifikace (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Stravovací služby uspokojují jednu ze základních potřeb člověka, který jich využívá v průběhu přemísťování i během pobytu v cílové destinaci. V rámci ubytování je možno využívat stravovací služby v různém rozsahu – ubytování se snídaní, polopenze (nejčastěji snídaně a večeře), plná penze (snídaně, oběd, večeře) a all inclusive (celodenní stravování i konzumace nápojů). Volba rozsahu stravovacích služeb má souvislost se zvolenou formou cestovního ruchu, motivem účasti, délkou pobytu, potřebami účastníka a jeho finančními možnostmi (Indrová a kol., 2009).

Doprava je nezbytnou podmínkou realizace cílů cestovního ruchu ve všech jeho formách i druzích. Zajišťuje, na základě dopravních prostředků a komunikací, přepravu obyvatelstva do míst cestovního ruchu, přičemž umožňuje i pohyb návštěvníků uvnitř těchto oblastí. Doprava by měla v souvislosti s cestovním ruchem splňovat určité požadavky účastníků mezi něž patří bezpečnost, pohodlí, rychlost, schopnost zajistit dosažitelnost cílových míst cestovního ruchu, dostatečná kapacita dopravních prostředků, dostatečná frekvence přepravy a v neposlední řadě kvalita a jí odpovídající cena. Doprava se z hlediska cestovního ruchu dělí na železniční, silniční, leteckou, vodní a vertikální (lanovky, vleky, výtahy aj.) (Petrů, 2007).

Cestovní kanceláře i agentury zajišťují zprostředkovatelské a vlastní služby. Zahrnují celou řadu funkcí jako například zprostředkovatelskou, překlenovací (překlenují časový a místní nesoulad mezi poptávkou po službách cestovního ruchu a jejich nabídkou ze strany ostatních subjektů), informační, realizační, ekonomickou a další (Indrová a kol., 2009).

3.3 Faktory ovlivňující cestovní ruch

Faktory ovlivňující cestovní ruch se dělí do tří skupin, a to na faktory lokalizační, realizační a selektivní. *Lokalizační faktory* se definují jako přírodní a společenské atrakce. Tvoří tzv. fyzickou základnu pro uspokojování potenciální poptávky. K tomu, aby mohly být využívány slouží *faktory realizační*, mezi něž patří zejména doprava, ubytování a další služby. *Faktory selektivní* stimulují vznik a rozvoj cestovního ruchu. Patří mezi ně úroveň řízení destinace, úroveň spolupráce mezi jednotlivými subjekty, ale také to, jak vnímají území hosté. Je nutné si uvědomit, že cestovní ruch je především ekonomická aktivita. Vliv výše uvedených faktorů je proto nezbytné poměřovat a posuzovat pragmaticky z pohledu úspěšnosti území a dlouhodobé ekonomické využitelnosti. Avšak nelze pomíjet ani udržitelnost přírodní a sociokulturní (viz kap. 3.4.1) (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Do lokalizačních faktorů patří především přírodní podmínky a společenské atraktivita. U **přírodních podmínek** platí, že čím příjemnější klima, méně obvyklé modelace terénu, úchvatnější vzhled krajiny, exotičtější živočichové a rostliny, tím lepší předpoklady pro cestovní ruch. Proto jsou turisty vyhledávány oblasti horské s množstvím geologických zvláštností, dobrými hydrologickými poměry (řeky, jezera, prameny) a zachovalou faunou a flórou (národní parky – V ČR celkem čtyři, tj. Krkonošský NP, NP Šumava, NP Podyjí, NP České Švýcarsko). **Společenskými atraktivitami** jsou zejména památky, z nichž nejvýše postavené jsou zapsané do Světového seznamu kulturního dědictví UNESCO (v ČR celkem 12). Pro cestovní ruch jsou dále atraktivní jednotlivé události, zvyky a slavnosti. Velký růst nastává také u gastronomie a roste význam sportovních a zábavních akcí. Své místo mají i umělé atrakce, příkladem jsou zábavní parky (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Realizační faktory umožňují dostat se do dané oblasti (doprava) a využívat ji (infrastruktura služeb, ubytovací, stravovací a další zařízení a služby). Podrobněji viz kapitola 3.2 Materiálně-technická základna (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Selektivní faktory se dělí na objektivní a subjektivní. Do skupiny objektivních selektivních faktorů se zahrnují faktory politické, ekonomické, demografické a administrativní.

- K politickým faktorům patří mírové uspořádání světa a volný pohyb osob (bez administrativních omezení), které jsou zároveň základní podmínkou rozvoje turismu. Dalšími politickými faktory jsou vytváření rámce pro efektivní fungování, podpora rozvoje turismu nebo odstraňování bariér turismu, naopak politická nestabilita či válečné konflikty, terorismus, epidemie a přírodní katastrofy významně narušují, či často zcela znemožňují rozvoj turismu.
- U ekonomických faktorů je nejvýznamnějším faktorem ovlivňující turismus ekonomický růst měřený makroekonomickou veličinou – HDP (hrubý domácí produkt), jež kromě jiného ovlivňuje výši disponibilního důchodu jednotlivce, dalšími faktory mohou být rozdílná ekonomická úroveň (resp. rozdílnost cenových hladin), měnový kurz zdrojové a cílové země a v neposlední řadě fond volného času.
- Základním vlivem u demografických faktorů na turismus je nárůst populace, dále se do nich zahrnuje stárnutí populace, měnící se role žen a změny tradiční struktury rodiny.
- Do administrativních podmínek řadíme předpisy, zákony, vyhlášky, potřebu očkování, výši denního limitu finančních prostředků na pobyt apod. (Palatková, Zichová, 2014, Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Do skupiny subjektivních selektivních faktorů patří především řada psychologických faktorů, velkou roli rovněž hraje reklama, propagace, zkušenost, módnost apod. Dále lze zahrnout praktiky obchodní, oblast řízení a managementu destinace. Nejtypičtějším projevy jsou spolupráce a síťování partnerů, místních komunit, samospráv, státní administrativy atd. Příkladem jsou dobře spolupracující destinace s výrazným marketingem, brandingem a managementem (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

3.4 Udržitelnost cestovního ruchu

Přírodní a kulturní dědictví lidstva je možné označit za nejvýznamnější primární zdroje cestovního ruchu. Jedná se o takové části přírodního a kulturně sociálního geografického prostředí, které jsou podstatné pro lidstvo a měly by být chráněny pro využívání budoucími generacemi (Pásková, 2014).

Udržitelný cestovní ruch je založen na koncepci plánování a realizace, jejichž cílem je ochrana a zachování biodiverzity a péče o životní prostředí ve všech jeho aspektech a respektování životního stylu místních obyvatel. Do ochrany přírodních a kulturních hodnot území a plánovitosti rozvoje cestovního ruchu je zapojeno mnoho aktérů (tedy nejen orgány státní, místní správy a místní obyvatelé) (Zelenka a kol., 2013).

3.4.1 Vlivy cestovního ruchu na přírodní a sociokulturní prostředí

Environmentální dopady cestovního ruchu jsou ovlivněny mírou koncentrace návštěvníků a změnou jejich aktivit, např. vyšší podíl motorizovaného pohybu územím nebo vyšší pohyb volně v terénu. Na přírodní prostředí má vliv zejména turistické znečištění, emise, eroze, zavlečení nepůvodních druhů, poškozování přírodních hodnot a biodiverzity. Mezi faktory ovlivňující sociokulturní prostředí se zahrnují efekty sociální, etnické, kulturní, ekonomické, infrastrukturální a urbanistické (Zelenka a kol., 2013, Pásková, 2014).

3.4.2 Monitoring návštěvnosti jako nástroj udržitelnosti cestovního ruchu v chráněných územích

V dnešní době není vnímán turista jen z pohledu rušivého elementu, ale do značné míry dochází k uvědomění, že každý turista přináší do oblasti i určitá pozitiva. Je evidentní, že v případě, kdy poroste množství turistů, zvýší se i množství finančních prostředků ponechaných v regionu. Zkušenosti z řady chráněných území ukazují, že při dobře zvládnutém *managementu návštěvnosti*, nedochází s růstem množství turistů k větší devastaci cílového území. Základním úkolem managementu návštěvnosti v chráněných územích je eliminovat negativní dopady spojené s cestovním ruchem.

Únosná kapacita území úzce souvisí s pojmem managementu návštěvnosti. Jedná se o skladebný ukazatel udávající maximální zatížení území, kdy při zachování spokojenosti turistů ještě nedochází k negativnímu ovlivnění kvality životního prostředí, jeho socio-ekonomické struktury, kulturních hodnot atd. Únosná kapacita území se zvyšuje při vhodném managementu návštěvnosti tedy například, když destinační management správně usměrní pohyb turistů (vhodně umístěné turistické stezky) a eliminuje vzorce chování, jež mohou hrozit střetem se zájmy ochrany přírody (vhodně umístí a zpracuje

interpretační prvky – panely atraktivní naučné stezky vedoucí podél komunikace s maximálním pohybem turistů).

Monitoring návštěvnosti je prostředkem úspěšného managementu chráněných území. Data monitoringu rovněž slouží k analýze vhodnosti ideálního umístění zásadních sdělení či interpretačních prvků pro návštěvníky nebo k přípravě programů pro specifické skupiny návštěvníků. Komplexní monitoring návštěvnosti má tři hlavní cíle:

- **kvantitativní charakteristiky návštěvnosti území**, které zahrnují základní vlastnosti návštěvnosti týkající se počtu návštěvníků;
- **struktura návštěvníků na území**, odpovídá na otázky: Co návštěvník v území hledá a očekává? Jak jsou jeho preference? Co zde obvykle dělá? atd.;
- **informovanost a spokojenost návštěvníků území** dává zpětnou vazbu pro správce území na otázku, jak jsou úspěšní v komunikaci s návštěvníky (Banaš a kol., 2014).

3.5 Trendy cestovního ruchu v chráněných územích

Chráněná území v současné době vykazující následující trendy vztažené k cestovnímu ruchu.

Trend 1: *Návštěvnost chráněných území bude růst* – významný podíl návštěvnosti budou tvořit zahraniční turisté.

Trend 2: *Cestovní ruch v chráněných územích vede ke zvýšení participace a spolupráci veřejnosti* – místní obyvatelé se snaží o přímou účast na rozhodování.

Trend 3: *Rostoucí vzdělání společnosti, jehož důsledkem je poptávka po sofistikovanějším managementu a službách v chráněných územích* – celoživotní příjmy jsou vyšší, je širší nadhled nad společností a biosférou a vyšší motivace a příležitost cestovat.

Trend 4: *Stárnutí populace v rozvinutých zemích vede ke změně aktivit, potřeb a způsobu prožívání návštěvy chráněného území* – posun od aktivních návštěv k pobytům s důrazem na vnímání a vzdělání, s věkem se také zvyšuje zájem o kvalitnější ubytování, stravování i dopravu.

Trend 5: *Zvyšováním dostupnosti informačních technik dochází k růstu informovanosti o existenci volnočasových aktivit v chráněných územích, o pravidlech pohybu a pobytu v daném území a o způsobu správy a stavu těchto území* – je důležitá kvalita webových

stránek, významný vliv mají i lokálně kontextové služby spojené s lokalizací místa pomocí GPS (Globální Systém pro Mobilní komunikaci) a další technologie.

Trend 6: *Pokrok v dopravě a relativní snižování cestovních nákladů ve vztahu k příjmům vedou k návštěvám chráněných území daleko od místa bydliště, současně se zvyšuje dostupnost míst přímo v chráněných územích např. pomocí terénních automobilů, motocyklů, sněžných skútrů a lanovek.*

Trend 7: *Zvyšování plochy chráněných území a jejich počtu a současně zvyšování návštěvnosti převyšuje kapacitu některých institucí managementu chráněných území – důsledkem je nedostatek zaměstnanců, kteří jsou vzděláni v managementu cestovního ruchu, dlouhodobém plánování a v nových technologiích.*

Trend 8: *Financování managementu chráněných území se posouvá od státních příspěvků a grantů k příjmům za vstupné a další poplatky od návštěvníků.*

Trend 9: *Růst sofistikovanosti správ chráněných území v managementu návštěvnosti a cestovního ruchu – uvědomění si významu kvality zážitku a ochrany životního prostředí jsou základním východiskem souladu mezi udržitelným cestovním ruchem a ochranou přírodních a kulturních hodnot chráněných území.*

Trend 10: *Národní parky se stávají kulturními a národními symboly – nabízejí návštěvníkům lépe porozumět přírodnímu a kulturnímu dědictví a mohou být hlavním důvodem návštěvy dané země. (Zelenka a kol., 2013)*

3.6 Nové produkty cestovního ruchu

Nové produkty cestovního ruchu dělíme podle motivace účastníků a podle potřeb cílových skupin. Dle hlediska motivace účastníků se jedná o následující nové produkty.

- **Gastronomický cestovní ruch (Food tourism)** představuje takovou formu cestovního ruchu, u které je hlavním motivem gastronomie a kulinářské zážitky. Gastronomický cestovní ruch lze rozdělit na podniky veřejného stravování, gastronomické destinace, gastronomické akce a události, gastronomické provozy, gastronomická muzea, farmářské trhy a kurzy vaření. V roce 2010 byly na seznam UNESCO zapsány francouzská kuchyně, mexická kuchyně, středomořská strava a perníkářství v severním Chorvatsku. V České republice se za součást gastronomického cestovního ruchu považuje pivovarnictví, vinařství a tradice.

- **Zdravotní cestovní ruch (Medical tourism)** reprezentuje cestování do zahraničí za účelem léčby. Lze ho rozdělit na zdravotní cestovní ruch, který vyžaduje největší potřebu lékařského zákroku z důvodu nemoci, uprostřed stojí lázeňský cestovní ruch a následuje wellness sloužící k prevenci. V tomto případě se převážně jedná o zdravého člověka. Česká republika má pro rozvoj zdravotního cestovního ruchu dobré předpoklady v podobě příznivých cen, perfektní diagnostiky, vysoké úrovně léčebné péče, vysoce kvalifikovaného personálu a moderního přístrojového vybavení.
- **Dobrodružný cestovní ruch** představuje cestovní ruch, pro jehož účastníky je hlavním motivem dobrodružství, které lze vysvětlit jako nějakou zajímavou, neobvyklou, asi i nebezpečnou, ale zároveň lákavou aktivitu. V České republice existuje několik cestovních kanceláří, které se na dobrodružný cestovní ruch specializují. Jedná se například o poznávací zájezdy do exotiky, vysokohorské túry a expedice v Himalájích atd.
- **Temný cestovní ruch (Dark tourism)** nabízí pocity smrti, bolesti a strachu. Lze ho klasifikovat dle určitých míst, jedná se například o hřbitovy, věznice a mučírny, místa genocidy, úmrtí a poprav, místa katastrof, muzea, památky, výstavy, rekonstrukce bitev, tragických událostí a po stopách otroků.
- **Event turismus (Event tourism)** znamená, že každá destinace musí mít určitý potenciál neboli musí disponovat se specifickými předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Akce a události jsou významnou součástí nabídky dané destinace a často se stávají hlavní motivací cestování. *Kulturní eventy* zahrnují festivaly a přehlídky, kulturní eventy pro mladé – letní hudební festivaly, venkovní představení, koncerty a muzikály a ostatní kulturní eventy. Mezi *sportovní eventy* patří velké sportovní akce, eventy orientované na návštěvníky, na účastníky a eventy v oblasti rekreačního sportu. *Eventy vycházející z místních zvyků a tradic* v sobě zahrnují folklorní akce, festivaly, přehlídky a místní zvyky, rekonstrukce bitev, vojenských událostí, historické akce a představení, gastronomické akce, akce, jejichž scénář je spojen s určitou legendární postavou, mýtem nebo událostí. *Zábavní a společenské eventy* jsou venkovní zábavní akce, soutěže a recesistické akce, plesy, tematické parky

a volnočasová centra. Dalšími eventy jsou eventy náboženské, přírodní a specifické eventy v cestovním ruchu.

- **Dobrovolnický cestovní ruch (Volunteer tourism)** značí nový trend, při kterém řada mladých lidí cestuje do zahraničí, aby se podílela na dobrovolnické pomoci. Motivací může být poznání jiných kultur a autentického prostředí, získání pracovních zkušeností a zlepšení jazykových znalostí, seznámení se s novými lidmi, nevšední zážitky, možnost cestovat při vynaložení minimálních nákladů, organizační zajištění cesty nebo pomoc dobré věci.
- **Svatební cestovní ruch** předstává cesty do zahraničí jak za účelem uzavření sňatku, tak i svatebních cest.
- **Filmový turismus** je novou formou cestovního ruchu a vznikl jako reakce na popularitu filmu a televize. Zahrnuje filmové premiéry a ceremonie, vyhlášení filmových cen, návštěvu lokality zobrazené ve filmu, prohlídku filmového studia, atraktivitu s filmovou tematikou, sledování natáčení filmu, návštěvu místa, které bylo propagováno ve spojení s filmem, organizované prohlídky lokality zobrazené ve filmu, pozorování celebrit a filmové festivaly.
- **Vesmírný cestovní ruch** neboli cesty „ke hvězdám“ byly snem mnoha lidí od pradávna. Dělí se na virtuální, pozemní, předvesmírný, suborbitální a orbitální (Kotíková, 2013).

Dalším hlediskem rozdělení nových produktů jsou potřeby cílových skupin, do kterých lze zařadit:

- **Cestovní ruch seniorů.** Seniori byli jako segment dlouho přehlíženi, ale v posledním desetiletí se dostávají do popředí zájmu, a to jednak z důvodu demografického vývoje, který způsobuje stárnutí populace, ale také tím, že se životní styl seniorů velmi výrazně mění. Seniori se cítí mladší, než ve skutečnosti jsou, na rozdíl od skupiny aktivního obyvatelstva drží dostatek finančních prostředků, mají dostatek volného času, cestují mimo hlavní sezónu a využívají služeb cestovních kanceláří.
- **Cestovní ruch zaměřený na segment LOHAS (Lifestyle of Health and Sustainability),** u něhož již z názvu vyplývá, že pro spotřebitele je charakteristický přístup k životu, který ovlivňuje veškeré oblasti lidského života. Je pro ně prioritou

zdraví a udržitelnost, dále je podstatné hledat způsob, jak žít zdravě a ekologicky s ohledem na environmentální aspekty života.

- **Cestovní ruch sexuálních menšin (LGBT tourism)** – zkratka označující lesby, gaye, bisexuály a transgender osoby.
- **Cestovní ruch „košer“ (Kosher tourism) a „halal“ (Halal tourism)** – náboženství a víra silně ovlivňuje cestovní ruch (Kotíková, 2013).

3.7 Organizace a řízení cestovního ruchu v České republice

Cestovní ruch je v České republice předmětem zájmů a pravomocí několika orgánů. Mezi hlavní instituce podílející se na cestovním ruchu patří.

- **Ministerstvo pro místní rozvoj**, jehož cílem je využít legislativní nástroje při vytváření podmínek pro rozvoj cestovního ruchu v České republice a rovněž za pomoci jasných pravidel dosáhnout lepší ochrany spotřebitele a stanovit pravidla pro provoz cestovních kanceláří a agentur. Ministerstvo se významně zapojuje do aktivit mezinárodních organizací a prostřednictvím CzechTourism (České centrály cestovního ruchu) je Česká republika prezentována v zahraničí i na domácím trhu jako zajímavá destinace.
- **Regionální orgány státní správy**, které působí na úrovni krajských, městských a obecních úřadů.
- **Orgány samosprávy v oblasti cestovního ruchu** působící na nejvyšší úrovni tzn. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, kde jsou zřízeny – Podvýbor pro obchod a cestovní ruch a Podvýbor pro propagaci České republiky v zahraničí. Hlavním cílem je volba a schvalování právních norem v cestovním ruchu. Na úrovni regionů existují jako samosprávné orgány jednotlivá zastupitelstva krajů, měst a obcí.
- **Regionální, občanská sdružení v cestovním ruchu** jsou tvořena spoluprací měst, obcí, podnikatelských subjektů aj. za účelem podpory cestovního ruchu v dané oblasti.
- **Informační centra**, která poskytují prvotní informace návštěvníkům regionu a současně by měla danou oblast propagovat.

- **Profesní sdružení cestovního ruchu** mají vliv v oblasti služeb ubytovacích a stravovacích (Asociace hotelů a restaurací, Sdružení podnikatelů v pohostinství a cestovním ruchu), informačních (Asociace turistických informačních center), dopravních (Společenství autodopraců Čech a Moravy, Svaz provozovatelů lanovek a vleků), cestovních kanceláří (Asociace cestovních kanceláří ČR, Asociace českých cestovních kanceláří a agentur) (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020, Drobná, Morávková, 2010).

3.7.1 Cestovní ruch a regionální rozvoj

Do roku 2000 byl cestovní ruch v regionech rozvíjen na základě koncepčních materiálů Ministerstva pro místní rozvoj ČR. CzechTourism v roce 1999 rozdělil Českou republiku na turistické (marketingové) regiony a turistické oblasti pro potřeby propagace a regionální koordinace turistické nabídky. Od 1. 1. 2001 v souvislosti se vznikem krajů začaly vypracovávat regionální a krajské programy rozvoje cestovního ruchu. V roce 2010 bylo zveřejněno aktualizované rozdělení České republiky na 17 turistických regionů a 40 turistických oblastí, což jsou menší územní celky. Turistické regiony jsou definovány jako území, ve kterém cestovní ruch spojuje a sjednocuje jednotlivé typické prvky dané oblasti, ale zároveň je i odlišuje od ostatních regionů. Hlavní význam turistických regionů byl očekáván v možnosti prezentace České republiky v zahraničí a v podpoře domácího cestovního ruchu. Přičemž jednotlivé regiony jsou prezentovány prostřednictvím turistických produktů, kterými by se měly vzájemně odlišovat. Hlavním cílem těchto a budoucích aktivit je podpořit spolupráci v regionu, sdružovat prostředky na řešení zvolených priorit a v neposlední řadě celkově podpořit rozvoj cestovního ruchu (Indrová a kol., 2009, Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

3.8 Programy zaměřené na podporu cestovního ruchu

Odvětví cestovního ruchu je podporováno prostřednictvím Státního programu podpory cestovního ruchu, které je financováno z prostředků státního rozpočtu České republiky. Další finanční prostředky lze získat ze strukturálních fondů Evropské Unie, jejichž objem je několikanásobně vyšší oproti národním programům (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011).

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) podporuje na regionální úrovni konkurenceschopnost, udržitelnost a kvalitu cestovního ruchu. Letošním rokem končí programové období 2014–2020, ve kterém je plánovaná alokace z fondu EFRR ve výši cca 8 miliard EUR (Evropská komise, 2019).

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR je metodickým a koordinačním orgánem pro všechny subjekty působící v oblasti cestovního ruchu. Hlavním nástrojem pro činnosti ministerstva v oblasti cestovního ruchu je Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014–2020. Koncepce představuje střednědobý strategický dokument a vychází především z rozvojových možností cestovního ruchu v České republice. Podstatným cílem Ministerstva pro místní rozvoj ČR je využít legislativní nástroje při vytváření podmínek pro rozvoj cestovního ruchu v České republice a zajistit lepší ochranu spotřebitele (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2019).

Základními programy na období 2014–2020, které podporují cestovní ruch jsou:

- „Integrovaný regionální operační program“, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj ČR se zaměřuje na větší investiční projekty – zpřístupnění kulturních památek a uchování kulturního dědictví, podpora rozvoje regionů, nabídnutí moderní infrastruktury pro volný čas návštěvníkům i obyvatelům větších měst;
- „Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“ se zaměřuje na snižování energetické náročnosti HUZ;
- „Operační program Zaměstnanost“ podporuje zlepšení lidského kapitálu obyvatel a veřejné správy v ČR, jeho opatření vedou k dlouhodobému zajištění kvalifikované síly;
- „Program rozvoje venkova“ řízený Ministerstvem zemědělství dotuje agroturistiku, která pokrývá výdaje na vybudování či rekonstrukci ubytovacích kapacit včetně stravování a zázemí pro sportovní aktivity (Největší portál o dotacích ČR, 2019, Dotace EU 2019).

3.9 Postavení cestovního ruchu v národním hospodářství

Cestovní ruch reprezentuje jedno z největších světových ekonomických odvětví a je nejvýznamnějším tvůrcem pracovních míst, rovněž jedním z největších exportních odvětví

a taktéž významným stimulem podnikatelských a investičních aktivit (Drobná, Morávková, 2010).

Postavení cestovního ruchu v národním hospodářství lze sledovat pomocí ukazatelů: spotřeba obyvatelstva, vztah cestovního ruchu k odvětvové struktuře národního hospodářství, globálních dopadech na národní hospodářství, vytváření podnikatelských příležitostí a zaměstnanosti, významném působení na rozvoj územních celků a v multiplikovaných účincích cestovního ruchu na národní ekonomiku (Indrová a kol., 2009).

Cestovní ruch má z hlediska ekonomiky funkci vyrovnávací, funkci zaměstnanosti, funkci příjmovou (multiplikační efekt¹) a funkci výrobní (efekt tvorby hodnot²). Vyrovnávací funkce cestovního ruchu má schopnost za předpokladu fungování nabídky a poptávky působit v regionu jako stabilizační faktor a pozitivně přispívá k revitalizaci hospodářsky slabých regionů. Díky multiplikačnímu efektu se generují nové příjmy, které plynou z cestovního ruchu. Výrobní funkce zachycuje čistou produkci přispívající k tvorbě HDP a ke zvýšení národního bohatství (Vystoupil, 2006).

Komplexní význam cestovního ruchu pro národní hospodářství lze zachytit prostřednictvím nástroje – satelitní účet cestovního ruchu TSA (Tourism Satellite Account). TSA umožňuje vyčíslení a porovnání nabídky a poptávky odvětví cestovního ruchu, vypočtení hrubé přidané hodnoty cestovního ruchu a příspěvku cestovního ruchu k zaměstnanosti. Vláda České republiky v roce 1999 přijala návrh Koncepce státní politiky cestovního ruchu České republiky předloženého Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, čímž byla započata tvorba satelitního účtu cestovního ruchu v České republice. Nedostatek realizace první podoby satelitního účtu byl zapříčiněn nepřístupností informací o cestovním ruchu pro zajištění srovnatelnosti a věrohodnosti dat. První oficiální satelitní účet byl zveřejněn pro období 2003–2012. TSA je vytvářen Českým statistickým úřadem a data jsou čerpána i ze zdrojů dat Ministerstva pro místní rozvoj ČR a České národní banky (Petrů, 2007, Palatková, Zichová, 2014).

¹ Příjmový efekt primárních výdajů neboli investice v národním hospodářství.

² Přidaná hodnota, která vznikla výrobní činností použitím práce, kapitálu, půdy.

3.10 Legislativní rámec

Rozvoj cestovního ruchu je podřízen právním úpravám podmínek účasti na zahraničním cestovním ruchu, vztahů mezi účastníky domácího cestovního ruchu, zahraničního ruchu a cestovními kanceláři, vztahů mezi cestovními kanceláři a dodavateli služeb (Petrů, 2007).

Mezi nejdůležitější právní normy zabývající se výlučně cestovním ruchem se řadí:

- Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech) (Petrů, 2007, Zákony pro lidi, 2019).

4 Charakteristika Krkonoš a 1. zóny KRNAP z hlediska řešení problematiky

„Drsná tundra uprostřed Evropy, ledovcové kary s nejbohatší květenou, prameniště řek a nejvyšší hora České republiky, to jsou Krkonoše...“ (Patzelt, 2011).

4.1 Geografická poloha Krkonoš

Krkonoše jsou nejvyšším a nejvýznamnějším pohořím nejen České republiky, ale i geologicky vymezeného Českého masivu, který přesahuje i do sousedního Polska, Německa a Rakouska s celkovou plochou 639 km². Přičemž česká část zaujímá plochu 454 km² a polská část plochu 185 km². Severní svah je výrazně zlomový, strmý a málo členitý, naopak jižní svah je rozčleněný erozními údolími. Na pohoří Krkonoš se zároveň nachází nejvyšší hora České republiky Sněžka s nadmořskou výškou 1 602 m. n. m. Do Krkonoš mají nejbližší návštěvníci z různých oblastí jako jsou na české straně Hradec Králové, Pardubice a Praha, na polské straně Wrocław, Legnica a Walbrzych a z německé strany jsou to Drážďany a Görlitz (Flousek a kol., 2007).

Do turistického regionu Krkonoše spadá 65 obcí, z čehož 40 obcí je součástí Svazku měst a obcí Krkonoše. Organizační a administrativní složení regionu je z pohledu správního rozdělení složitější, jelikož obce vstupují do dvou krajů (Královéhradeckého a Libereckého), do tří okresů (Trutnov, Semily a Jablonec nad Nisou), a pak také do správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Tanvald, Semily, Vrchlabí, Trutnov a Jilemnice) (Regionální rozvoj Krkonoše, 2019).

4.2 Krkonoše jako cílová destinace cestovního ruchu

Vzhledem k tomu, že Krkonoše jsou nejvyšším pohořím České republiky, tak také disponují 80 % území, které je použitelné pro cestovní ruch, nabízí přírodní předpoklady a aktivity využitelné pro letní i zimní sezónu. Krkonoše jsou stále atraktivní oblastí, avšak za posledních deset let lze pozorovat značné snížení návštěvnosti z hlediska konkurence ostatních destinací. Za hlavní příčiny lze uvést zejména zlepšení a zvýšení kvality infrastruktury ostatních horských středisek nebo naopak vznik nových středisek. Dalším

důvodem může být zdokonalení dostupnosti ostatních destinací pomocí vystavěných dálnic a nových silničních komunikací, přírodní podmínky, a to konkrétněji obměna klimatu, která může významně ovlivnit zimní sezónu v horských oblastech. V současné době je již konkurence na všech frontách a víceméně záleží na destinačním managementu, jak s tím naloží (Hrala, Šafařík, 2013, Regionální rozvoj Krkonoše, 2019).

Na činnosti rozvoje cestovního ruchu v Krkonoších se podílí především organizace Správa KRNAP, Svazek měst a obcí Krkonoše a mikroregionální sdružení včetně Místní akční skupiny. Dále k rozvoji cestovního ruchu v regionu přispívají místní podnikatelé pomocí projektů jako jsou například: „běžecký lyžařský ráj“, noviny Krkonošská sezóna či účast na veletrzích, na které jsou zvány partnerské subjekty. Mezi další subjekty lze zařadit informační centra, která představují podstatnou část propagace regionu a jejich činnost spočívá v podávání informací návštěvníkům, šíření probačních materiálů a zavádění letních cyklobusů (Regionální rozvoj Krkonoše, 2019).

4.2.1 Krkonošský národní park

Během 19. století se Krkonoše staly turisticky nejvyhledávanější oblastí střední Evropy. Převážně z důvodu rozvoje středisek Špindlerův Mlýn, Harrachov a Pec pod Sněžkou, v nichž probíhala výstavba nových chat, sportovišť, komunikací a dalších zařízení, která měnila neúnosně krajinný ráz Krkonoš. Dnem 16. 1. 1959 došlo nejprve ke zřízení Krkonošského národního parku na polské straně a o čtyři roky později dne 17. 5. 1963 byl vyhlášen Krkonošský národní park na české straně (KRNAP). KRNAP byl prvním českým národním parkem (Správa KRNAP, 2019).

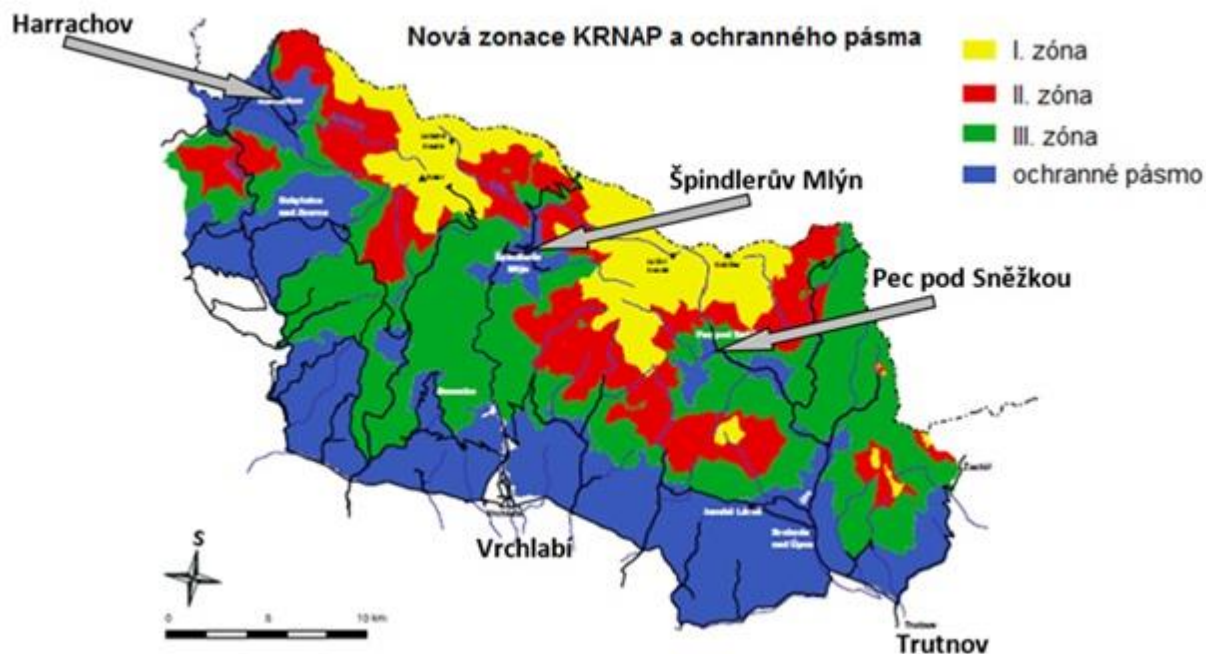
Krkonošský národní park se rozléhá v severní části České republiky v okresech Liberec, Semily a Trutnov. Od 1. 6. 2017 jsou hranice KRNAP a jeho ochranná pásma vymezeny v příloze č. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). Předpokladem národního parku je zachování krajinného rázu, zlepšování a udržování přírodního prostředí, obnova lesních porostů, ochrana volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Základní ochranné podmínky národních parků jsou obecně v podobě zakázaných činností uvedeny v § 16 zákona o ochraně přírody a krajiny. V zákoně o ochraně přírody a krajiny jsou rovněž vymezeny i další právní instituty související s ochranou národního parku např. závazným

určením ochranného režimu jednotlivých zón (§ 18a), vymezením klidových území (§ 17) či omezením nakládání s lesy (§ 22, § 22a) a zemědělskými pozemky (§ 22b) na území národního parku (Správa KRNAP, 2019).

KRNAP se řadí mezi nejnavštěvovanější národní parky světa. Parkem a jeho ochranným pásmem za rok 2018 prošlo přes 3,7 milionů návštěvníků (dle dat získaných od mobilního operátora T-Mobile), a to i přes jeho relativně malou rozlohu. Vysoká návštěvnost parku má obrovské dopady právě na flóru, díky čemuž se také KRNAP zařadil na listinu nejohroženějších národních parků světa. Aby nedocházelo k poškozování životního prostředí v parku, byl vytvořen program cest, na základě kterého došlo k rozdělení parku do čtyř základních zón viz Obrázek 1.:

- I. zóna – přísná přírodní, rozloha 6 984 ha – nachází se v nejvyšších částech pohoří;
- II. zóna – řízená přírodní, rozloha 9 836 ha – navazuje na pás alpínské vegetace lesa a na I. zónu;
- III. zóna – okrajová, rozloha 19 507 ha – nachází se ve středních a nižší polohách Krkonoš;
- ochranné pásmo (Správa KRNAP, 2019).

Obrázek 1 Zonace Krkonošského národního parku

Zdroj: Správa KRNAP, 2019

V I. a II. zóně je ochranný režim nejpřísnější, protože se zde vyskytují nejohroženější a nejvzácnější ekologické systémy. Na těchto místech je povolena pouze pěší turistika, a to jen po cestách, které jsou vyznačeny. V I. zóně KRNAP lze nalézt pouze několik ubytovacích zařízení, např. Luční bouda, Labská bouda a Výrovka. Naproti tomu ve II. zóně se nachází mnoho staveb, které slouží pro turistiku a cestovní ruch. Výstavba nových budov je v II. zóně zakázána. III. zóna je plně využívána a zpřístupněna návštěvníkům. Ochranné pásmo poté slouží jako zóna tlumící rušivé dopady na ekologický systém národního parku (Správa KRNAP, 2019).

Na území KRNAP a v jeho ochranných pásmech je dle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny zakázáno pořádat a organizovat hromadné sportovní, turistické a jiné veřejné akce a provozovat vodní sporty mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody. Veškeré uvedené akce jsou posuzovány individuálně a větší šanci na splnění mají akce splňující určité podmínky, které obecně chrání území I. zóny KRNAP. Konkrétními podmínkami jsou například akce: tradiční, nezasahující do I. zóny KRNAP nebo netýkající se Sněžky (Správa KRNAP, 2019).

4.3 Potenciál a předpoklady cestovního ruchu v Krkonoších

Lokalizační faktory patří k jedněm z hlavních potenciálů turistického regionu Krkonoše. Vzhledem k přírodním podmínkám regionu se Krkonoše staly jednou z prvních turistických oblastí, kde se začal rozvíjet cestovní ruch. Kromě přírodních podmínek Krkonoše nabízí kulturně-historické předpoklady, které mohou návštěvníci poznávat při svém pobytu, ale oproti ostatním regionům České republiky nenabízejí tolik významných kulturně-historických pamětihodností. Pro oblast Krkonoš jsou typické zejména tradiční zvyky a průmyslová odvětví jako jsou sklářství, textilní průmysl, dřevozpracující průmysl, hračkářství a řemeslná výroba. Region je také proslulý narozením mnoha známých osobností jako jsou například Karel Čapek, Jaroslav Havlíček, Jan Weiss a další. Mezi nejznámější pamětihodnosti regionu patří hospital Kuks (Regionální rozvoj Krkonoše, 2019).

4.3.1 Příroda Krkonošského národního parku

Z geologického hlediska jsou Krkonoše starým hercynským pohořím, které vzniklo před 600 miliony lety a je tvořeno převážně krystalickými břidlicemi a žulou. Typické jsou protáhlé hory se zaoblenými tvary, otevřené náhorní paroviny s tundrou nad hranicí lesa a zalesněná horská údolí, zakončená ledovcovými kary se skalními stěnami. Na náhorních plošinách Krkonoš se nachází četná rašeliniště s prameny mnoha vodních toků včetně největší řeky České republiky Labe. Zejména na těchto površích byly zakládány první lesní a hospodářské objekty a osady, které jsou v současnosti využívány v rámci cestovního ruchu.

Výškovým vegetačním stupněm je ovlivněn charakter lesů i okolí přírody. V nejnižších polohách, okolo 500 m nad mořem, vzácně nalezneme zbytky původních květnatých bučin s bukem lesním, javorem klenem, jasanem ztepilým a dalšími dřevinami, které zde původně převládaly. Horské smrčiny jsou charakteristické pro střední výškový stupeň a v nejvyšším stupni okolo 1 300 m přecházejí v keřové pásmo borovice kleče. Současné lesy Krkonoš jsou však významně pozměněny působením člověka a převládají v nich emisemi a kůrovcem silně poškozené druhotné smrčiny. K nejcennějším územím Krkonoš patří četná horská prameniště, ledovcové kary, rašeliniště s jezírky a zejména arkticko-alpínská tundra. Nejlépe se tyto pozůstatky dob ledových dochovaly na Pančavské louce

u pramenů Labe a na Úpském rašeliništi mezi Luční boudou a Sněžkou. Unikátní příroda Krkonoš, ve které se střetává mírné atlantické s arktickým podnebím, je domovem mnoha glaciálních reliktních, jako jsou ostružiník moruška, vrba laponská, lomikámen sněžný a další vzácné druhy rostlin. Na pestrosti flóry a fauny Krkonoš se podílí vliv někdejšího roztroušeného osídlení hor. K nejvzácnějším živočichům Krkonoš se řadí například endemický motýl huňatec žlutopásný krkonošský, populace tetřívka obecného nebo kos horský. V posledních letech je také častější výskyt rysa ostrovida a početnější jelení zvěř. Díky své ojedinělé přírodě a rozličným možnostem využití volného času patří Krkonošský národní park k nejoblíbenějším rekreačním oblastem v České republice (Patzelt, 2011, Flousek a kol. 2007).

4.4 Regionální rozvoj oblasti Krkonoše

Na regionálním rozvoji specifického území oblasti Krkonoše se podílejí zástupci Svazku měst a obcí Krkonoše, obcí centrálních, východních i západních Krkonoš a Správy Krkonošského národního parku. Cílem je v současné době získávání finančních prostředků z plánovacího období EU 2014–2020 a jejich využití na projekty. Hlavními projekty rozvoje cestovního ruchu v regionu Krkonoše jsou „Po stopách regionální výroby a tradice v polsko-českém regionu Jelenohorské kotliny, Jizerských hor a Krkonoše“, „Strategické plánování rozvoje regionu Krkonoše“, „Sít' hospodářského rozvoje Česko-Polského příhraničí“, „Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše 2014-2020 (s výhledem do roku 2030“, „Krajinný integrovaný plán rozvoje (KIPR)“, „VIZE KRKONOŠE 2050“, „Krkonošský apel“ a „Deklarace 2015 – Lubawka“ (Regionální rozvoj Krkonoše, 2019).

Prioritním cílem projektu „Strategické plánování rozvoje regionu Krkonoše“, který je realizován v rámci Operačního programu Zaměstnanost je zlepšit fungování a zvýšit efektivnost činnosti Svazku měst a obcí Krkonoše v oblasti strategického plánování rozvoje regionu. Mezi dílčí cíle projektu patří:

- posílit ekonomickou konkurenceschopnost regionu Krkonoše,
- rozvíjet oblast cestovního ruchu v Krkonoších o konkrétní možnosti turistických oblastí,
- prohloubit strategické plánování rozvoje regionu Krkonoše,

- zajistit celkovou koordinaci a implementaci nových strategických a koncepčních dokumentů (Regionální rozvoj Krkonoše, 2019).

Ze „Strategie konkurenceschopnosti regionu Krkonoše“, která byla vypracována v prosinci 2018 vyplývají 4 rozvojové cíle, na něž se bude region zaměřovat. Jedná se o vyšší inovativnost a udržitelnost místních podniků, trh práce umožňuje udržitelný rozvoj místní ekonomiky, příznivější populační charakteristiky a optimální vybavenost území veřejnou infrastrukturou (Regionální rozvoj Krkonoše, 2019).

Správa KRNAP v současné době realizuje projekt s názvem EU 2014–2020. Do projektu spadají jednotlivé podprojekty zaměřené zejména na integrovaný regionální operační program, životní prostředí, program s názvem Interreg V–A Česká republika – Polsko a program Interreg CENTRAL EUROPE (Správa KRNAP, 2019).

4.5 Charakteristika vybraných turistických cílů z 1. zóny KRNAP

Mezi vybrané turistické cíle spadající do 1. zóny KRNAP jsou zahrnuty Luční bouda, Sněžka, Labská bouda, Jelenka, Výrovka, Pramen Labe, Bílé Labe a Vosecká bouda. V následujících kapitolách jsou uvedeny základní charakteristiky jednotlivých turistických cílů, trasy, na kterých se cíle nacházejí, a pro základní představu jsou přiloženy fotografie objektů.

4.5.1 Luční bouda

Obrázek 2 Luční bouda

Zdroj: Kudy z nudy, 2019

Luční bouda je horským hotelem ležícím v 1. zóně KRNAP pouhé 4 kilometry od vrcholu nejvyšší hory České republiky Sněžky. Svým položením 1 410 m nad mořem patří Luční bouda k nejvýše položené horské chatě ve střední Evropě. Leží na křižovatce několika starých tras, poblíž státní hranice s Polskem, uprostřed vzácné Bílé louky, a především u nejnámější Slezské stezky (Luční bouda, 2019, Kudy z nudy, 2019).

Názory na vznik Luční boudy se sice rozcházejí, ale nyní je vznik datován k roku 1623, čímž se řadí k nejstarší horské chatě Krkonoš. Od roku 2004 se snaží současní vlastníci Klára Sovová a Stanislav Beneš vrátit celý areál

zpět návštěvníkům hor, a to s přihlédnutím k současným trendům a požadavkům i těch náročnějších klientů (Luční bouda, 2019, Kudy z nudy, 2019).

4.5.2 Sněžka

Hora Sněžka patří díky své nadmořské výšce 1 602 m. n. m. k nejvyšší hoře, a to nejen Krkonoš, ale i celé České republiky. Sněžka má skalnatý vrchol o rozloze 30 akrů, kterým prochází česko-polská hranice. Svahy Sněžky se na severní polské straně svažují do údolí řeky Lomničky, na jižní české straně spadají do Obřího dolu, na západní české straně klesají na Úpské rašeliniště a na východní české straně přechází Obří hřeben (Hora Sněžka, 2019).

Doporučovaných tras na Sněžku je několik, a to výstupem z Pomezních bud, z Pece pod Sněžkou přes Růžovou horu, přes Obří důl nebo lanovkou. Trasa z Pomezních bud je nejlehčím výstupem na Sněžku, jejíž výchozím místem jsou Pomezní boudy, kam se lze dostat autem nebo autobusem.

Odtud vede trasa asi 4 km (česko – polského přátelství), kterou se dostanete pěšky k chatě Jelenka. Poté se stoupá přes Obří hřeben až na Sněžku další 4 km. Zpáteční doporučenou cestou je trasa přes Růžovou horu. Trasa z Pece pod Sněžkou vede na Růžovou horu asi 3 km.

Následně se pokračuje asi 3,5 km až na vrchol Sněžky. Zpáteční trasa je uváděna přes Luční boudu, Výrovku a Rychterovy boudy zpět dolů do Pece pod Sněžkou. Výstup přes Obří důl je nejobtížnější, ale nejhezčím výstupem. Z Pece pod Sněžkou vede trasa přes Obří důl asi 7 km na Obří sedlo a následný finální výstup na Sněžku asi 1,5 km (Hora Sněžka, 2019).

Obrázek 3 Sněžka

Zdroj: Hora Sněžka, 2019

4.5.3 Labská bouda

Labská bouda je hotelem nacházejícím se v 1. zóně KRNAP, který leží na Labské

Obrázek 4 Labská bouda

Zdroj: Labská bouda, 2019

louce v nadmořské výšce 1 340 m nad mořem. Obvyklými počátečními body pro cestu na Labskou boudu jsou Horní Mísečky, Špindlerův Mlýn, Harrachov nebo Rokytnice nad Jizerou. Pár metrů od boudy se nachází turisty hojně navštěvovaný pramen Labe. Řeka Labe protéká téměř okolo

Labské boudy a bezprostředně pod ní se v překrásné Labské

rokli nachází Labský vodopád s výškou 35 m. Dále se jeden kilometr od Labské boudy nachází Pančavský vodopád, který je největším českým vodopádem (Labská bouda, 2019).

4.5.4 Jelenka

Jelenka je horská bouda ležící v nadmořské výšce 1 263 m nad mořem. Bouda je na hlavním krkonošském hřebeni na křižovatce turistických cest, a to mezi Pomezními boudami a Sněžkou. Z boudy Jelenka vede trasa na Sněžku asi 3,5 km, na Luční boudu asi 7,5 km a do Malé Úpy asi 4 km (Jelenka, 2019, Kudy z nudy, 2019).

Obrázek 5 Jelenka

Zdroj: Jelenka, 2019

4.5.5 Výrovka

Výrovka je hřebenová chata, která se nachází v sedle mezi Luční horou a Zadní planinou, asi 2,5 km jihozápadně od Luční boudy v nadmořské výšce 1 356 m. V okolí chaty Výrovka lze podnikat výšlapy na Sněžku, k památníku obětem hor, Luční boudu, do Pece pod Sněžkou, Špindlerova Mlýna, Úpy nebo Polska (Chata Výrovka, 2019).

Obrázek 6 Výrovka

Zdroj: Chata Výrovka, 2019

4.5.6 Pramen Labe

Pramen Labe patří k nejvyhledávanějším turistickým místům Krkonoš. Jedná se o tzv. symbolické prameniště, jelikož skutečný pramen vyvěrá o několik metrů dále, na Labské louce, který je z důvodu ochrany přírody návštěvníkům nepřístupný. K Prameni Labe se lze dostat z několika směrů, a to cestou

Obrázek 7 Pramen Labe

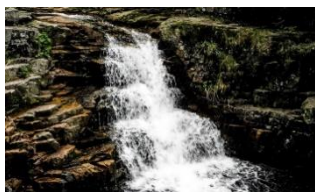
Zdroj: Region Krkonoše, 2019

z Rokytnice nad Jizerou, ze Špindlerova Mlýna, z Jilemnice. Cesta z Rokytnice nad Jizerou čítá 25 km. Trasa začíná u Vrbatovy boudy, vede přes Zlaté návrší, směr mohyla Hanče a Vrbaty, od bunkru k Pančavskému vodopádu, okolo Labské boudy a odtud asi 1 km k prameni. Druhá trasa je s možností vyjet lanovkou na Medvědí (bez výjezdu trvá trasa

asi 11 km). Z Medvědína je celková trasa dlouhá 6 km přes Šmíдовu vyhlídku, odkud je výhled na Špindlerovu boudu, na Vysoké kolo, Malý Šišák, Luční horu, Stoh a Sněžku. Trasa z Jilemnice je vzdálena prameni Labe 30 km a mimo jiné vede údolím Jizerky do Dolních Štěpanic (Region Krkonoše, 2019).

4.5.7 Bílé Labe

Obrázek 8 Bílé Labe

Zdroj: Hora Sněžka, 2019

Bílé Labe pramení asi jeden kilometr od Luční boudy. Na levé straně hladiny shlíží Kozí hřeby se svou nejvyšší horou Krakonoš a po pravé straně hladinu míjí řeka Stříbrné a Čertovo návrší. Podél toku vede nejstarší známá trasa s názvem Weberova cesta, úsek cesty vede příjemnou krajinou Dolu Bílého Labe. V zimě je úsek uzavřen z důvodu hrozícího lavinového nebezpečí (Hora Sněžka, 2019).

4.5.8 Vosecká bouda

Vosecká bouda zaujímá polohu v západní části v nadmořské výšce 1 260 m. Pro turistické účely je bouda využívána od roku 1896. K boudě vede přístupová cesta z Harrachova, která sčítá asi 8 km, vede kolem Mumlavských vodopádů a údolím říčky Mumlavy ke Krakonošově snídani, kde se pokračuje lesem až k boudě. V zimním období je po této trase možné cestovat pouze na běžkách. Přibližně 3 km směrem na východ, na Labské boudě, vyvěrá pramen největší řeky Labe (Vosecká bouda, 2019).

Obrázek 9 Vosecká bouda

Zdroj: Vosecká bouda, 2019

Labské boudě, vyvěrá pramen

5 Vlastní práce

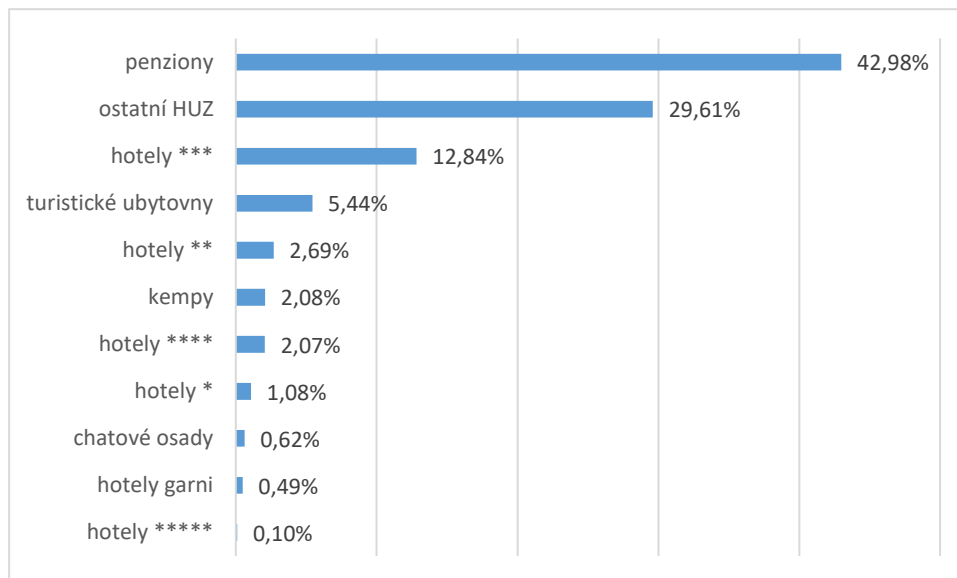
Vlastní část práce je rozdělena na čtyři hlavní kapitoly, a to vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení a lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší, vývoj návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší, vývoj návštěvnosti vybraných turistických cílů 1. zóny KRNAP a sezónnost a predikce vývojové tendence turistických cílů z 1. zóny KRNAP.

5.1 Vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení a lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší

Vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení (HUZ), rozdělení dle kategorií a vývoj počtu lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší, byl zkoumán na základě dat získaných z Českého statistického úřadu. Tato data jsou uvedena v Příloze 1. Pro uvedené analýzy bylo zvoleno období let 2012–2018.

Vývoj počtu HUZ podle kategorií znázorňuje přiložený Graf 1. Je zřejmé, že v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší největší skupinu tvořily penziony, které zaujímaly necelých 43 % ze všech HUZ a průměrně jich v regionu za období bylo registrováno 425. Další velké zastoupení měla ostatní HUZ, jejichž průměrný počet byl 293 a v procentním vyjádření se jednalo téměř o 30 %. Tříhvězdičkových hotelů bylo průměrně 127, což bylo v procentním zastoupení 13 %.

Graf 1 Průměrný počet HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018 (%)

Zdroj: ČSÚ, 2019, vlastní zpracování

Z Tabulky 1 lze pozorovat porovnání počtu hromadných ubytovacích zařízení v jednotlivých kategoriích mezi roky 2012 a 2018. Ve výchozím roce 2012 sledovaného období bylo v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší evidováno 1 039 HUZ. V roce 2018 došlo ke snížení počtu HUZ na 988. Mezi roky 2012 a 2018 se jednalo o celkový pokles HUZ o 4,9 %. Největší pokles zaznamenala ostatní HUZ, a to o 44, další, avšak méně výrazný pokles, byl zjištěn u penzionů, turistických ubytoven a jednohvězdičkových hotelů. V případě lépe hodnocených kategorií ubytovacích zařízení došlo k nárůstu. Za sledované období bylo registrováno o 10 čtyřhvězdičkových a 10 tříhvězdičkových hotelů více.

Tabulka 1 Porovnání počtu HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší mezi roky 2012 a 2018 (počet zařízení)

Kategorie ubytovacího zařízení	Počet HUZ	
	2012	2018
hotely *****	1	1
hotely ****	15	25
hotely ***	126	136
hotely **	26	26
hotely *	14	6
hotely garni	4	5
penziony	447	433
kempy	21	21
chatové osady	5	7
turistické ubytovny	57	49
ostatní HUZ	323	279
Celkem	1 039	988

Zdroj: ČSÚ, 2019, vlastní zpracování

Tabulka 2 obsahuje elementární charakteristiky popisující vývoj počtu HUZ v letech 2012–2018. Dle první absolutní difference lze spatřit, že pouze ve dvou letech, a to v roce 2015 a 2018, došlo oproti předcházejícímu roku k navýšení počtu HUZ. V ostatních letech docházelo ke snižování. K největšímu poklesu došlo v roce 2014, a to o 6,86 %, v celkovém počtu o 70 HUZ. K obdobným poklesům došlo v letech 2013 a 2016, kdy se počet HUZ v roce 2013 snížil o 18 (o 1,73 %) a v roce 2016 o 21 (o 2,13 %). Průměrný koeficient růstu byl 0,9923, to znamená, že každoročně docházelo ke snižování HUZ o 0,77 % (v průměru každoroční snížení o 9 HUZ). Bazický index je v rámci sledovaného období pod hodnotou jedna, což vykazuje každoroční snižování počtu HUZ oproti výchozímu roku 2012. Počet HUZ v roce 2018 klesl o 4,9 % oproti výchozímu roku 2012.

Tabulka 2 Elementární charakteristiky počtu HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018

Rok	Počet HUZ	dyt	kt	BI	rt
2012	1 039				
2013	1 021	-18	0,9826756	0,9826756	-0,017324
2014	951	-70	0,9314398	0,9153032	-0,06856
2015	988	37	1,0389064	0,9509143	0,0389064
2016	967	-21	0,9787449	0,9307026	-0,021255
2017	963	-4	0,9958635	0,9268527	-0,004137
2018	988	25	1,0259605	0,9509143	0,0259605
Průměr	988	-9	0,9922651	x	x

Zdroj: ČSÚ, 2019, vlastní zpracování

Elementární charakteristiky počtu lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší za stejné období, tedy 2012–2018, jsou zachyceny v Tabulce 3. Stejně jako počet HUZ v průběhu let (vyjma let 2015 a 2018) klesal, jinak tomu nebylo v počtu lůžek. Jak ukazuje první absolutní diference, k největší změně došlo v roce 2014, kdy počet lůžek poklesl o 2 098, což je v procentním vyjádření pokles o 4,77 %. Naproti tomu v letech 2015 a 2018 došlo k růstu počtu lůžek. V roce 2015 došlo k navýšení o 1 584 lůžek, v procentním vyjádření se jedná o nárůst 3,78 % a v roce 2018 se počet lůžek zvýšil o 1 301, tedy o 3,05 %. Průměrný koeficient růstu i u počtu lůžek vykázal negativní hodnotu 0,9973, což ukazuje, že došlo k poklesu průměrného meziročního počtu lůžek o 0,27 %. Taktéž bazický index byl vykázán za sledované období pod hodnotou jedna. Jeho výše dosahuje 0,9651, což znamená průměrný pokles v počtu lůžek o 3,49 %. Oproti výchozímu roku 2012 se počet lůžek snížil o 826.

Tabulka 3 Elementární charakteristiky počtu lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018

Rok	Počet lůžek	dyt	kt	BI	rt
2012	44 767				
2013	44 017	-750	0,9832466	0,9832466	-0,016753
2014	41 919	-2 098	0,9523366	0,9363817	-0,047663
2015	43 503	1 584	1,0377872	0,9717649	0,0377872
2016	43 219	-284	0,9934717	0,965421	-0,006528
2017	42 640	-579	0,9866031	0,9524873	-0,013397
2018	43 941	1 301	1,0305113	0,9815489	0,0305113
Průměr	43429	-138	0,9973261	x	x

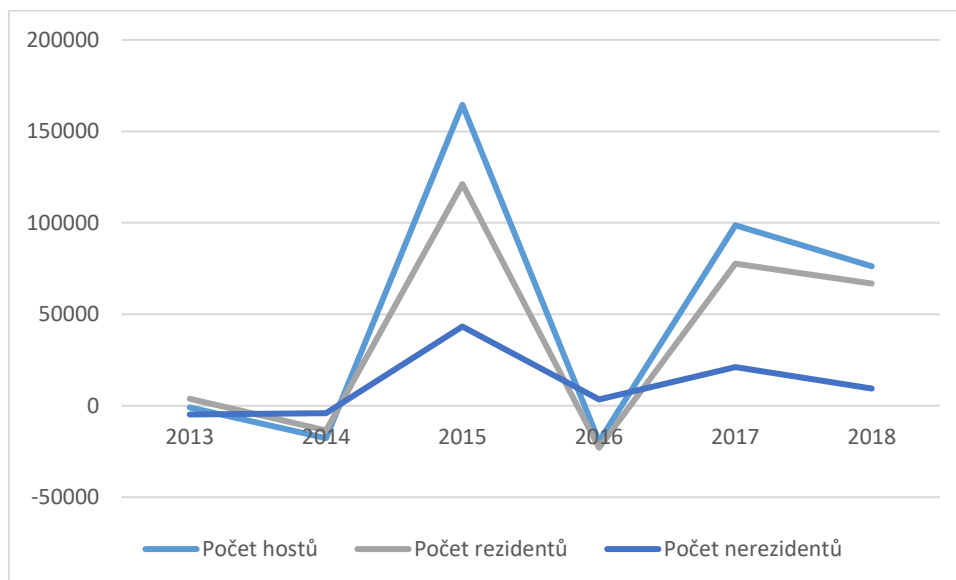
Zdroj: ČSU, 2019, vlastní zpracování

5.2 Vývoj návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší

Vývoj počtu hostů v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší je monitorován na základě dat z Českého statistického úřadu (Příloha 2), přičemž zvoleným obdobím jsou roky 2012–2018.

Graf 2 zachycuje meziroční přírůstky návštěvnosti HUZ celkového počtu hostů v rozdělení na rezidenty a nerezidenty. Z Grafu 2 je zřejmé, že počet rezidentů převyšuje počet nerezidentů vyjma let 2014 a 2016, což znamená, že rezidenti jsou z hlediska cestovního ruchu pro turistický region Krkonoše a Podkrkonoší významnější. V roce 2015 lze pozorovat rapidní nárůst návštěvnosti HUZ, který je rovněž zapříčiněn růstem ekonomiky a vyšší zaměstnaností oproti období po světové finanční krizi, která nastala v roce 2008.

Graf 2 Meziroční přírůstky návštěvnosti HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2013–2018 (počet osob)

Zdroj: ČSÚ, 2019, vlastní zpracování

Následující Tabulka 4 zobrazuje elementární charakteristiky počtu hostů v HUZ ve sledovaném období 2012–2018 se zahrnutím rezidentů i nerezidentů. Průměrný počet hostů byl za sledované období 897 689. Po období hospodářské recese, která českou ekonomiku zasáhla v letech 2008–2009 a 2012–2013, začala naše ekonomika procházet dlouhodobou konjunkturou a největší nárůst hostů byl v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší zaznamenán v roce 2015, kdy oproti předchozímu roku region navštívilo o 164 506 hostů více, což je navýšení o 21,42 %. Největší zájem o návštěvu turistického regionu Krkonoše a Podkrkonoší byl prozatím vykázan v roce 2018, kdy do regionu zavítalo 1 087 741 hostů. Bazický index porovnává hodnoty s výchozím rokem a od roku 2015 se pohybuje nad hodnotou jedna. Počet osob v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší se v průměru každoročně zvyšoval o 1,0589. To znamená, že průměrné tempo růstu bylo 105,89 % a jednalo se tak o každoroční navýšení návštěvnosti o 5,89 %.

Tabulka 4 Elementární charakteristiky počtu hostů v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018

Rok	Hosté celkem	dyt	kt	BI	rt
2012	786 429				
2013	785 458	-971	0,998765	0,998765	-0,00123
2014	767 754	-17 704	0,97746	0,976253	-0,02254
2015	932 260	164 506	1,214269	1,185434	0,214269
2016	912 717	-19 543	0,979037	1,160584	-0,02096
2017	1 011 461	98 744	1,108187	1,286144	0,108187
2018	1 087 741	76 280	1,075416	1,383139	0,075416
Průměr	897 689	50 219	1,058856	x	x

Zdroj: ČSÚ, 2019, vlastní zpracování

Tabulka 5 zobrazuje elementární charakteristiky počtu rezidentů, kteří byli ubytováni v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v období 2012–2018. Největší počet rezidentů je vykázán v roce 2018. Dle první absolutní diference k největšímu přírůstku rezidentů došlo v roce 2015, v němž došlo k nárůstu o 21,65 %, v počtu rezidentů se jednalo o nárůst 121 205. K dalšímu většímu nárůstu došlo v roce 2017, a to o 11,79 %, v počtu rezidentů se jednalo o nárůst 77 625. Z Tabulky 5 lze spatřit, že první absolutní diference byly pozitivní vyjma let 2014 a 2016. K největšímu poklesu v počtu rezidentů došlo v roce 2016, konkrétně se jednalo o pokles 22 951 rezidentů, v procentním vyjádření o 3,37 %. Bazický index byl ve všech letech vyjma roku 2014 větší než jedna, což znamená, že oproti výchozímu roku 2012 docházelo od roku 2010 vždy k navýšení návštěvnosti rezidentů v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší. Vzhledem k výchozímu roku 2012 region v roce 2018 navštívilo o 40,89 % rezidentů více. Průměrný koeficient růstu byl 1,062 a vypovídá o průměrném zvýšení hodnoty časové řady za sledované období. Počet rezidentů v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší se v průběhu období 2012–2018 každým rokem zvyšoval o 6,2 %. Bazický index v roce 2018 vykázal pozitivní koeficient 1,4089. To znamená, že oproti výchozímu roku 2012 došlo k navýšení počtu nerezidentů o 40,89 %.

Tabulka 5 Elementární charakteristiky počtu rezidentů v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018

Rok	Počtu rezidentů	dyt	kt	BI	rt
2012	569 539				
2013	573 342	3 803	1,006677	1,006677	0,006677
2014	559 763	-13 579	0,976316	0,982835	-0,02368
2015	680 968	121 205	1,216529	1,195648	0,216529
2016	658 017	-22 951	0,966297	1,15535	-0,0337
2017	735 642	77 625	1,117968	1,291645	0,117968
2018	802 431	66 789	1,09079	1,408913	0,09079
Průměr	654 243	38 815	1,06243	x	x

Zdroj: ČSÚ, 2019, vlastní zpracování

Tabulka 6 zaznamenává elementární charakteristiky počtu nerezidentů v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v období let 2012–2018. Nerezidenti jsou v tomto případě cizinci, kteří navštíví turistický region Krkonoše a Podkrkonoší a ubytují se v HUZ, které spadají do této oblasti. V letech 2013 a 2014 lze z prvních absolutních diferencí sledovat mírné snižování návštěvnosti, konkrétněji v roce 2013 došlo ke snížení o 2,2 % a v roce 2014 o 1,9 %. Na snižování počtu zahraničních turistů v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší měla do roku 2014 rovněž vliv světová finanční krize. Zvrat nastal v roce 2015, po kterém lze až do konce sledovaného období pozorovat každoroční přírůstky v počtu nerezidentů. Největší meziroční přírůstek se uskutečnil právě v přelomovém roce 2015, kdy se počet zahraničních turistů zvýšil o 43 301 oproti roku 2014, v procentním vyjádření se jednalo o nárůst ve výši 20,82 %. Průměrný koeficient růstu za sledované období byl 1,0496, z něž je zřejmé, že se návštěvnost průměrně v celém sledovaném období 2012–2018 zvyšovala o 4,96 %. Bazický index v roce 2018 vykazuje pozitivní koeficient 1,3155. To znamená, že oproti výchozímu roku 2012 došlo k navýšení počtu nerezidentů o 31,54 %.

Tabulka 6 Elementární charakteristiky počtu nerezidentů v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018

Rok	Počtu nerezidentů	dyt	kt	BI	rt
2012	216 890				
2013	212 116	-4 774	0,977989	0,977989	-0,02201
2014	207 991	-4 125	0,980553	0,95897	-0,01945
2015	251 292	43 301	1,208187	1,158615	0,208187
2016	254 700	3 408	1,013562	1,174328	0,013562
2017	275 819	21 119	1,082917	1,2717	0,082917
2018	285 310	9 491	1,03441	1,315459	0,03441
Průměr	243 445	11 403	1,049603	x	x

Zdroj: ČSÚ, 2019, vlastní zpracování

Srovnáním počtu rezidentů a nerezidentů v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší lze zjistit, že v roce 2018 byl poměr rezidentů a nerezidentů 73,77 % proti 26,23 %. Obdobné procentní vyjádření poměru rezidentů a nerezidentů bylo zaznamenáno i v roce 2012, z čehož lze usuzovat, že klientela se za sledované období nezměnila a stále převažují čeští turisté, kteří turistický region Krkonoše a Podkrkonoší navštíví a ubytují se v něm.

5.3 Vývoj návštěvnosti vybraných turistických cílů 1. zóny KRNAP

K monitoringu návštěvnosti jsou zvoleny turistické cíle z 1. zóny KRNAP. Vývoj počtu pěších turistů je zjištěn ze sčítačů, které zaznamenávají průchody návštěvníků a jsou provozovány Správou Krkonošského národního parku. Sčítače, které byly k analýze vybrány, podchycují vstupy do 1. zóny KRNAP. Vybranými turistickými cíli jsou **Vosecká bouda, Pramen Labe, Labská bouda, Luční bouda, Výrovka, Jelenka a Sněžka**. Vyjmenované sčítače fungují i směrově, tzn., že lze určit nejen celkový počet průchodů návštěvníků, ale i směr viz Tabulka 7.

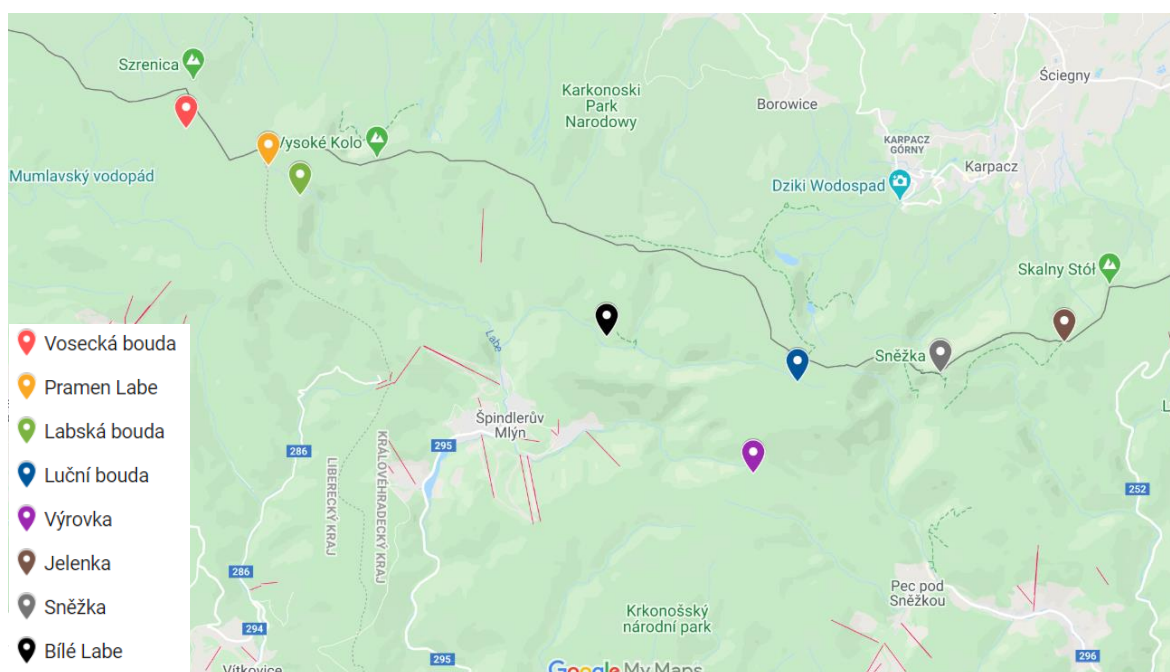
Tabulka 7 Typy vybraných sčítačů

Turistický cíl	Sčítač směr IN	Sčítač směr OUT	Turistická značka
Vosecká bouda	Vosecká bouda	Labská louka	zelená
Pramen Labe	státní hranice	pramen Labe	žlutá
Bílé Labe	Luční bouda	bouda u Bílého Labe	modrá
Labská bouda	Vrbalova bouda	Labská bouda	červená
Luční bouda	Vrbalova bouda	Labská bouda	červená
Luční bouda	Sněžka	Luční bouda	modrá
Výrovka	Chalupa na rozcestí	Výrovka	červená
Jelenka	Svorová hora	Jelenka	červená
Sněžka	Sněžka	Růžohorky	žlutá

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Na Obrázku 10 jsou znázorněny vybrané turistické cíle z 1. zóny KRNAP. Turistické cíle je možné dle svého položení rozdělit do dvou skupin. Do první skupiny lze zahrnout turistické cíle Vosecká bouda, Pramen Labe a Labská bouda. Maximální vzdálenost mezi touto skupinou turistických cílů je 3,8 km, a proto lze předpokládat obdobnou průchodnost návštěvníků těmito turistickými cíli. Další početnější skupinu tvoří Bílé Labe, Výrovka, Luční bouda, Sněžka a Jelenka, jejichž poloha je však od sebe vzdálenější.

Obrázek 10 Zobrazení vybraných turistických cílů z 1. zóny KRNAP

Zdroj: Google, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 8 zachycuje průměrnou roční návštěvnost vybraných turistických cílů z 1. zóny KRNAP za sledované období 2012–2018, za tyto roky jsou k dispozici data za celých 12 měsíců.

Tabulka 8 Průměrný roční počet průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP v letech 2012–2018 (počet osob)

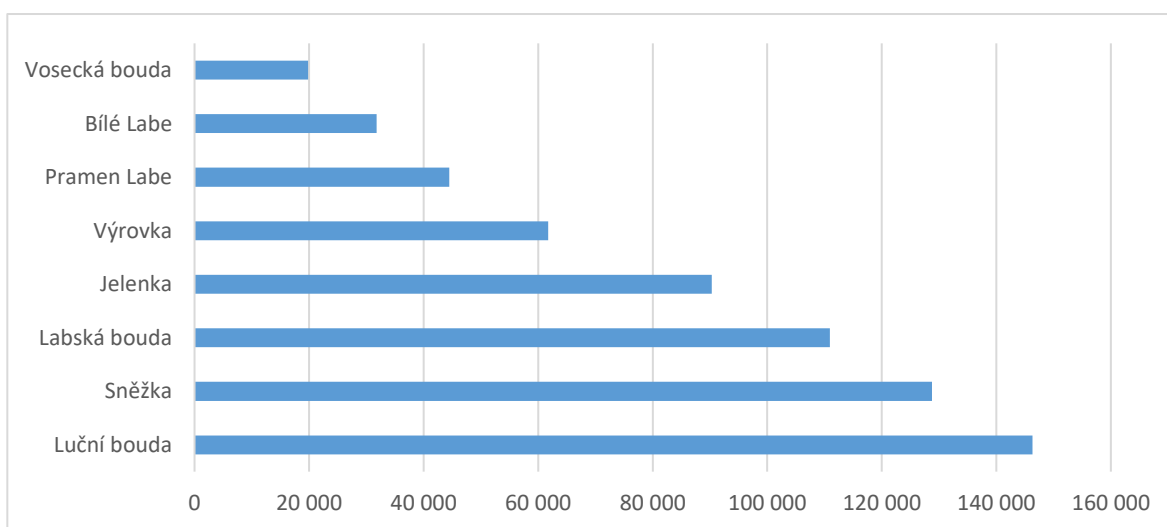
Turistický cíl	Průměrný roční počet návštěvníků
Luční bouda	146 311
Sněžka	128 744
Labská bouda	110 932
Jelenka	90 283
Výrovka	61 775
Pramen Labe	44 459
Bílé Labe	31 807
Vosecká bouda	19 842

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Pro přehlednost sledovanosti dat je přiložen Graf 3, ze kterého vyplývá, že návštěvnost různých turistických cílů z 1. zóny KRNAP je zcela odlišná. Turistickým cílem 1. zóny KRNAP z výběru, přes který ročně projde nejvyšší počet pěších turistů, je Luční bouda. Za sledované období byla průměrná průchodnost 146 311 za rok. Luční bouda leží nedaleko polských hranic na místě, kde se střetává několik turistických tras. Jedním z hlavních důvodů nejvyšší průchodnosti návštěvníků je fakt, že Luční bouda je středobodem trasy směrem na nejvyšší horu České republiky Sněžku. Oblíbenost Luční boudy lze zachytit i zmínkou o zvonu, který byl připevněn ke štítu boudy. Jeho úkolem bylo budit nocležníky, aby nezmeškali východ slunce na Sněžce. Druhým turistickým cílem z 1. zóny KRNAP, kam má namířeno v průměru 128 744 pěších turistů za rok, je právě Sněžka. Mezi další turistický cíl z 1. zóny KRNAP, jehož průchodnost je obdobná s předchozími turistickými cíli, se řadí Labská bouda. Průměrný roční počet návštěvníků Labské boudy je 110 932. Opět se jedná o turistický cíl, ze kterého vede několik tras. Jak uvádí Správa KRNAP, nejzajímavější je cesta údolímí Krkonoš, která spojuje oba prameny Labe. Mezi další turistické cíle z 1. zóny KRNAP patří Jelenka (průměrný roční počet návštěvníků 90 283) a Výrovka (průměrný roční počet návštěvníků 61 775). Oba turistické cíle také leží na turistických cestách, které

vedou ke Sněžce. Mezi poslední tři turistické cíle z výše jmenovaných, u nichž je průměrný roční počet pěších turistů nejnižší, patří Pramen Labe, Bílé Labe a Vosecká bouda.

Graf 3 Průměrný roční počet průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP v letech 2012–2018 (počet osob)

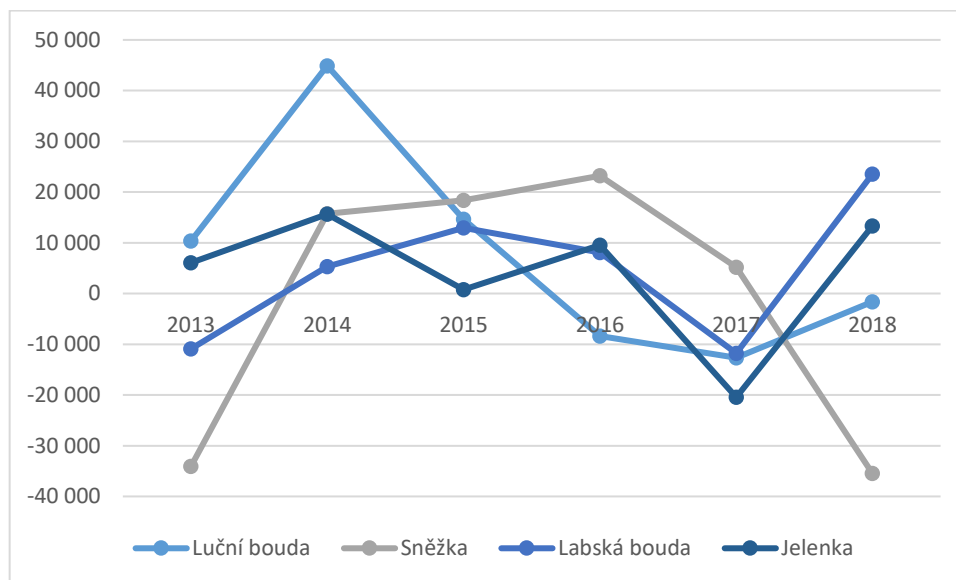
Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Vybrané turistické cíle 1. zóny KRNAP jsou rozděleny podle průměrné roční návštěvnosti do dvou skupin, a to dle počtu průchodů pěších turistů, a následně dochází k porovnání jejich meziročních přírůstků návštěvnosti prostřednictvím grafů.

5.3.1 Vývoj návštěvnosti turistických cílů z 1. zóny KRNAP s vysokým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018

Graf 4 znázorňuje meziroční přírůstky průchodů turistickými cíli z 1. zóny KRNAP – **Luční bouda, Sněžka, Labská bouda a Jelenka**, které byly do této skupiny vybrány z důvodu vysokého průměrného počtu průchodu pěších turistů za rok.

Graf 4 Meziroční přírůstky průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRMAP s vysokým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRMAP, 2019, vlastní zpracování

Roční průchodnost turistickým cílem **Luční bouda** se pohybuje mezi 100 000–180 000 pěšími turisty za období 2012–2018, což lze vidět z Tabulky 9. K největšímu nárůstu v průchodnosti turistického cíle došlo v roce 2014, konkrétně místem prošlo o 44 914 návštěvníků více, tedy o 39,13 % více oproti předchozímu období. Nárůst lze vidět i z příloženého Grafu 4. Z hlediska bazického indexu, který vznikl porovnáním hodnot s hodnotou výchozí, v tomto případě s rokem 2012, v roce 2014 došlo k nárůstu o 52,89 %. Průměrný koeficient růstu činil 1,0744, z čehož plyne, že průměrné tempo růstu bylo 107,44 %. Průchodnost turistického cíle Luční bouda se každým rokem zvyšovala o 7,44 %, to znamená, že v absolutním vyjádření se počet pěších turistů každoročně navýšil o 7 569.

Tabulka 9 Elementární charakteristiky turistického cíle – Luční bouda v letech 2012–2018

Rok	Počet návštěvníků	dyt	kt	BI	rt
2012	104 461				
2013	114 793	10 332	1,098908	1,098908	0,098908
2014	159 707	44 914	1,391261	1,528867	0,391261
2015	174 332	14 625	1,091574	1,668872	0,091574
2016	165 934	-8 398	0,951828	1,588478	-0,048172
2017	153 275	-12 659	0,923711	1,467294	-0,076289
2018	151 672	-1 603	0,989542	1,451949	-0,010458
Průměr	146 311	7 869	1,074470	x	x

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Návštěvnost nejvyšší hory České republiky – **Sněžky**, co do počtu pěších turistů, kteří turistický cíl navštíví se pohybovala mezi 95 000–160 000. Z Tabulky 10 lze pozorovat, že největší propady počtu pěších turistů byly zaznamenány v letech 2013 a 2018. V roce 2013 byla zjištěna průchodnost turistickým cílem Sněžka o 34 041 nižší než v předcházejícím roce, tedy se jedná o pokles o 26,22 %. V roce 2018 došlo k ještě většímu poklesu v počtu pěších turistů oproti přecházejícímu roku, a to o 35 468, tedy v procentním vyjádření o 22,41 %. Přesto, že Sněžka patří k druhému nejnavštěvovanějšímu turistickému cíli z 1. zóny KRNAP ve výběru, v roce 2018 došlo k největšímu poklesu průchodnosti, jak lze spatřit na celkovém porovnávajícím Grafu 4. Průměrný koeficient růstu byl 1,0092, to znamená, že průměrné tempo růstu bylo 100,92 %. Průchodnost na Sněžku se každým rokem zvyšovala o 0,92 %.

Tabulka 10 Elementární charakteristiky turistického cíle – Sněžka v letech 2012–2018

Rok	Počet návštěvníků	dyt	kt	BI	rt
2012	129 829				
2013	95 788	-34 041	0,737801	0,737801	-0,262199
2014	111 499	15 711	1,164018	0,858814	0,164018
2015	129 900	18 401	1,165033	1,000547	0,165033
2016	153 110	23 210	1,178676	1,179320	0,178676
2017	158 276	5 166	1,033740	1,219111	0,033740
2018	122 808	-35 468	0,775910	0,945921	-0,224090
Průměr	128 744	-1 170	1,009197	x	x

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Sezóna roku 2018 turistického cíle **Labská bouda**, na rozdíl od předchozího roku, zaznamenala nárůst počtu průchodů o 23 537, tj. o 21,53 %. Návštěvnost turistického cíle v roce 2018 byla co se týká počtu průchodnosti největší ve výběru turistických cílů z 1. zóny KRNAP, jak lze vidět z Grafu 4. Průměrný koeficient růstu za období byl 1,0454 neboli průměrné tempo růstu bylo 104,54 %. Průchodnost turistickým cílem Labská bouda se každým rokem zvyšovala o 4,54 %.

Tabulka 11 Elementární charakteristiky turistického cíle – Labská bouda v letech 2012–2018

Rok	Počet návštěvníků	dyt	kt	BI	rt
2012	105 580				
2013	94 702	-10 878	0,896969	0,896969	-0,103031
2014	100 022	5 320	1,056176	0,947357	0,056176
2015	112 982	12 960	1,129571	1,070108	0,129571
2016	121 087	8 105	1,071737	1,146874	0,071737
2017	109 308	-11 779	0,902723	1,035310	-0,097277
2018	132 845	23 537	1,215327	1,258240	0,215327
Průměr	110 932	4 544	1,045417	x	x

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Turistický cíl z 1. zóny KRNAP **Jelenka** zaznamenal největší propad v průchodu pěších turistů v roce 2017, kdy došlo k poklesu počtu pěších turistů o 20 449, tedy úbytek o 19,41 %. Naopak, jak vypovídá první absolutní diference ve sledovaném období, vyjma zmíněného roku 2017 dochází ve všech letech k meziročnímu nárůstu počtu návštěvníků, kteří projdou tímto turistickým cílem. Největší průchodnost oproti minulému roku byla zaznamenána v roce 2014, kdy turistickým cílem Jelenka prošlo o 15 642 pěších turistů více, což je v procentním vyjádření nárůst o 19,7 %. Následně, konkrétněji o 13 342 návštěvníků více, bylo zaznamenáno v roce 2018 a jednalo se o druhý největší nárůst za sledované období, tedy o nárůst ve výši 15,7 %. Bazický index vykazoval za celé sledované období hodnotu větší než 1, z čehož lze usuzovat, že každý rok docházelo k většímu zájmu o turistický cíl Jelenka. Průměrný koeficient růstu byl 1,0585, tudíž se zájem o turistický cíl každoročně průměrně zvyšoval o 5,85 %. A jak je patrné z Grafu 4, v roce 2018 lze u turistického cíle Jelenka spatřit druhý největší meziroční nárůst v počtu návštěvníků.

Tabulka 12 Elementární charakteristiky turistického cíle – Jelenka v letech 2012–2018

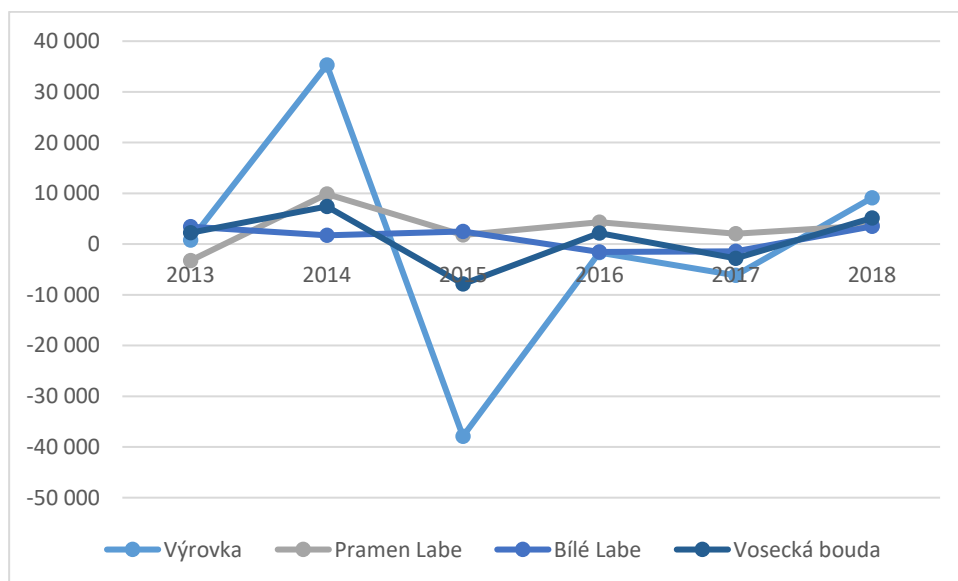
Rok	Počet návštěvníků	dyt	kt	BI	rt
2012	73 298				
2013	79 396	6 098	1,083195	1,083195	0,083195
2014	95 038	15 642	1,197012	1,296597	0,197012
2015	95 787	749	1,007881	1,306816	0,007881
2016	105 339	9 552	1,099721	1,437133	0,099721
2017	84 890	-20 449	0,805874	1,158149	-0,194126
2018	98 232	13 342	1,157168	1,340173	0,157168
Průměr	90 283	4 156	1,058475	x	x

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

5.3.2 Vývoj návštěvnosti turistických cílů z 1. zóny KRNAP s nízkým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018

Graf 5 znázorňuje meziroční přírůstky průchodů pěších turistů turistickými cíli z 1. zóny KRNAP – Výrovka, Pramen Labe, Bílé Labe a Vosecká bouda, které jsou do tohoto výběru vybrány z důvodu nízkého průměrného počtu průchodů návštěvníků za rok.

Graf 5 Meziroční přírůstky průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP s nízkým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Turistický cíl **Výrovka** si v průběhu sledovaného období udržoval průchodnost mezi 49 000–95 000 pěších turistů za rok. Z Tabulky 13 lze pozorovat, že největší průchodnost byla vykázána v roce 2014, a to 94 804. Jednalo se o nárůst 35 291 oproti předchozímu roku 2013. V procentním vyjádření byl nárůst o 59,3 %, tedy o více jak polovinu. V dalších letech se průchodnost turistickým cílem Výrovka držela na obdobné úrovni, co se týká počtu návštěvníků. Bazický index, díky, kterému lze zjistit změnu oproti výchozímu období, byl pouze v roce 2014 na vysoké úrovni, kdy oproti výchozímu roku došlo k růstu o 61,41 %. Opět v dalších letech byl bazický index ve většině případů těsně nad nebo pod hodnotou jedna. Průměrný koeficient růstu, který činil 104,18 % uvádí, že se hodnota časové řady za sledovaných 7 let průměrně zvýšila o 4,18 %. Z důvodu téměř dvojnásobného růstu v roce 2014 lze konstatovat, že hodnoty vykazovaly vyjma uvedeného roku tendenci ke stagnaci.

Tabulka 13 Elementární charakteristiky turistického cíle – Výrovka v letech 2012–2018

Rok	Počet návštěvníků	dyt	kt	BI	rt
2012	58 732				
2013	59 513	781	1,013298	1,013298	0,013298
2014	94 804	35 291	1,592996	1,614180	0,592996
2015	56 910	-37 894	0,600291	0,968978	-0,399709
2016	55 239	-1 671	0,970638	0,940526	-0,029362
2017	49 063	-6 176	0,888195	0,835371	-0,111805
2018	58 163	9 100	1,185476	0,990312	0,185476
Průměr	61 775	-95	1,041816	x	x

Zdroj: Správa KRNP, 2019, vlastní zpracování

Pramen Labe dle průměrného tempa růstu vykazoval rostoucí tendenci viz Tabulka 14. O tom vypovídá i hodnota průměrného tempa růstu, která byla za sledované období na úrovni 107,68 %. Průchodnost turistickým cílem Pramen Labe se v průběhu let 2012–2018 každým rokem zvyšovala o 7,68 %. Také bazický index od roku 2014 vykazoval hodnoty vyšší než jedna, což svědčí o tom, že docházelo ke každoročnímu růstu počtu návštěvníků vzhledem k výchozímu roku 2012. Nejvyšší růst byl zaznamenán v roce 2014, kdy se počet návštěvníků zvýšil o 9 855, tedy o 29,88 %.

Tabulka 14 Elementární charakteristiky turistického cíle – Pramen Labe v letech 2012–2018

Rok	Počet návštěvníků	dýt	kt	BI	rt
2012	36 234				
2013	32 977	-3 257	0,910112	0,910112	-0,089888
2014	42 832	9 855	1,298845	1,182094	0,298845
2015	44 632	1 800	1,042025	1,231771	0,042025
2016	48 938	4 306	1,096478	1,350610	0,096478
2017	50 962	2 024	1,041358	1,406469	0,041358
2018	54 640	3 678	1,072171	1,507976	0,072171
Průměr	44 459	3 068	1,076832	x	x

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Turistický cíl **Bílé Labe** si v průběhu sledovaného období udržoval počet průchodů mezi hodnotami 23 500–32 000, což lze registrovat z Tabulky 15. Nejmenší průchodnost za rok byla zaznamenána v roce 2012, tedy v prvním roce sledovaného období. Z toho titulu bazický index v ostatních letech vykazoval hodnoty vyšší než jedna. V roce 2016 došlo ke snížení počtu návštěvníků o 1 556, což představuje snížení o 4,97 % oproti roku 2015. V následujícím roce došlo k opětovnému snížení, a to konkrétně o 1 446, tedy o 4,86 %. V ostatních letech byl zaznamenán růst počtu průchodů. Průměrný koeficient růstu ve výši 1,0529 odpovídal zvyšování časové řady v průběhu let v průměru o 5,29 %.

Tabulka 15 Elementární charakteristiky turistického cíle – Bílé Labe v letech 2012–2018

Rok	Počet návštěvníků	dýt	kt	BI	rt
2012	23 733				
2013	27 154	3 421	1,144145	1,144145	0,144145
2014	28 881	1 727	1,063600	1,216913	0,063600
2015	31 334	2 453	1,084935	1,320271	0,084935
2016	29 778	-1 556	0,950341	1,254709	-0,049659
2017	28 332	-1 446	0,951441	1,193781	-0,048559
2018	31 807	3 475	1,122653	1,340201	0,122653
Průměr	28 717	1 346	1,052853	x	x

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Vosecká bouda registrovala nejvyšší počet průchodů v roce 2018, jejichž počet dosáhl 22 534, jak lze vyčíst z Grafu 5. Z Grafu 5 je dále zřejmé, že meziroční přírůstky

nevykazují velké výkyvy. Z Tabulky 16 lze hodnotit, že k největšímu poklesu došlo v roce 2015, a to o 30,42 %. Ve výchozím roce 2012 byl počet návštěvníků nejnižší a dosáhl 16 276. Bazický index poukazuje na každoroční zvýšení oproti výchozímu roku 2012. Naopak v roce 2015 a 2017 byl zaznamenán pokles počtu návštěvníků oproti předchozím rokům. Průměrný koeficient růstu vyšel v hodnotě 1,085, z něž lze odvodit, že hodnota časové řady se za daný časový úsek zvyšovala v průměru o 8,49 %.

Tabulka 16 Elementární charakteristiky turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2012–2018

Rok	Počet návštěvníků	dyt	kt	BI	rt
2012	16 276				
2013	18 517	2 241	1,137687	1,137687	0,137687
2014	25 925	7 408	1,400065	1,592836	0,400065
2015	18 038	-7 887	0,695776	1,108258	-0,304224
2016	20 200	2 162	1,119858	1,241091	0,119858
2017	17 402	-2 798	0,861485	1,069182	-0,138515
2018	22 534	5 132	1,294909	1,384493	0,294909
Průměr	19 842	1 043	1,084963	x	x

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

5.4 Sezónnost a predikce vývojové tendence turistických cílů z 1. zóny KRNAP

Jedním z faktorů, který značně ovlivňuje cestovní ruch, je sezónnost. U horských turistických cílů lze předpokládat, že v letních měsících bude počet návštěvníků vyšší než v měsících zimních, a to zejména u turistických cílů, přes které nevedou trasy pro běžecské lyžování. Pro zkoumání sezónnosti jsou turistické cíle opět rozděleny do dvou skupin, a to s vysokým počtem průchodů pěších turistů a s nízkým počtem průchodů pěších turistů. Dále je u každého turistického cíle predikována tendence vývoje na následující dvě období, tedy měsíční vývoj pro roky 2020 a 2021.

5.4.1 Sezónnost a predikce vývojové tendence turistických cílů z 1. zóny KRNAP s vysokým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018

Tabulka 17 zachycuje průměrnou průchodnost v jednotlivých měsících za období 2012–2018 turistickými cíli z 1. zóny KRNAP – **Luční bouda, Sněžka, Labská bouda a Jelenka**, které byly vybrány do kategorie s vysokým počtem průchodů. V této kategorii lze pozorovat obdobný vývoj sezónnosti. Nejvyšší průměrný počet průchodnosti byl zaznamenán u vybraných turistických cílů v měsíci srpen, poté následovaly měsíce červenec a září. U turistických cílů lze také pozorovat obdobnou průchodnost za měsíce červen, květen a říjen. V dalších měsících leden, únor, březen, duben, listopad a prosinec byla průchodnost na nízké úrovni, což bylo jistě z části ovlivněno i nepřesným měřením, ke kterému dochází v zimní měsících, jelikož v případě, že měřidla zamrznou, neměří přesně.

U **Luční boudy** byl zachycen největší rozdíl z výběru turistických cílů. Hodnota mezi průměrným počtem průchodů v nejsilnějším měsíci (srpen) a v nejslabším měsíci (leden) uvádí 32 455 návštěvníků. Stejný nejsilnější měsíc (srpen) a nejslabší měsíc (leden) byl zaznamenán i u **Sněžky**, kdy rozdíl mezi počtem pěších turistů byl 30 645. U **Labské boudy** byl opět nejsilnějším měsícem srpen, ale nejnižší počet byl dosažen v měsíci březnu (v tomto měsíci je s vysokou pravděpodobností zaznamenána chybová složka). Rozdíl mezi hodnotami v srpnu a březnu činil 31 979. U turistického cíle **Jelenka** byl rozdíl zřetelně nižší, vykazoval hodnoty 19 953 pěších turistů mezi nejsilnějším měsícem (srpen) a nejslabším měsícem (leden). Zajímavost, které je možné si povšimnout, byla zaregistrována v průchodnosti u nejvyšší hory České republiky v měsíci prosinci. Byl vykázán větší počet návštěvníků oproti Luční boudě ve stejném měsíci, a také větší průchodnost oproti měsíci listopad. Příčin může být zajisté více, buď byly využity trasy, které nevedly přes Luční boudu, nebo byla ve větší míře využita lanovka, která vozí návštěvníky i v nepříznivém počasí. Obecně lze prosinec považovat za měsíc turisticky atraktivní pro svou vánoční atmosféru.

Tabulka 17 Průměrný měsíční počet průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP s vysokým počtem průchodů v letech 2012–2018 (počet osob)

	Luční bouda	Sněžka	Labská bouda	Jelenka
Leden	1 598	2 254	426	1 505
Únor	2 292	2 591	7	2 286
Březen	3 605	2 339	5	1 897
Duben	3 529	3 721	677	2 206
Květen	13 663	10 381	8 410	7 381
Červen	17 040	12 521	11 135	10 175
Červenec	28 831	28 719	29 623	18 215
Srpen	34 053	32 899	31 984	21 458
Září	19 310	14 935	15 336	11 578
Říjen	15 168	10 766	11 268	7 430
Listopad	4 451	3 337	1 506	3 005
Prosinec	2 771	4 282	188	3 145

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Z měsíční průchodnosti turistickými cíli z 1. zóny KRNAP za sledované období byly vypočteny průměrné sezónní indexy a sezónní faktory.

Horské turistické cíle čelí z hlediska sezónnosti významným rozdílům mezi letními a zimními měsíci. V následující tabulce 18 je možné pozorovat, že ani u **Luční boudy** tomu není jinak. Nadprůměrná návštěvnost byla opět vykázána v rámci šesti měsíců, a to od května do října. Hodnoty nejvýše nad průměrem byly dosahovány v měsíci srpen 179,29 % a v měsíci červenci 136,46 %. Důvodem je jednoznačně letní období, kdy je horský pěší turismus všeobecně nejatraktivnější. Ostatní měsíce byly z hlediska počtu pěších turistů podprůměrné. Nejslabším měsícem byl leden na úrovni 13,11 % a únor na úrovni 18,8 %.

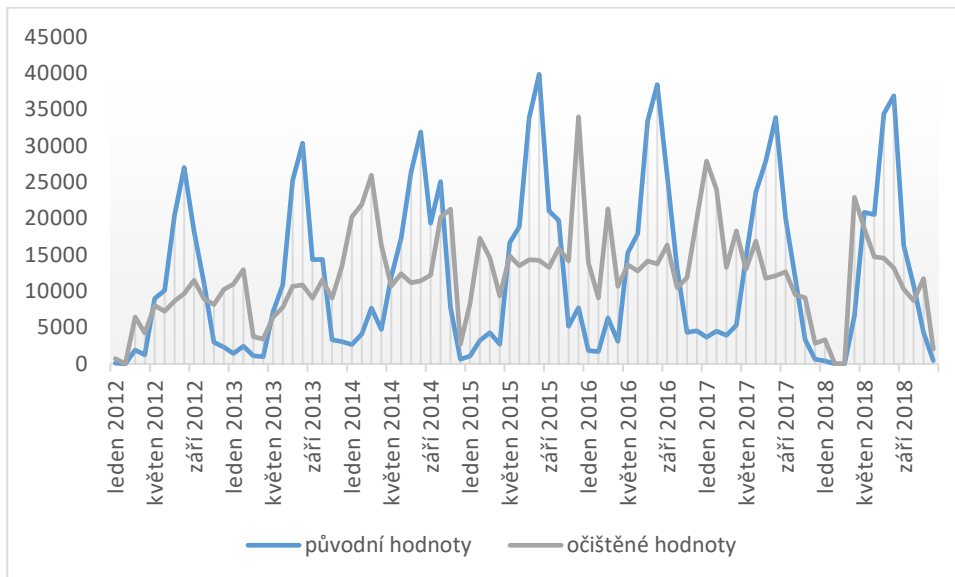
Tabulka 18 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Luční bouda v letech 2012–2018

	Průměrný sezónní index	Sezónní faktor
Leden	0,1449	0,1311
Únor	0,2106	0,1880
Březen	0,3288	0,2957
Duben	0,2394	0,2894
Květen	1,0155	1,1206
Červen	1,3458	1,3976
Červenec	2,2772	2,3646
Srpen	2,7254	2,7929
Září	1,5909	1,5837
Říjen	1,2371	1,2441
Listopad	0,3437	0,3651
Prosinec	0,2440	0,2272

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Graf 6 porovnává původní hodnoty (Příloha 3) a očištěné hodnoty (Příloha 4) návštěvnosti pěších turistů v turistickém cíli Luční bouda v letech 2012–2018. Dle příloh je patrné, že došlo k několika změnám. V prosinci 2015 došlo k největšímu výkyvu směrem nahoru, a to o 278,88 % oproti průměru daného měsíce za sledované období. Další znatelný výkyv směrem nahoru byl zaznamenán v lednu 2017, kdy hodnota v tomto roce byla o 228,72 % vyšší než průměr ve sledovaném měsíci.

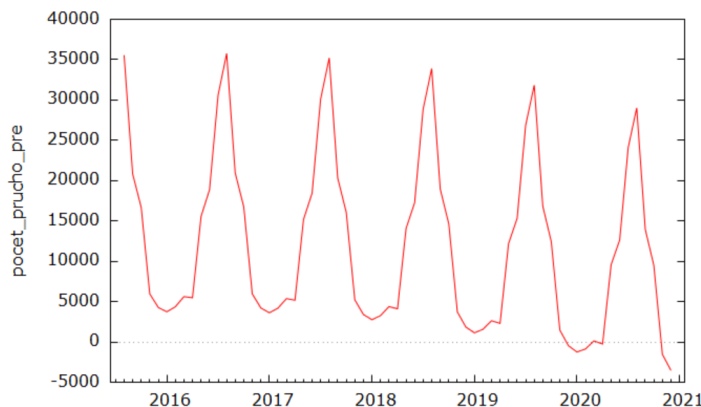
Graf 6 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Luční bouda v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Z Grafu 7 vyplývá, že tendence vývoje turistického cíle Luční bouda predikovaná na roky 2020 a 2021 má klesající charakter.

Graf 7 Predikce vývoje turistického cíle – Luční bouda v letech 2020 a 2021 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, Gretl

V tabulce 19 byly vypočteny průměrné sezónní indexy a sezónní faktory za jednotlivé měsíce pro turistický cíl **Sněžka**. Také u Sněžky je zřejmé, že nadprůměrné hodnoty, a tedy vysoké počty pěších turistů, byly vykazovány v měsících od června do října. Největší hodnoty vypovídal měsíc srpen, ve kterém byla návštěvnost nad průměrem o 206,54 %. Výrazným měsícem byl i měsíc červenec s hodnotou 167,68 % nad průměrem,

měsíc září 39,21 % nad průměrem, měsíc červen 16,71 % nad průměrem a měsíc říjen 0,35 % nad průměrem. Za podprůměrné měsíce lze označit – květen, prosinec, duben, listopad, únor, březen a leden. Měsíce jsou seřazeny od nejnižšího k nejvyššímu odchýlení od průměrné hodnoty.

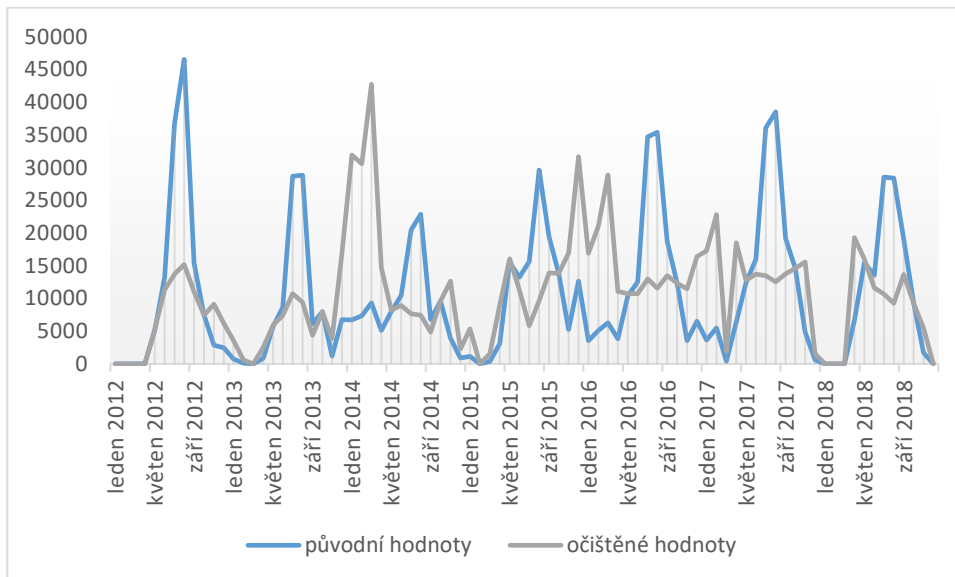
Tabulka 19 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Sněžka v letech 2012–2018

	Průměrný sezónní index	Sezónní faktor
Leden	0,2400	0,2101
Únor	0,2658	0,2415
Březen	0,2642	0,2180
Duben	0,2972	0,3469
Květen	0,8746	0,9676
Červen	1,1486	1,1671
Červenec	2,6306	2,6768
Srpen	3,0477	3,0664
Září	1,2542	1,3921
Říjen	1,0167	1,0035
Listopad	0,3365	0,3110
Prosinec	0,4350	0,3991

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Prostřednictvím sezónních faktorů byly vypočteny očištěné hodnoty časové řady (Příloha 6), díky kterým je možné definovat charakter řady s vyloučením sezónního vlivu. Níže uvedené očištěné hodnoty lze porovnat s hodnotami původními (Příloha 5), což znázorňuje příložený Graf 8. U očištěných hodnot lze pozorovat několik vychýlení různými směry. K největšímu vychýlení směrem nahoru došlo v březnu 2014, a to o 398,5 % oproti průměrnému počtu pěších turistů v březnu za období 2012–2018.

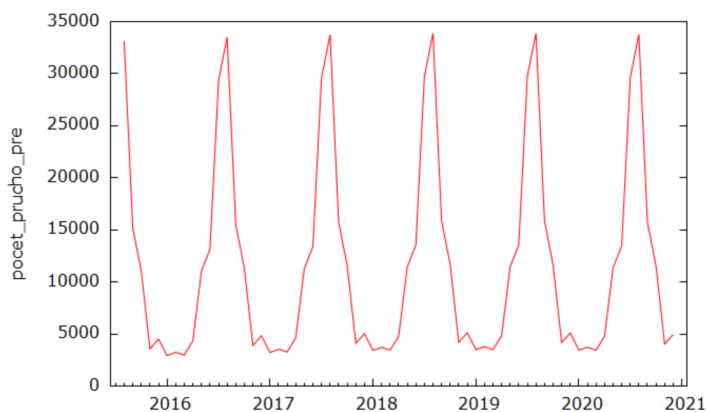
Graf 8 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Sněžka v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNP, 2019, vlastní zpracování

Vývojová tendence počtu návštěvníků, kteří projdou turistickým cílem Sněžka, dle predikce na roky 2020 a 2021 má konstantní tendenci viz Graf 9.

Graf 9 Predikce vývoje turistického cíle – Sněžka v letech 2020 a 2021 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNP, 2019, Gretl

Sezónnost turistického cíle **Labská bouda** lze vidět z Tabulky 20, ve které jsou uvedeny průměrné sezónní indexy a sezónní faktory. Bylo zde pět nadprůměrných měsíců, a to od června do října. Nejvyšší nadprůměrná hodnota byla zjištěna v srpnu (247,13 % nad průměrem) a v červenci (221,51 % nad průměrem). Naopak nejvíce pod průměrem byl měsíc březen a následovaly měsíce únor, prosinec, leden, duben, listopad, a květen.

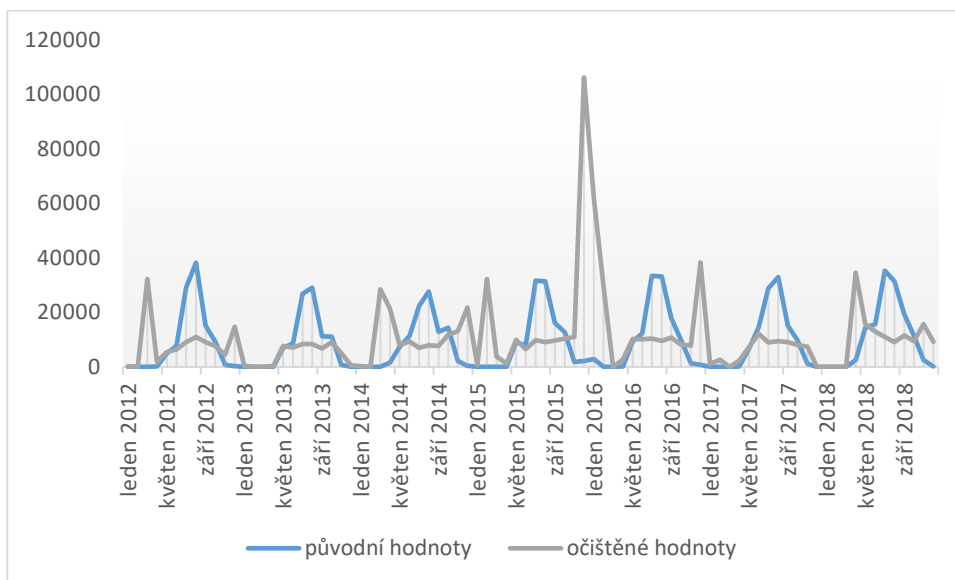
Tabulka 20 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Labská bouda v letech 2012–2018

	Průměrný sezónní index	Sezónní faktor
Leden	0,0487	0,0462
Únor	0,0009	0,0008
Březen	0,0007	0,0005
Duben	0,0427	0,0735
Květen	0,8280	0,9128
Červen	1,1592	1,2085
Červenec	3,1679	3,2151
Srpen	3,5104	3,4713
Září	1,5817	1,6645
Říjen	1,2254	1,2230
Listopad	0,1417	0,1635
Prosinec	0,0636	0,0204

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Původní hodnoty návštěvnosti (Příloha 7) a očištěná data od sezónnosti (Příloha 8) jsou porovnány v Grafu 10. Lze si povšimnout, že očištěné hodnoty byly poměrně konstantní s mírnými výkyvy až na měsíc prosinec 2015, ve kterém nastal mimořádný výkyv. V prosinci 2015 byl počet pěších turistů o 389,73 % vyšší než průměr za měsíc prosinec v letech 2012–2018.

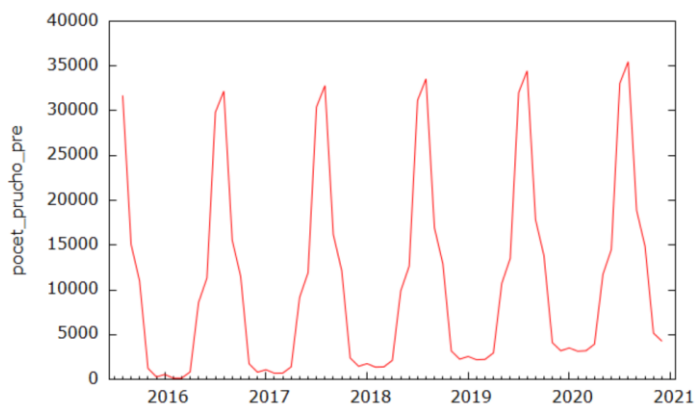
Graf 10 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Labská bouda v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Turistický cíl Labská bouda zaznamenává dle Grafu 11 tendenci mírného růstu v příštích dvou letech (2020, 2021).

Graf 11 Predikce vývoje turistického cíle – Labská bouda v letech 2020 a 2021 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, Gretl

Průměrný sezónní index a sezónní faktory za sledované období u chaty **Jelenky** jsou zaznamenány v tabulce 21. Je možné upozorovat, že v období červen až září lze očekávat nadprůměrné hodnoty. Největší počet návštěvníků nastává v měsíci srpnu, a to 185,22 % nad průměrem. Dalšími nadprůměrnými měsíci jsou červenec (142,11 % nad průměrem), září (53,9 % nad průměrem) a červen (35,24 % nad průměrem). Dále jsou seřazeny měsíce

s nejvíce podprůměrnými hodnotami k průměrnějším, a jedná se o měsíce leden, březen, duben, únor, listopad, prosinec a květen.

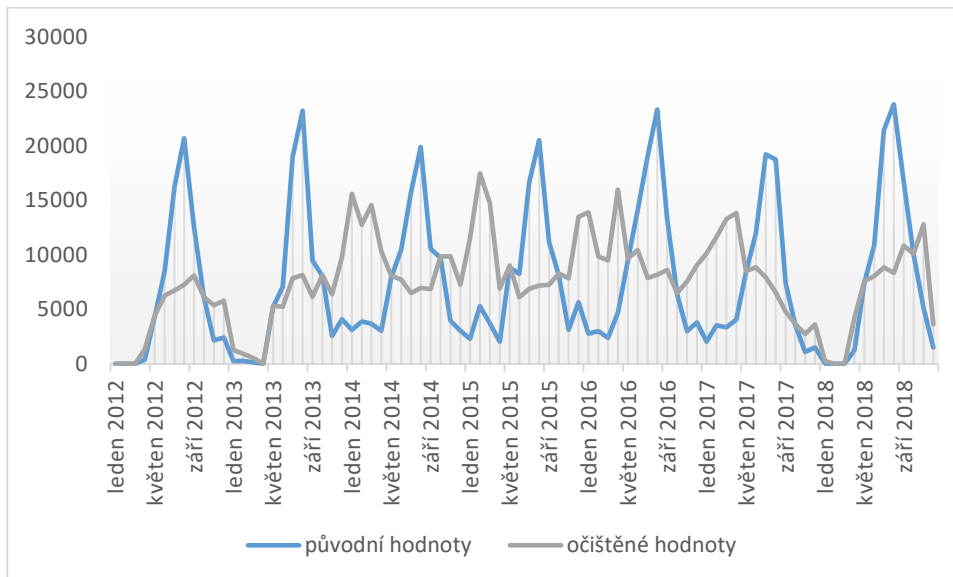
Tabulka 21 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Jelenka v letech 2012–2018

	Průměrný sezónní index	Sezónní faktor
Leden	0,2201	0,2001
Únor	0,3393	0,3039
Březen	0,2840	0,2521
Duben	0,3066	0,2932
Květen	0,9877	0,9811
Červen	1,3678	1,3524
Červenec	2,4181	2,4211
Srpen	2,8509	2,8522
Září	1,4372	1,5390
Říjen	0,9124	0,9876
Listopad	0,3424	0,3994
Prosinec	0,4362	0,4180

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Graf 12 zobrazuje původní hodnoty (Příloha 9) a očištěné hodnoty časové řady, jež charakterizují řady s vyloučením od vlivu sezónnosti (Příloha 10). Lze pozorovat dva propady, a to v lednu 2012 a v únoru 2018, kdy byly vykázány nulové hodnoty, které lze přisoudit špatnému měření způsobenému zimním počasím. U ostatních hodnot lze pozorovat konstantní průběh s mírnými výkyvy.

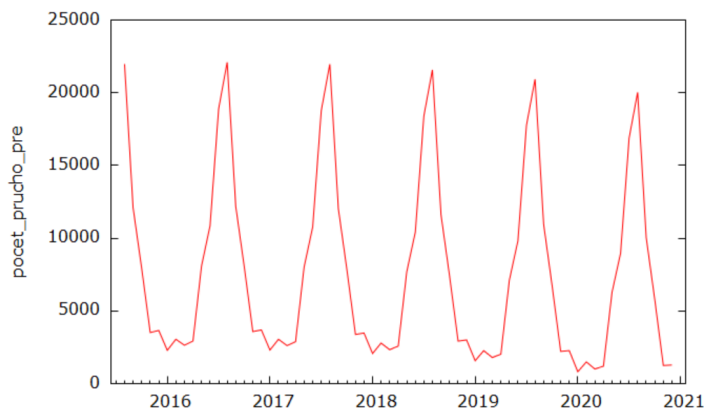
Graf 12 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Jelenka v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Predikovaný vývoj na roky 2020 a 2021 je u horské chaty Jelenka mírně klesající, což lze vidět na Grafu 13.

Graf 13 Predikce vývoje turistického cíle – Jelenka v letech 2020 a 2021 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, Gretl

5.4.2 Sezónnost a predikce vývojové tendence turistických cílů z 1. zóny KRNAP s nízkým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018

Tabulka 22 zobrazuje průměrnou průchodnost v jednotlivých měsících za období 2012–2018 přes kategorii turistických cílů z 1. zóny KRNAP s nízkým počtem

průchodů. Turistickými cíli jsou **Výrovka, Pramen Labe, Bílé Labe a Vosecká bouda**. V kategorii lze pozorovat určitou obdobnost v datech. Nejvyšší průměrný počet průchodů pěších turistů zaznamenávají letní měsíce spadající do hlavních prázdnin, a to konkrétněji červenec a srpen. Naopak nižší hodnoty vykazují okrajové měsíce hlavních prázdnin, tj. červen a září. Do kategorie turistické atraktivity lze zařadit i měsíce říjen a květen pro svůj průměrný počet návštěvníků. Naopak měsíce leden, únor, březen, duben a listopad lze označit jako měsíce turisticky neatraktivní.

U **Výrovky** byl zaznamenán rozdíl ve výši 12 443 pěších turistů mezi nejsilnějším průměrným počtem průchodů v měsíci červenci a nejslabším počtem průchodů v měsíci dubnu. U **Pramene Labe** byl nejsilnější měsíc srpen, u kterého byl zjištěn rozdíl 10 910 pěších turistů, oproti nejslabšímu měsíci prosinci. U **Bílého Labe** byl opět nejsilnějším měsícem srpen a rozdíl činil 7 123 pěších turistů k nejslabšímu měsíci březnu. U turistického cíle Vosecká bouda byl také nejsilnějším měsícem srpen, naopak nejslabším měsícem byl duben a rozdíl počtu pěších turistů činil 4 030.

Tabulka 22 Průměrný měsíční počet průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP s vysokým počtem průchodů v letech 2012–2018 (počet osob)

	Výrovka	Pramen Labe	Bílé Labe	Vosecká bouda
Leden	1 728	615	76	366
Únor	1 758	695	21	516
Březen	2 867	1 018	7	383
Duben	1 080	1 141	388	355
Květen	3 895	4 492	2 874	1 821
Červen	6 595	4 774	3 535	2 240
Červenec	13 523	8 917	5 842	3 876
Srpen	13 178	11 327	7 130	4 385
Září	7 182	6 223	4 591	2 783
Říjen	5 247	4 000	3 365	2 051
Listopad	1 874	841	688	356
Prosinec	2 848	417	200	709

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Z měsíčního počtu pěších turistů uvedených turistických cílů z 1. zóny KRNAP byly vypočteny průměrné sezónní indexy a sezónní faktory, u kterých byla využita časová řada od ledna do prosince, tedy časová řada o dvanácti pozorování.

Pěší turismus čelí z hlediska sezónnosti a turistické návštěvnosti významným rozdílům mezi letními a zimními měsíci. V následující tabulce 23 je možné pozorovat, že tomu není jinak ani u horské chaty **Výrovka**. Nadprůměrný počet byl vykazován v měsících červen až říjen. V měsíci červenci byl počet průchodů nejvyšší, a to v hodnotě 162,69 % nad průměrem. Obdobná hodnota nad průměrem byla zaznamenána i v měsíci srpnu, a to 155,99 % nad průměrem. Naopak nejslabším měsícem byl duben, jehož úroveň byla 20,97 % pod průměrem. Dále se jednalo o podprůměrné hodnoty v měsících leden, únor, listopad, prosinec, březen a květen. Měsíce jsou seřazeny dle sledu od hodnoty nejvzdálenější průměru.

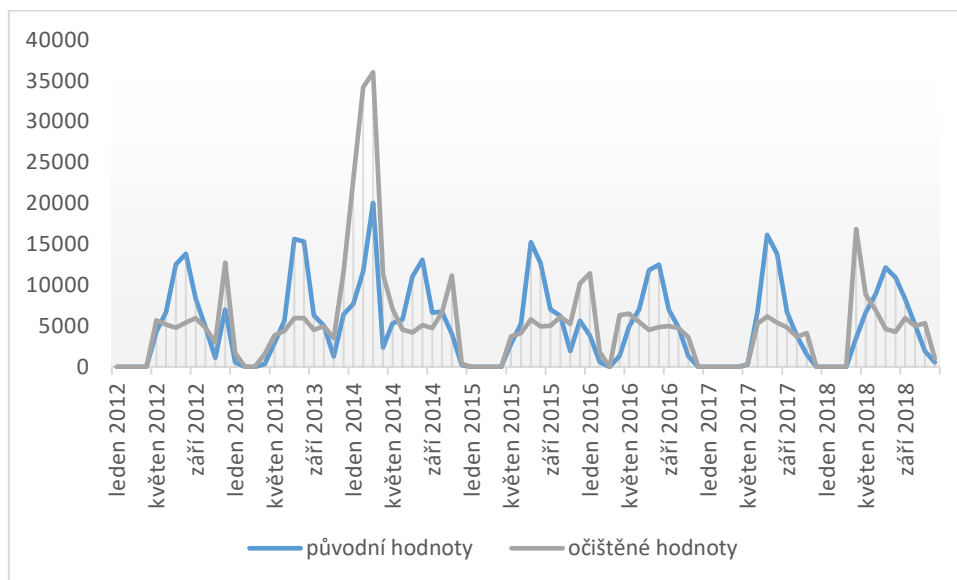
Tabulka 23 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Výrovka v letech 2012–2018

	Průměrný sezónní index	Sezónní faktor
Leden	0,2988	0,3358
Únor	0,2601	0,3415
Březen	0,4412	0,5569
Duben	0,1193	0,2097
Květen	0,6720	0,7566
Červen	1,2713	1,2811
Červenec	2,7214	2,6269
Srpen	2,7073	2,5599
Září	1,4057	1,3951
Říjen	1,0449	1,0193
Listopad	0,3818	0,3641
Prosinec	0,5575	0,5532

Zdroj: Správa KRNP, 2019, vlastní zpracování

Z Grafu 14, který porovnává původní hodnoty (Příloha 11) a očištěné hodnoty časové řady (Příloha 12), je patrné, že v měsících leden až únor, v některých letech i v prosinci nedocházelo k přesnému měření. K největšímu výkyvům došlo v měsících leden, únor a březen 2014, ve kterých byly zaznamenány výkyvy v průměru o 603,12 % vyšší směrem nahoru oproti průměru v daných měsících za sledované období. V ostatních měsících byly hodnoty téměř konstantní.

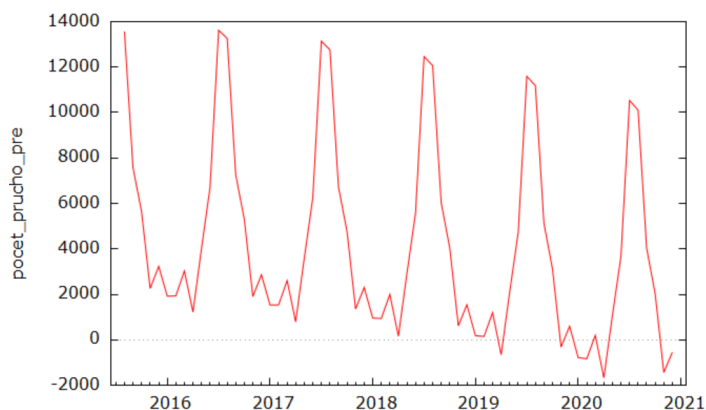
Graf 14 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Výrovka v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

U Výrovky je dle Grafu 15 zaznamenána klesající tendence v predikovaných letech 2020 a 2021.

Graf 15 Predikce vývoje turistického cíle – Výrovka v letech 2020 a 2021 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, Gretl

Sezónnost v počtu návštěvníků u **Pramene Labe** je zřejmá z Tabulky 24, kde jsou zobrazeny průměrné sezónní indexy a sezónní faktory. Bylo zde šest nadprůměrných měsíců, a to v seřazení od měsíce nejméně vzdáleného od průměru, srpen, červenec, září, červen, květen, říjen. Nejvyšší nadprůměrná hodnota byla zaznamenána v srpnu, která se pohybovala na úrovni 205,73 % nad průměrem. Červenec, jakožto druhý měsíc s nejvyšší

nadprůměrnou hodnotou, byl na úrovni 140,69 % nad průměrem. Podprůměrné hodnoty byly vykázány u měsíců leden, únor, březen, duben, listopad a prosinec, kdy nejnižší úroveň dosáhla 16,59 %.

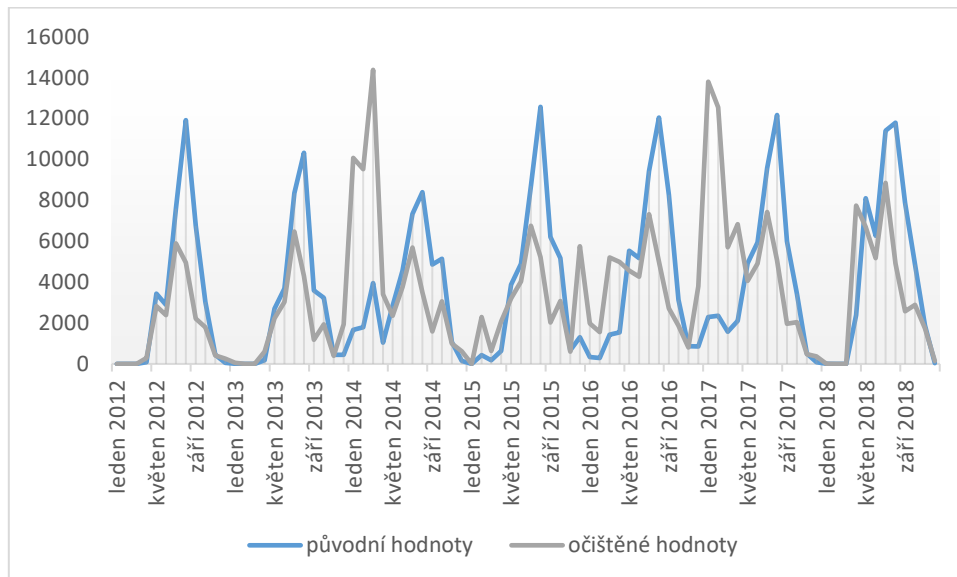
Tabulka 24 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Pramen Labe v letech 2012–2018

	Průměrný sezónní index	Sezónní faktor
Leden	0,1804	0,1659
Únor	0,2063	0,1875
Březen	0,3162	0,2747
Duben	0,2434	0,3079
Květen	1,0765	1,2124
Červen	1,2637	1,2887
Červenec	2,3618	2,4069
Srpen	3,0838	3,0573
Září	1,5991	1,6796
Říjen	1,0435	1,0796
Listopad	0,1773	0,2270
Prosinec	0,1194	0,1127

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

U Pramene Labe došlo rovněž k očištění časové řady, aby byla data bez vlivu sezónnosti. Přehledně tyto hodnoty zobrazuje Graf 16, který porovnává očištěné hodnoty (Příloha 14) a původní hodnoty (Příloha 13). Lze pozorovat dva významné výkyvy směrem nahoru, kdy oba výkyvy s největší pravděpodobností spadají opět do období měsíců, ve kterých docházelo k ne zcela správnému měření. Ostatní hodnoty lze pozorovat jako konstantní.

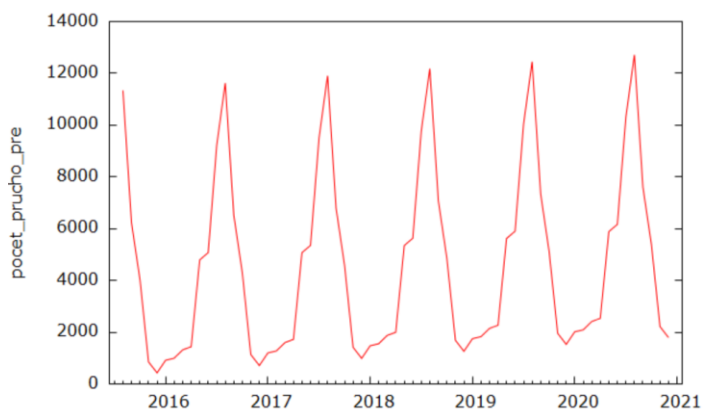
Graf 16 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Pramen Labe v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Predikce na roky 2020 a 2021 by u turistického cíle Pramen Labe měla mít vzrůstající charakter (viz Graf 17), co se počtu pěších turistů týká.

Graf 17 Predikce vývoje turistického cíle – Pramen Labe v letech 2020 a 2021 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, Gretl

Také turistický cíl **Bílé Labe** zaznamenává určitou sezónnost v datech, která je čitelná z Tabulky 25, ve které je uveden průměrný sezónní index a sezónní faktor. V období květen až říjen jsou patrné nadprůměrné hodnoty. Naopak za měsíce leden až duben, listopad a prosinec jsou hodnoty podprůměrné. Nejvyšší nadprůměrná hodnota byla v srpnu

na úrovni 197,93 % nad průměrem. Nejvíce podprůměrná hodnota byla zachycena v měsíci březnu.

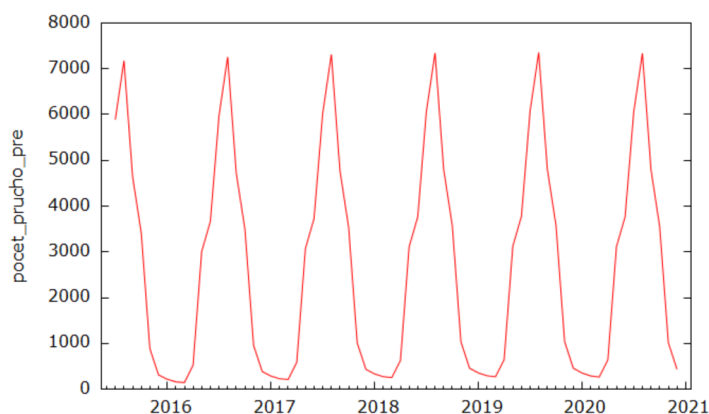
Tabulka 25 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Bílé Labe v letech 2012–2018

	Průměrný sezónní index	Sezónní faktor
Leden	0,0358	0,0317
Únor	0,0099	0,0088
Březen	0,0033	0,0029
Duben	0,1157	0,1623
Květen	1,0919	1,2011
Červen	1,4798	1,4771
Červenec	2,4016	2,4411
Srpen	2,9866	2,9793
Září	1,8678	1,9186
Říjen	1,3763	1,4063
Listopad	0,3227	0,2874
Prosinec	0,0933	0,0835

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Počet pěších turistů u turistického cíle Bílé Labe by měl dle Grafu 18 v následujících letech 2020 a 2021 zaznamenávat přibližně stejný vývoj jako v letech předcházejících.

Graf 18 Predikce vývoje turistického cíle – Bílé Labe v letech 2020 a 2021 (počet osob)

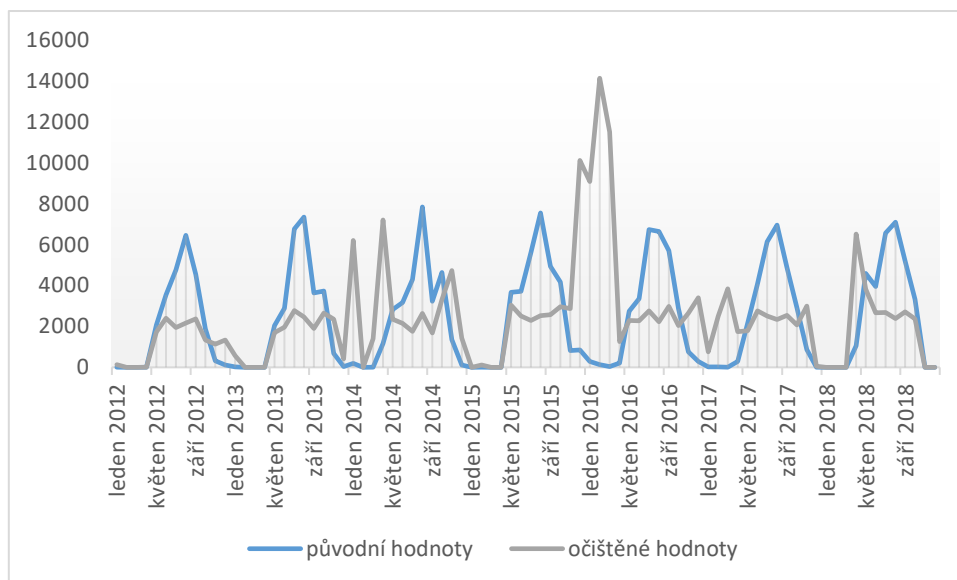

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, Gretl

Graf 19 zachycuje rozdíl mezi původními hodnotami (Příloha 15) a očištěnými hodnotami (Příloha 16). U Bílého Labe jsou největší rozdíly v průchodnosti zaznamenány

v únoru a březnu 2016. V únoru 2016 je počet pěších turistů vyšší o 591,22 % a v březnu 2016 o 481,25 %.

Graf 19 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Bílé Labe v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Průměrný sezónní index a sezónní faktor u turistického cíle **Vosecká bouda** lze pozorovat z Tabulky 26. Opět je zachycena obdobná sezónnost jako u předcházejících turistických cílů. Nadprůměrné hodnoty byly vykazovány za měsíce květen, červen, červenec, srpen, září a říjen. U těchto měsíců bylo dosaženo nejvyšší hodnoty v měsíci srpnu, a to ve výši 165,18 % nad průměrem, neméně tomu bylo v měsíci červenci, kdy hodnota vystoupala na 134,43 % nad průměrem. Podprůměrné hodnoty byly naměřeny za měsíce leden, únor, březen, duben, listopad a prosinec. Nejvíce podprůměrná hodnota byla zjištěna v měsíci listopadu.

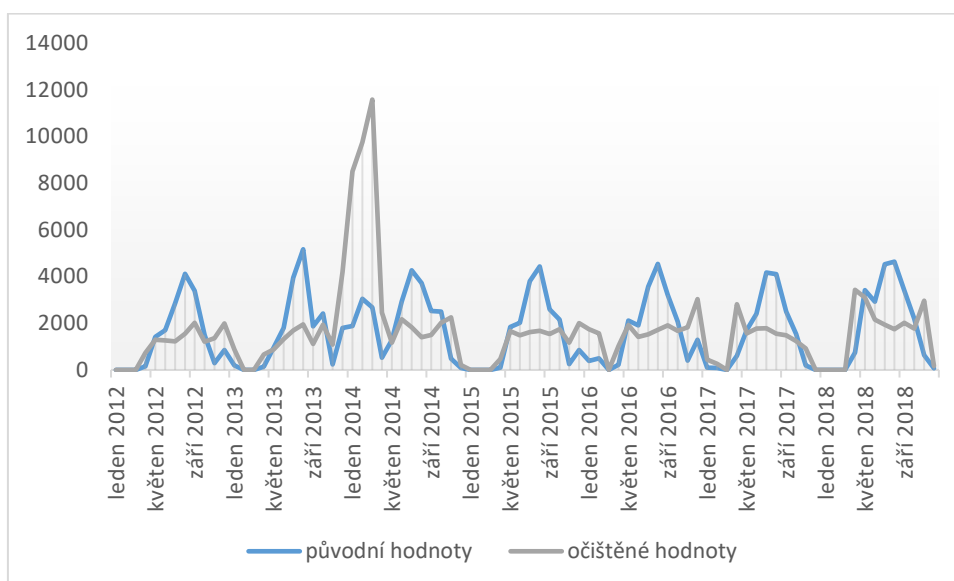
Tabulka 26 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2012–2018

	Průměrný sezónní index	Sezónní faktor
Leden	0,2089	0,2215
Únor	0,2851	0,3121
Březen	0,2144	0,2314
Duben	0,1818	0,2149
Květen	0,9917	1,1016
Červen	1,3533	1,3547
Červenec	2,3363	2,3443
Srpen	2,6493	2,6518
Září	1,6736	1,6829
Říjen	1,2140	1,2405
Listopad	0,1901	0,2156
Prosinec	0,4635	0,4287

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Přes sezónní faktory byly vypočteny očištěné hodnoty časové řady, které umožňují definovat charakter řady s vyjmutím sezónnosti (Příloha 18). Hodnoty lze porovnat s původními (Příloha 17) v Grafu 20. U dat je zaznamenána určitá konstantní úroveň, pouze na začátku roku 2014 došlo k specifickým vychýlením.

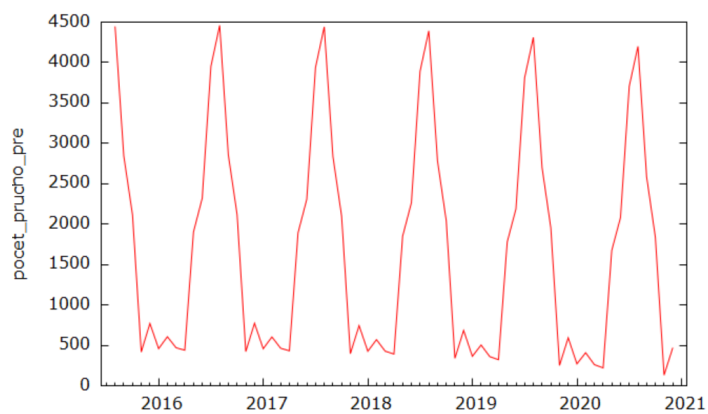
Graf 20 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2012–2018 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Predikovaná tendence na roky 2020 a 2021 je u turistického cíle Vosecká bouda, jak lze spatřit na Grafu 21, mírně klesající.

Graf 21 Predikce vývoje turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2020 a 2021 (počet osob)

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, Gretl

6 Zhodnocení výsledků a navržená doporučení

Krkonoše jsou nejvyšším a nejvýznamnějším pohořím v České republice, a to zejména z hlediska turistické atraktivity. Disponují z 80 % oblastí, která je využitelná pro cestovní ruch, přičemž nabízí přírodní předpoklady a atraktivity využitelné pro letní i zimní sezónu. Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo za rok 2018 navštívilo přes 3,7 milionů návštěvníků, čímž se řadí díky své bohaté přírodě a krajinnému rázu k turisticky nejnavštěvovanější oblasti v České republice. Mezi nejoblíbenější turistické cíle z 1. zóny KRNAP patří Luční bouda, nejvyšší hora České republiky Sněžka, Labská bouda, horská chata Jelenka a mnohé další.

Na základě získaných údajů o Krkonoších jako cílové destinaci cestovního ruchu a z provedených analýz zaměřených na návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních v turistické oblasti Krkonoše a Podkrkonoší lze dojít k závěru, že nebyl zcela prokázán trend uváděný Zelenkou (2013), že návštěvnost v chráněných územích se bude zvyšovat a na samotném růstu se budou významně podílet zahraniční turisté. Vzhledem k současné ekonomické situaci je průměrná návštěvnost za analyzované období hodnocena jako mírně rostoucí, přičemž $\frac{3}{4}$ návštěvnosti regionu jsou tvořeny českými turisty. Ekonomika je od celosvětové finanční krize, která nastala v roce 2008, stále na vzestupu, rovněž míra nezaměstnanosti se pohybuje na nejnižší úrovni, a přesto nedochází k pravidelnému navyšování počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v tomto regionu. Jednou z příčin může být zkvalitňování infrastruktury u ostatních horských středisek, vznik nových středisek nebo například lepší dostupnost do ostatních destinací, a to v České republice i zahraničí. K umírněnému trendu v návštěvnosti může také přispívat obměna klimatu, která ovlivňuje zimní sezónu v horských oblastech. Mírnější nárůst návštěvnosti je dle provedené analýzy zaměřené na porovnání návštěvnosti domácích a zahraničních turistů, více zřejmý u nerezidentů, kde docházelo k průměrnému růstu návštěvnosti za sledované období pouze o 4,96 %. Lze předpokládat, že právě u nerezidentů je příčinou využívání jiných, především alpských středisek, jelikož finanční náročnost pobytu v zahraničních lyžařských střediscích je v této době s českými středisky již srovnatelná a kvalita zahraničních center je na vyšší úrovni.

Od střídavé růstové tendence návštěvnosti se odvíjí i vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení a počtu lůžek. Z monitoringu vývoje je evidentní, že od výchozího

roku 2012 dochází k jejich snižování. Dopadem je nejen pokles tvorby pracovních míst, příjmů podnikatelů, obcí a dalších subjektů, ale i celkový pokles hospodářského přínosu pro cestovní ruch pro turistický region.

Naopak lze pozorovat, že turistický region Krkonoše a Podkrkonoší se snaží podchytit další z trendů chráněných území, a to stárnutí populace a posun od aktivních návštěv k pobytům se zájmem o kvalitnější ubytování a stravování, na který poukazuje Zelenka (2013). To dokazuje zjištěný vývoj kategorií hromadných ubytovacích zařízení za sledované období, u kterých dochází k obměně ubytovacích zařízení ve prospěch modernizovanějších.

Na základě provedených analýz bylo zjištěno, že dle průměrného koeficientu růstu byla průchodnost počtu pěších turistů vybranými turistickými cíli z 1. zóny KRNAP za sledované období let 2012–2018 stagnující nebo mírně rostoucí. Stagnující trend byl zjištěn u nejvyšší hory České republiky. Sněžka patří s průměrným ročním počtem návštěvníků ve výši 128 744 na druhé místo z vybraných turistických cílů z 1. zóny KRNAP a lze zhodnotit, že se díky zavedeným opatřením jako je například posuzování pořádání hromadných akcí, kdy jednou z podmínek pro možnost konání akce je, že se netýká Sněžky, daří držet míru únosnosti cestovního ruchu v tomto chráněném území. Dle predikce na následující dvě období, tedy roky 2020 a 2021, lze očekávat průchodnost turistickým cílem ve stejné výši.

Průměrný růst počtu průchodů pěších turistů za sledované období o 4–6 % byl zaznamenán u turistických cílů Labská bouda, Jelenka, Výrovka a Bílé Labe. Jedná se o obdobný růst, který byl zjištěn z celkového monitoringu návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení a činil 5,89 %. Z hodnot by se dalo usuzovat, že pokud se host ubytuje v hromadném ubytovacím zařízení, navštíví i výše uvedené turistické cíle z 1. zóny KRNAP. Nicméně je ale nutné poukázat, že část průchodů turistickými cíli je tvořena i výletníky neboli jednodenními návštěvníky, kteří cestují na dobu kratší, než je 24 hodin denně, aniž by v navštíveném místě přenocovali. U těchto čtyř turistických cílů lze vyhodnotit, že průchodnost je udržitelná s celkovou návštěvností hromadných ubytovacích zařízení v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší a dle predikcí na další dvě období 2020 a 2021 by mělo pouze u turistického cíle Labská bouda docházet k mírnému nárůstu v počtu průchodů pěších turistů. U dalších tří turistických cílů se bude jednat buď o stagnaci v počtu průchodů nebo klesající tendenci.

Nad úroveň průměrného celkového růstu návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení za sledované období 2012–2018 jsou turistické cíle z 1. zóny KRNAP Luční bouda (průměrný růst 7,44 %), Pramen Labe (průměrný růst 7,68 %) a Vosecká bouda (průměrný růst 8,49 %). U těchto turistických cílů lze hodnotit, že se vzhledem k celkovému růstu návštěvnosti jedná o neudržitelný nárůst. Luční bouda je ve výběru turistických cílů z 1. zóny KRNAP s průměrným ročním počtem 146 311 pěších turistů nejvyhledávanější. Nicméně predikce na následující dvě období 2020 a 2021 vyhodnocuje znatelný pokles. Taktéž tomu je u Vosecké boudy, u které bude docházet k mírnému poklesu. Neudržitelný nárůst a strmě rostoucí charakter dle predikce na období 2020 a 2021 vykazuje nejvyhledávanější turistické místo Krkonoš, jímž je Pramen Labe. Přestože skutečný pramen, který je z důvodu ochrany přírody návštěvníkům nepřístupný, vyvěrá o několik metrů dále, na Labské louce, stalo se symbolické prameniště velmi atraktivním turistickým cílem.

Zhodnocení sezónnosti v průchodnosti vybranými turistickými cíli z 1. zóny KRNAP přináší očekávané údaje. Dle výsledků je vykázána značná a obdobná sezónnost u všech vybraných turistických cílů. Nejvyšší průměrný počet průchodů zaznamenávají letní měsíce hlavních prázdnin – červenec a srpen. Dále je zjištěn vysoký průměrný počet průchodů v měsících – září, červen, květen a říjen. Všechny tyto měsíce odpovídají výborným podmínkám pro provozování pěší a horské turistiky a pro návštěvu přírodních památek Krkonoš jako jsou prameny, chráněná území, hory a další.

I přesto, že měřitelnost sčítačů v zimních měsících není zcela přesná, jelikož sčítače mohou být pod sněhem nebo pokryty silnou vrstvou námrazy a v této době přestávají fungovat, je sezónnost u turistických cílů 1. zóny KRNAP jistá. Nižší pěší turismus je v zimním období ovlivněn mnoha faktory. Část turistických tras bývá pro hrozící nebezpečí uzavřena úplně. Otevřené turistické trasy mohou být pro návštěvníky méně dostupné nebo přes nánosy sněhu, které pokrývají tyčové značení nejsou trasy čitelné. Dalším faktorem je, že se horší turisté z důvodu nevyzpytatelnosti hor při nepříznivých podmínkách bojí na tyto trasy vydat. Pěší turismus v zimním období ve vysokohorských oblastech nelze ovlivnit, jelikož údržby tras a zajištění bezpečného průchodu přes všechny turistické trasy je v rozporu s ochranou životního prostředí, která je obzvlášť zvýšená v 1. zóně KRNAP.

Na zmírnění sezónnosti mají zájem zejména obchodníci a podnikatelé, kteří k cestovnímu ruchu vzhlíží jako k příležitosti získání výtěžku poskytováním zboží a služeb, který si cestovní ruch v horských oblastech žádá, dále celky, kterým plyne kapitál získaný z cestovního ruchu do ekonomik pod jejich správou a v neposlední řadě také místní obyvatelé, kteří vnímají cestovní ruch jako faktor ovlivňující jejich kulturu a zaměstnanost.

U vybraných turistických cílů z 1. zóny KRNAP by měla být věnována větší pozornost chladnějším obdobím, a to zejména měsícům duben a listopad, kdy jsou turistické trasy bez omezení přístupné, ale jejich návštěvnost je nízká.

Hlavním doporučením vyplývajícím z provedené analýzy je proces zkvalitňování služeb v hromadných ubytovacích zařízeních. Hromadná ubytovací zařízení, která budou nabízet nadstandardní služby, relaxační zóny (spa, wellness), sportovní vyžití a splní další požadavky tříd klasifikace, budou zařazeny do vyšších kategorií, čímž si získají novou klientelu. Zaměření by mělo být zejména na klienty důchodového věku, jejichž charakter a finanční situace se v dnešní době mění pozitivně k cestovnímu ruchu. Senioři mají možnost vycestovat téměř kdykoliv, a proto by měli vyplňovat návštěvnost turistického regionu Krkonoše a Podkrkonoší, potažmo 1. zóny KRNAP v nesezónním období.

Pokud budou dále v těchto hromadných ubytovacích zařízeních umístěny dostatečné propagační materiály, které budou informovat o možnostech turistických atraktivit nejen v blízkém okolí, ale budou i prakticky a vhodně koncipovány pro určený segment, návštěvnost bude promítnuta i v turistických cílech 1. zóny KRNAP.

Těmito kroky vzniknou v mimosezónním období nové podnikatelské příležitosti, budou zajištěna nová pracovní místa a správním celkům budou plynout peníze do jejich ekonomik.

Naopak v období hlavní sezóny by mělo být i nadále usilováno o usměrnění cestovního ruchu nejen v 1. zóně KRNAP. Zavedená opatření Správy KRNAP, která mají přispívat k rozvoji cestovního ruchu, avšak s ohledem na šetrné chování k přírodě, a eliminovat negativní vlivy na návštěvnosti zatížené oblasti Krkonoš, jsou vhodně použita. Pro dodržení trendu usměrňování cestovního ruchu na území KRNAP lze doporučit, aby byla věnována větší pozornost na znalost návštěvního řádu, a to převážně článku č. 2, který je zaměřený na pěší pohyb osob a vstup do 1. zóny KRNAP. I nadále by měly být redukovány hromadné akce konané v této oblasti a postupně by mělo docházet k větším omezením, a to zejména

v letní sezóně. V neposlední řadě by měl být kladen důraz i na informování o sankcích, které mohou být uloženy návštěvníkům za nedodržení pravidel.

7 Závěr

Diplomová práce analyzovala za pomoci statistických metod vývoj a úroveň ukazatelů cestovního ruchu v oblasti Krkonoš se zaměřením na turistické cíle z 1. zóny KRNAP v období 2012–2018. V práci byl monitorován vývoj a struktura hromadných ubytovacích zařízení, počet lůžek a počet hostů ubytovaných v hromadných zařízeních v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší. Byl hodnocen vývoj návštěvnosti, identifikována sezónnost a predikována vývojová tendence na další dvě období let 2020 a 2021 u vybraných turistických cílů z 1. zóny KRNAP. Podkladová data byla získána z Českého statistického úřadu, ze Správy KRNAP a z Ministerstva pro místní rozvoj.

Monitoringem vývoje a struktury hromadných ubytovacích zařízení bylo zjištěno, že počet ubytovacích zařízení za sledované období klesal průměrně o 0,77 %. Mírnější klesající trend byl zaznamenán u počtu lůžek, jejichž meziroční průměrný pokles byl o 0,27 %. Naproti poklesům došlo k částečné obměně kategorií ubytovacích zařízení. Z nižší kategorizace byl zjištěn pokles u ostatních hromadných ubytovacích zařízení, penzionů a turistických ubytoven. Naopak za sledované období bylo nově registrováno 10 čtyřhvězdičkových a 10 tříhvězdičkových hotelů.

Analýza počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v období 2012–2018 v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší prokázala růstovou tendenci. Průměrný růst návštěvnosti za sledovaného období byl 5,89 %. Vyšší průměrný růst byl zjištěn u domácích turistů, u kterých se za sledované období pohyboval na úrovni 6,2 %. Nárůst zahraničních turistů za sledované období tvořil 4,96 %. Významná rozdílnost byla spatřena z poměru rezidentů a nerezidentů, kdy domácí turisté v roce 2018 zastávali návštěvnost ze 73,77 %.

Při analýze návštěvnosti vybraných turistických cílů z 1. zóny KRNAP bylo vycházeno z dat ze sčítacích zařízení, která snímají průchodnost pěších turistů a podchycují vstupy do 1. zóny KRNAP. Zvolenými turistickými cíli byly Luční bouda, Sněžka, Labská bouda, Jelenka, Výrovka, Pramen Labe, Bílé Labe a Vosecká bouda, a to především pro svou turistickou atraktivitu. Nejnavštěvovanějším turistickým cílem z výše vybraných za sledované období 2012–2018 byla Luční bouda s průměrným ročním počtem návštěvníků 146 311. Naopak nejnižší průměrný počet pěších turistů zaznamenala Vosecká bouda, a to 19 842. U Vosecké boudy byl zároveň zjištěn nejvyšší každoroční nárůst v počtu

pěších turistů, jehož hodnota za sledované období byla 8,49 %. Nejnižší tempo růstu bylo zjištěno u Sněžky, kdy se průchodnost zvyšovala pouze o 0,92 %.

Analýza sezónnosti jednotlivých turistických cílů z 1. zóny KRNAP prokázala, že v horské oblasti se vyskytuje silné působení sezónní složky. U vybraných turistických cílů byla vykázána obdobná podoba sezónnosti. Nejvyšší průměrný počet průchodů pěších turistů zaznamenávají letní měsíce hlavních prázdnin – červenec a srpen. Vysoká průměrná návštěvnost je také vykazována v měsících – září, červen, květen a říjen. Naopak v dalších měsících, tedy listopad, prosinec, leden, únor a březen je návštěvnost nejnižší.

Predikce vývojové tendence byla zpracována v statistickém programu Gretl. U jednotlivých turistických cílů bylo zjištěno, že budoucí vývoj bude rozdílný. V letech 2020 a 2021 bude největší růst v počtu pěších turistů zaznamenán u Pramene Labe, mírný nárůst bude registrován také u chaty Jelenka. U Sněžky a Bílého Labe by mělo dojít ke stagnaci. Mírný pokles budou vykazovat turistické cíle Jelenka a Vosecká bouda. A největší klesající tendence je předpokládána u Luční boudy.

Součástí diplomové práce bylo zhodnocení provedených zkoumání a následná formulace návrhů a doporučení pro další rozvoj nebo omezení cestovního ruchu v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší se zřetelem k 1. zóně KRNAP. Přestože Krkonoše disponují majoritním územím využitelným pro cestovní ruch a nabízí přírodní předpoklady a atraktivitu využitelné pro všechny sezóny v roce, vyskytuje se u vybraných turistických cílů vysoká úroveň sezónnosti, kterou nelze ve všech obdobích vyrovnat. Zejména nevyrovnatelné je zimní období, ve kterém má počasí na pěší turismus negativní vliv a rovněž část turistických tras je úplně uzavřena. Další trasy jsou pro turisty z důvodu nevyzpytatelnosti hor při nepříznivých podmínkách nebezpečné. Z důvodu ochrany životního prostředí, která je obzvláště v 1. zóně KRNAP zvýšená, nelze trasy udržovat a zajišťovat tak průchod k turistickým cílům.

Nejlepší předpoklady pro provozování pěší a horské turistiky a pro návštěvu přírodních památek Krkonoš jako jsou prameny, chráněná území, hory a další, jsou vykazovány v červenci a srpnu, ale také v měsících před a po období hlavních prázdnin, tedy v měsících květen, červen, září a říjen. V hlavní sezóně pěšího turismu by měl být cestovní ruch spíše usměrňován a je doporučeno i nadále využívat takových opatření, která povedou k rozvoji cestovního ruchu s ohledem na šetrné chování k přírodě a eliminaci negativních vlivů

na návštěvnosti zatížené oblasti 1. zóny KRNAP. V tomto ohledu bylo doporučeno věnovat větší pozornost na znalost návštěvního řádu, a to převážně článku č. 2, který je zaměřený na pěší pohyb osob a vstup do 1. zóny KRNAP. Dále je pro toto období doporučeno rozšiřovat podmínky, které zamezují konání hromadných akcí v 1. zóně KRNAP a nadále klást důraz na informování o sankcích, které mohou být návštěvníkům za nedodržení pravidel uloženy.

Hlavní doporučení se vztahuje k sezóně, ve které pěší turismus není atraktivní vzhledem k chladnějšímu období, ale splňuje předpoklady, například turistické trasy bez omezení přístupu, aby návštěvnost turistických cílů byla vyšší. Návrhem je zkvalitňování služeb v hromadných ubytovacích zařízeních, které přiláká do horských oblastí novou klientelu i v méně příznivých podmínkách pro pěší turismus. Segmentem, na který by se měla hromadná ubytovací zařízení zaměřovat jsou senioři, jelikož vykazují nejlepší charakteristiku využitelnou pro vyplnění pěšího turismus v tomto období. Skupiny, které mají zájem na rozvoji cestovního ruchu v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v mimosezónním období by měly modernizaci hromadných ubytovacích zařízení podporovat a také v lépe hodnocených hotelech programovat pěší turismus.

Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

ADAMEC, Václav, STŘELEČEK, Luboš A HAMPEL, David. *Ekonometrie I: učební text*.

Vyd. 1. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. 162 s. ISBN 978-80-7375-703-8.

ARLT, Josef a ARLTOVÁ, Markéta. *Ekonomické časové řady*. V Professional Publishing vyd. 1. Praha: Professional Publishing, 2009. 290 s. ISBN 978-80-86946-85-6.

BANAŠ, Marek a kol. *Manažerský a marketingový modul*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. 164 s. ISBN 978-80-7435-388-8.

DROBNÁ, Daniela a MORÁVKOVÁ, Eva. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2010. 200 s. ISBN 978-80-7373-079-6.

FLOUSEK, Jiří, ed. et al. *Krkonoše: příroda, historie, život*. Vyd. 1. Praha: Baset, 2007. 863 s. ISBN 978-80-7340-104-7.

GOELDNER, Charles R. a RITCHIE, J. R. Brent. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014. xviii, 545 s. ISBN 978-80-265-0298-2.

HESKOVÁ, Marie a kol. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011. 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6.

HINDLS, Richard a kol. *Statistika pro ekonomy*. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 415 s. ISBN 978-80-86946-43-6.

HRALA, Václav a ŠAFAŘÍK, Viktor, ed. *Geografie cestovního ruchu*. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Idea servis, 2013. 197 s. ISBN 978-80-85970-79-1.

INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: (základy)*. Vyd. 2., přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009. 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4.

INDROVÁ, Jarmila, HOUŠKA, Petr a PETRŮ, Zdenka. *Kvalita ve službách cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2011. 169 s. ISBN 978-80-245-1766-7.

KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 207 s. ISBN 978-80-247-4603-6.

PALATKOVÁ, Monika a ZICHOVÁ, Jitka. *Ekonomika turismu: turismus České republiky*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.

- PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost cestovního ruchu*. 3. vyd., přeprac. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. 335 s. ISBN 978-80-7435-329-1.
- PATZELT, Zdeněk. *Národní parky České republiky = National parks in the Czech Republic = Nationalparks der Tschechischen Republik*. Vyd. 1. Praha: Granit, 2011. 317 s. ISBN 978-80-7296-077-4.
- PETRŮ, Zdenka. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2., upr. vyd. Praha: Idea servis, 2007. 124 s. ISBN 978-80-85970-55-5.
- RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.
- SVATOŠOVÁ, Libuše a KÁBA, Bohumil. *Statistické metody I*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. 134 s. ISBN 978-80-213-1672-0.
- SVATOŠOVÁ, Libuše a KÁBA, Bohumil. *Statistické metody II*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2008. 107 s. ISBN 978-80-213-1736-9.
- VYSTOUPIL, Jiří et al. *Základy cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 119 s., [20] s. příl. ISBN 80-210-4167-6.
- ZELENKA, Josef a kol. *Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. 327 s. Recenzované monografie; 29. ISBN 978-80-7435-244-7.

7.2 Internetové zdroje

ČSÚ: *Český statistický úřad* [online]. 2019 [cit. 2019-10-05].

Dostupné z: <https://www.czso.cz/>

Dotace EU: *Programy* [online]. 2019 [cit. 2019-06-29].

Dostupné z: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/2014-2020/Operacni-programy>

Evropská komise: *Cestovní ruch* [online]. 2019 [cit. 2019-07-02].

Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/themes/tourism/

Google: *Mapová data* [online]. 2020 [cit. 2020-01-08].
Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/>

Hora Sněžka: *Bílé Labe* [online]. 2019 [cit. 2019-09-05].
Dostupné z: <https://www.horasnezka.cz/zajimavosti/bile-labe/>

Hora Sněžka: *Hora Sněžka* [online]. 2019 [cit. 2019-09-05].
Dostupné z: <https://www.horasnezka.cz/>

Chata Výrovka: *Chata Výrovka* [online]. 2019 [cit. 2019-09-06].
Dostupné z: <http://www.vyrovka-krkonose.cz/>

Jelenka: *Jelenka* [online]. 2019 [cit. 2019-09-05].
Dostupné z: <http://www.jelenka.eu/>

Kudy z nudy: *Horská turistická bouda Jelenka* [online]. 2019 [cit. 2020-09-05].
Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/horska-turisticka-bouda-jelenka>

Kudy z nudy: *Luční bouda* [online]. 2019 [cit. 2019-09-05].
Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/lucni-bouda>

Labská bouda: *Labská bouda* [online]. 2019 [cit. 2019-09-07].
Dostupné z: <https://www.labskabouda.cz/>

Luční bouda: *Historie Luční boudy* [online]. 2019 [cit. 2019-09-07].
Dostupné z: <https://www.lucnibouda.cz/historie.html>

Ministerstvo pro místní rozvoj: *Cestovní ruch* [online]. 2019 [cit. 2019-06-26].
Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Cestovni-ruch>

Největší portál o dotacích v ČR: *Integrovaný regionální operační program 2014-2020* [online]. 2019 [cit. 2019-08-05].
Dostupné z: <https://www.dotacni.info/integrovaný-regionální-operacní-program-2014-2020/>

Největší portál o dotacích v ČR: *Pohostinství a cestovní ruch* [online]. 2019 [cit. 2019-08-05].
Dostupné z: <https://www.dotacni.info/pohostinstvi-a-cestovni-ruch/>

Region Krkonoše: *Pramen Labe* [online]. 2019 [cit. 2019-09-05].
Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/turisticke-zajimavosti/zajimava-mista/pramen-labe/>

Regionální rozvoj Krkonoše: *ISRR Krkonoše* [online]. 2019 [cit. 2019-06-24].

Dostupné z: <http://rozvoj.krkonose.eu/docs/54-134/ISRR%20Krkono%C5%A1e%20-%20A.%20Situa%C4%8Dn%C3%AD%20anal%C3%BDza.pdf>

Regionální rozvoj Krkonoše: *Regionální rozvoj Krkonoše* [online]. 2019 [cit. 2019-06-20].

Dostupné z: <http://rozvoj.krkonose.eu/>

Regionální rozvoj Krkonoše: *Strategie rozvoje cestovního ruchu v regionu Krkonoše 2015–2025* [online]. 2019 [cit. 2019-06-20].

Dostupné z: <http://rozvoj.krkonose.eu/docs/134-262/Strategie%20CR%20Krkono%C5%A1e.pdf>

Správa KRNAP: *Správa KRNAP* [online]. 2019 [cit. 2019-09-01].

Dostupné z: <https://www.krnep.cz/>

Vosecká bouda: *Vosecká bouda* [online]. 2019 [cit. 2019-09-10].

Dostupné z: <http://www.voseckabouda.cz/>

Zákony pro lidi: *Zákon č. 159/1999 Sb.* [online]. 2019 [cit. 2019-07-29].

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-159>

Zákony pro lidi: *Zákon č. 329/1999 Sb.* [online]. 2019 [cit. 2019-07-29].

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-329>

8 Seznam obrázků, grafů a tabulek

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Zonace Krkonošského národního parku.....	38
Obrázek 2 Luční bouda.....	41
Obrázek 3 Sněžka	42
Obrázek 4 Labská bouda.....	42
Obrázek 5 Jelenka.....	43
Obrázek 6 Výrovka.....	43
Obrázek 7 Pramen Labe.....	43
Obrázek 8 Bílé Labe	44
Obrázek 9 Vosecká bouda	44
Obrázek 10 Zobrazení vybraných turistických cílů z 1. zóny KRNAP.....	54

8.2 Seznam grafů

Graf 1 Průměrný počet HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018 (%)	46
Graf 2 Meziroční přírůstky návštěvnosti HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2013–2018 (počet osob).....	50
Graf 3 Průměrný roční počet průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP v letech 2012–2018 (počet osob).....	56
Graf 4 Meziroční přírůstky průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP s vysokým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018 (počet osob).....	57
Graf 5 Meziroční přírůstky průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP s nízkým počtem průchodů návštěvníků v letech 2012–2018 (počet osob).....	60
Graf 6 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Luční bouda v letech 2012–2018 (počet osob).....	67
Graf 7 Predikce vývoje turistického cíle – Luční bouda v letech 2020 a 2021 (počet osob)	67

Graf 8 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Sněžka v letech 2012–2018 (počet osob).....	69
Graf 9 Predikce vývoje turistického cíle – Sněžka v letech 2020 a 2021 (počet osob).....	69
Graf 10 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Labská bouda v letech 2012–2018 (počet osob).....	71
Graf 11 Predikce vývoje turistického cíle – Labská bouda v letech 2020 a 2021 (počet osob)	71
Graf 12 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Jelenka v letech 2012–2018 (počet osob).....	73
Graf 13 Predikce vývoje turistického cíle – Jelenka v letech 2020 a 2021 (počet osob).....	73
Graf 14 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Výrovka v letech 2012–2018 (počet osob).....	76
Graf 15 Predikce vývoje turistického cíle – Výrovka v letech 2020 a 2021 (počet osob)...	76
Graf 16 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Pramen Labe v letech 2012–2018 (počet osob).....	78
Graf 17 Predikce vývoje turistického cíle – Pramen Labe v letech 2020 a 2021 (počet osob)	78
Graf 18 Predikce vývoje turistického cíle – Bílé Labe v letech 2020 a 2021 (počet osob).....	79
Graf 19 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Bílé Labe v letech 2012–2018 (počet osob).....	80
Graf 20 Původní a očištěné hodnoty turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2012–2018 (počet osob).....	81
Graf 21 Predikce vývoje turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2020 a 2021 (počet osob).....	82

8.3 Seznam tabulek

Tabulka 1 Porovnání počtu HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší mezi roky 2012 a 2018 (počet zařízení).....	47
Tabulka 2 Elementární charakteristiky počtu HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018	48

Tabulka 3 Elementární charakteristiky počtu lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018	49
Tabulka 4 Elementární charakteristiky počtu hostů v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018	51
Tabulka 5 Elementární charakteristiky počtu rezidentů v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018	52
Tabulka 6 Elementární charakteristiky počtu nerezidentů v HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018	53
Tabulka 7 Typy vybraných sčítačů	54
Tabulka 8 Průměrný roční počet průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP v letech 2012–2018 (počet osob)	55
Tabulka 9 Elementární charakteristiky turistického cíle – Luční bouda v letech 2012–2018	58
Tabulka 10 Elementární charakteristiky turistického cíle – Sněžka v letech 2012–2018 ...	58
Tabulka 11 Elementární charakteristiky turistického cíle – Labská bouda v letech 2012–2018	59
Tabulka 12 Elementární charakteristiky turistického cíle – Jelenka v letech 2012–2018...	60
Tabulka 13 Elementární charakteristiky turistického cíle – Výrovka v letech 2012–2018.	61
Tabulka 14 Elementární charakteristiky turistického cíle – Pramen Labe v letech 2012–2018	62
Tabulka 15 Elementární charakteristiky turistického cíle – Bílé Labe v letech 2012–2018	62
Tabulka 16 Elementární charakteristiky turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2012–2018	63
Tabulka 17 Průměrný měsíční počet průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP s vysokým počtem průchodů v letech 2012–2018 (počet osob)	65
Tabulka 18 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Luční bouda v letech 2012–2018	66
Tabulka 19 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Sněžka v letech 2012–2018	68
Tabulka 20 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Labská bouda v letech 2012–2018	70

Tabulka 21 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Jelenka v letech 2012–2018	72
Tabulka 22 Průměrný měsíční počet průchodů návštěvníků turistickými cíli z 1. zóny KRNAP s vysokým počtem průchodů v letech 2012–2018 (počet osob).....	74
Tabulka 23 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Výrovka v letech 2012–2018	75
Tabulka 24 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Pramen Labe v letech 2012–2018	77
Tabulka 25 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Bílé Labe v letech 2012–2018	79
Tabulka 26 Průměrný sezónní index a sezónní faktory turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2012–2018	81

9 Přílohy

Příloha 1 Kategorie HUZ, celkový počet HUZ a celkový počet lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018 (počet zařízení)	101
Příloha 2 Návštěvnost HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018 (počet osob).....	101
Příloha 3 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Luční bouda v letech 2012–2018 (počet osob)	102
Příloha 4 Sezónní očištěná data turistického cíle – Luční bouda v letech 2012–2018 (počet osob).....	102
Příloha 5 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Sněžka v letech 2012–2018 (počet osob).....	103
Příloha 6 Sezónní očištěná data turistického cíle – Sněžka v letech 2012–2018 (počet osob)	103
Příloha 7 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Labská bouda v letech 2012–2018 (počet osob).....	104
Příloha 8 Sezónní očištěná data turistického cíle – Labská bouda v letech 2012–2018 (počet osob).....	104
Příloha 9 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Jelenka v letech 2012–2018 (počet osob).....	105
Příloha 10 Sezónní očištěná data turistického cíle – Jelenka v letech 2012–2018 (počet osob)	105
Příloha 11 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Výrovka v letech 2012–2018 (počet osob).....	106
Příloha 12 Sezónní očištěná data turistického cíle – Výrovka v letech 2012–2018 (počet osob).....	106
Příloha 13 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Pramen Labe v letech 2012–2018 (počet osob).....	107
Příloha 14 Sezónní očištěná data turistického cíle – Pramen Labe v letech 2012–2018 (počet osob).....	107
Příloha 15 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Bílé Labe v letech 2012–2018 (počet osob).....	108

Příloha 16 Sezónní očištěná data turistického cíle – Bílé Labe v letech 2012–2018 (počet osob).....	108
Příloha 17 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Vosecká bouda v letech 2012–2018 (počet osob).....	109
Příloha 18 Sezónní očištěná data turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2012–2018 (počet osob).....	109

Příloha 1 Kategorie HUZ, celkový počet HUZ a celkový počet lůžek v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018 (počet zařízení)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
hotely *****	1	1	1	1	1	1	1
hotely *****	15	18	18	22	22	23	25
hotely ***	126	126	119	127	128	126	136
hotely **	26	27	25	27	28	27	26
hotely *	14	12	11	13	11	8	6
hotely garni	4	5	4	6	5	5	5
penziony	447	430	411	421	414	417	433
kempy	21	20	21	20	20	21	21
chatové osady	5	5	5	7	7	7	7
turistické ubytovny	57	55	60	54	50	51	49
ostatní jinde neuvedená	323	322	276	290	281	277	279
celkem HUZ	1 039	1 021	951	988	967	963	988
celkem lůžek	1 039	1 021	951	988	967	963	988

Zdroj: ČSÚ, 2019, vlastní zpracování

Příloha 2 Návštěvnost HUZ v turistickém regionu Krkonoše a Podkrkonoší v letech 2012–2018 (počet osob)

Rok	Hosté celkem	Počtu rezidentů	Počtu nerezidentů
2012	786 429	569 539	216 890
2013	785 458	573 342	212 116
2014	767 754	559 763	207 991
2015	932 260	680 968	251 292
2016	912 717	658 017	254 700
2017	1 011 461	735 642	275 819
2018	1 087 741	802 431	285 310

Zdroj: ČSÚ, 2019, vlastní zpracování

Příloha 3 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Luční bouda v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	96	1 439	2 654	1 085	1 823	3 655	434
Únor	0	2 436	4 130	3 254	1 709	4 516	0
Březen	1 909	1 113	7 672	4 313	6 306	3 921	0
Duben	1 232	990	4 741	2 710	3 085	5 302	6 641
Květen	8 997	7 220	12 000	16 672	15 295	14 603	20 855
Červen	10 093	10 871	17 344	18 866	17 900	23 637	20 569
Červenec	20 464	25 245	26 427	33 909	33 445	27 890	34 436
Srpen	27 018	30 372	31 912	39 852	38 450	33 881	36 887
Září	18 219	14 355	19 348	21 014	25 932	20 026	16 274
Říjen	11 132	14 394	25 090	19 766	13 089	11 882	10 824
Listopad	2 975	3 305	7 775	5 164	4 335	3 313	4 291
Prosinec	2 326	3 053	614	7 727	4 565	649	461

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 4 Sezónní očištěná data turistického cíle – Luční bouda v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	732	10 979	20 250	8 278	13 909	27 887	3 311
Únor	0	12 958	21 969	17 309	9 091	24 022	0
Březen	6 457	3 764	25 949	14 588	21 329	13 262	0
Duben	4 257	3 421	16 381	9 364	10 659	18 320	22 946
Květen	8 029	6 443	10 708	14 878	13 649	13 031	18 610
Červen	7 222	7 778	12 410	13 499	12 808	16 913	14 718
Červenec	8 654	10 676	11 176	14 340	14 144	11 795	14 563
Srpen	9 674	10 875	11 426	14 269	13 767	12 131	13 207
Září	11 504	9 064	12 217	13 269	16 374	12 645	10 276
Říjen	8 948	11 570	20 168	15 888	10 521	9 551	8 701
Listopad	8 149	9 053	21 297	14 145	11 874	9 075	11 754
Prosinec	10 236	13 435	2 702	34 003	20 088	2 856	2 029

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 5 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Sněžka v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	753	6 708	1 130	3 555	3 633	0
Únor	0	142	7 387	2	5 091	5 513	0
Březen	0	0	9 321	340	6 301	411	0
Duben	0	871	5 093	3 126	3 840	6 428	6 692
Květen	5 101	5 738	7 980	15 570	10 394	12 371	15 511
Červen	13 247	8 653	10 422	13 246	12 546	15 994	13 540
Červenec	36 770	28 722	20 495	15 650	34 742	36 096	28 555
Srpen	46 567	28 858	22 867	29 611	35 424	38 529	28 434
Září	15 366	6 076	6 756	19 406	18 734	19 166	19 043
Říjen	7 468	7 996	9 635	13 890	12 377	14 670	9 327
Listopad	2 840	1 208	3 931	5 274	3 562	4 842	1 699
Prosinec	2 470	6 771	904	12 655	6 544	623	7

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 6 Sezónní očištěná data turistického cíle – Sněžka v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	3 584	31 927	5 378	16 920	17 291	0
Únor	0	588	30 591	8	21 083	22 830	0
Březen	0	0	42 754	1 560	28 902	1 885	0
Duben	0	2 511	14 683	9 012	11 071	18 532	19 293
Květen	5 272	5 930	8 248	16 092	10 742	12 786	16 031
Červen	11 351	7 414	8 930	11 350	10 750	13 704	11 602
Červenec	13 737	10 730	7 657	5 847	12 979	13 485	10 668
Srpen	15 186	9 411	7 457	9 657	11 552	12 565	9 273
Září	11 038	4 365	4 853	13 940	13 457	13 768	13 679
Říjen	7 442	7 968	9 601	13 842	12 334	14 619	9 295
Listopad	9 132	3 884	12 640	16 958	11 454	15 569	5 463
Prosinec	6 189	16 965	2 265	31 708	16 396	1 561	18

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 7 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Labská bouda v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	10	16	13	29	2 858	53	0
Únor	0	0	0	25	23	2	0
Březen	17	0	15	2	0	0	0
Duben	145	29	1 566	91	199	171	2 538
Květen	4 982	7 025	7 373	9 084	9 351	6 710	14 344
Červen	7 662	8 612	11 271	7 830	12 230	14 611	15 726
Červenec	29 092	26 833	22 311	31 655	33 415	28 798	35 257
Srpen	38 221	29 037	27 630	31 413	33 201	32 917	31 467
Září	15 070	11 192	12 837	16 130	17 800	15 067	19 255
Říjen	9 347	11 137	14 422	12 765	9 943	9 762	11 502
Listopad	734	811	2 139	1 790	1 284	1 217	2 568
Prosinec	300	10	445	2 168	783	0	188

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 8 Sezónní očištěná data turistického cíle – Labská bouda v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	217	346	281	628	61 876	1 147	0
Únor	0	0	0	32 248	29 668	2 580	0
Březen	32 248	0	28 454	3 794	0	0	0
Duben	1 973	395	21 313	1 238	2 708	2 327	34 541
Květen	5 458	7 696	8 078	9 952	10 245	7 351	15 715
Červen	6 340	7 126	9 327	6 479	10 120	12 090	13 013
Červenec	9 049	8 346	6 939	9 846	10 393	8 957	10 966
Srpen	11 010	8 365	7 959	9 049	9 564	9 483	9 065
Září	9 054	6 724	7 712	9 691	10 694	9 052	11 568
Říjen	7 643	9 106	11 792	10 437	8 130	7 982	9 405
Listopad	4 490	4 961	13 085	10 950	7 855	7 445	15 709
Prosinec	14 703	490	21 809	106 251	38 374	0	9 214

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 9 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Jelenka v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	255	3 122	2 305	2 782	2 027	47
Únor	1	277	3 879	5 312	2 997	3 538	0
Březen	1	140	3 674	3 717	2 394	3 350	2
Duben	396	3	3 028	2 025	4 689	4 056	1 246
Květen	4 329	5 240	7 942	8 851	9 482	8 376	7 450
Červen	8 457	7 069	10 458	8 276	14 110	11 952	10 902
Červenec	16 288	19 018	15 771	16 660	19 082	19 227	21 461
Srpen	20 700	23 217	19 902	20 505	23 323	18 749	23 813
Září	12 494	9 479	10 560	11 167	13 259	7 406	16 684
Říjen	6 055	8 050	9 720	8 188	6 410	3 596	9 992
Listopad	2 157	2 555	3 945	3 135	3 022	1 096	5 123
Prosinec	2 420	4 093	3 037	5 646	3 789	1 517	1 512

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 10 Sezónní očištěná data turistického cíle – Jelenka v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	1 274	15 603	11 520	13 903	10 130	235
Únor	3	912	12 765	17 480	9 862	11 643	0
Březen	4	555	14 572	14 743	9 495	13 287	8
Duben	1 350	10	10 326	6 906	15 991	13 832	4 249
Květen	4 412	5 341	8 095	9 021	9 665	8 537	7 593
Červen	6 253	5 227	7 733	6 120	10 433	8 838	8 061
Červenec	6 728	7 855	6 514	6 881	7 882	7 941	8 864
Srpen	7 258	8 140	6 978	7 189	8 177	6 574	8 349
Září	8 119	6 159	6 862	7 256	8 616	4 812	10 841
Říjen	6 131	8 151	9 842	8 291	6 491	3 641	10 118
Listopad	5 401	6 398	9 878	7 850	7 567	2 744	12 828
Prosinec	5 789	9 792	7 266	13 507	9 065	3 629	3 617

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 11 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Výrovka v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	565	7 687	0	3 847	0	0
Únor	0	0	11 684	0	622	0	0
Březen	0	0	20 068	0	0	0	0
Duben	0	322	2 372	0	1 329	0	3 534
Květen	4 320	2 921	5 348	2 817	4 937	255	6 668
Červen	6 665	5 663	5 831	5 282	7 034	6 782	8 907
Červenec	12 544	15 637	11 055	15 252	11 845	16 159	12 168
Srpen	13 847	15 314	13 093	12 717	12 492	13 858	10 925
Září	8 317	6 283	6 620	7 028	6 981	6 727	8 316
Říjen	4 899	5 080	6 770	6 242	4 837	3 772	5 131
Listopad	1 095	1 273	4 067	1 921	1 315	1 510	1 939
Prosinec	7 045	6 455	209	5 651	0	0	575

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 12 Sezónní očištěná data turistického cíle – Výrovka v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	1 683	22 895	0	11 458	0	0
Únor	0	0	34 214	0	1 821	0	0
Březen	0	0	36 035	0	0	0	0
Duben	0	1 535	11 311	0	6 337	0	16 852
Květen	5 709	3 860	7 068	3 723	6 525	337	8 813
Červen	5 203	4 421	4 552	4 123	5 491	5 294	6 953
Červenec	4 775	5 953	4 208	5 806	4 509	6 151	4 632
Srpen	5 409	5 982	5 115	4 968	4 880	5 414	4 268
Září	5 962	4 504	4 745	5 038	5 004	4 822	5 961
Říjen	4 806	4 984	6 642	6 124	4 745	3 701	5 034
Listopad	3 008	3 496	11 170	5 276	3 612	4 147	5 326
Prosinec	12 735	11 668	378	10 215	0	0	1 039

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 13 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Pramen Labe v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	10	1 672	0	329	2 290	2
Únor	0	0	1 788	430	292	2 354	0
Březen	0	0	3 951	176	1 430	1 566	0
Duben	89	185	1 047	639	1 537	2 105	2 384
Květen	3 431	2 705	2 849	3 881	5 532	4 932	8 112
Červen	2 892	3 681	4 566	4 887	5 178	5 947	6 270
Červenec	7 608	8 354	7 332	8 702	9 440	9 574	11 411
Srpen	11 930	10 331	8 407	12 577	12 052	12 184	11 809
Září	6 755	3 593	4 866	6 202	8 281	5 991	7 871
Říjen	3 022	3 241	5 137	5 173	3 135	3 429	4 861
Listopad	449	438	1 077	658	872	507	1 885
Prosinec	58	439	140	1 307	860	83	35

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 14 Sezónní očištěná data turistického cíle – Pramen Labe v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	60	10 077	0	1 983	13 802	12
Únor	0	0	9 534	2 293	1 557	12 551	0
Březen	0	0	14 385	641	5 207	5 702	0
Duben	289	601	3 400	2 075	4 991	6 836	7 742
Květen	2 830	2 231	2 350	3 201	4 563	4 068	6 691
Červen	2 385	3 036	3 766	4 031	4 271	4 905	5 172
Červenec	5 904	6 483	5 690	6 753	7 325	7 429	8 855
Srpen	4 957	4 292	3 493	5 225	5 007	5 062	4 906
Září	2 209	1 175	1 592	2 029	2 709	1 960	2 574
Říjen	1 799	1 930	3 059	3 080	1 867	2 042	2 894
Listopad	416	406	998	610	808	470	1 746
Prosinec	256	1 934	617	5 759	3 789	366	154

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 15 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Bílé Labe v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	4	18	197	0	288	24	0
Únor	0	0	0	1	125	22	0
Březen	0	0	4	0	33	11	0
Duben	2	0	1 170	0	204	284	1 059
Květen	2 078	2 040	2 832	3 665	2 752	2 152	4 602
Červen	3 553	2 894	3 177	3 719	3 364	4 087	3 949
Červenec	4 764	6 772	4 300	5 608	6 737	6 142	6 570
Srpen	6 461	7 351	7 848	7 550	6 645	6 954	7 099
Září	4 552	3 636	3 227	4 942	5 707	4 873	5 202
Říjen	1 881	3 729	4 647	4 180	2 878	2 916	3 326
Listopad	327	679	1 360	824	761	863	0
Prosinec	111	35	119	845	284	4	0

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 16 Sezónní očištěná data turistického cíle – Bílé Labe v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	126	568	6 215	0	9 086	757	0
Únor	0	0	0	113	14 148	2 490	0
Březen	0	0	1 396	0	11 517	3 839	0
Duben	12	0	7 208	0	1 257	1 750	6 524
Květen	1 730	1 698	2 358	3 051	2 291	1 792	3 831
Červen	2 405	1 959	2 151	2 518	2 278	2 767	2 674
Červenec	1 952	2 774	1 761	2 297	2 760	2 516	2 691
Srpen	2 169	2 467	2 634	2 534	2 230	2 334	2 383
Září	2 373	1 895	1 682	2 576	2 975	2 540	2 711
Říjen	1 338	2 652	3 305	2 972	2 047	2 074	2 365
Listopad	1 138	2 363	4 732	2 867	2 648	3 003	0
Prosinec	1 330	419	1 426	10 125	3 403	48	0

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 17 Měsíční počet průchodů návštěvníků turistickým cílem Vosecká bouda v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	195	1 883	0	387	99	0
Únor	0	0	3 043	0	489	80	0
Březen	0	0	2 678	0	0	0	0
Duben	156	141	529	101	218	604	738
Květen	1 416	966	1 283	1 834	2 118	1 718	3 415
Červen	1 706	1 794	2 934	2 017	1 913	2 401	2 915
Červenec	2 851	3 955	4 262	3 798	3 570	4 171	4 527
Srpen	4 113	5 164	3 713	4 429	4 535	4 101	4 638
Září	3 390	1 863	2 526	2 594	3 207	2 496	3 403
Říjen	1 496	2 408	2 500	2 158	2 072	1 533	2 191
Listopad	293	235	485	251	394	199	638
Prosinec	855	1 796	89	856	1 297	0	69

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování

Příloha 18 Sezónní očištěná data turistického cíle – Vosecká bouda v letech 2012–2018 (počet osob)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	0	880	8 500	0	1 747	447	0
Únor	0	0	9 751	0	1 567	256	0
Březen	0	0	11 574	0	0	0	0
Duben	726	656	2 462	470	1 015	2 811	3 435
Květen	1 285	877	1 165	1 665	1 923	1 560	3 100
Červen	1 259	1 324	2 166	1 489	1 412	1 772	2 152
Červenec	1 216	1 687	1 818	1 620	1 523	1 779	1 931
Srpen	1 551	1 947	1 400	1 670	1 710	1 546	1 749
Září	2 014	1 107	1 501	1 541	1 906	1 483	2 022
Říjen	1 206	1 941	2 015	1 740	1 670	1 236	1 766
Listopad	1 359	1 090	2 250	1 164	1 828	923	2 960
Prosinec	1 994	4 189	208	1 997	3 025	0	161

Zdroj: Správa KRNAP, 2019, vlastní zpracování